TRST, torek
10. novembra 1959
Leto XV. - Št. 267 (4421)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 30 lir
Tel.: Trst 94-638, 93-808, 37-338 Gorica 33-82
Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — TEL. 37-338 — Podružnica GORICA: Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15. do 18. — Tel. 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm. višine v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — MALI OGLASI: 30 lir beseda.

NAROČNINA: mesečna 480 lir — vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir — Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir — FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 30 din, mesečno 250 din — Nedeljska: letno 1.440, polletno 720, četrtletno 360 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375

Karamanlis in Averof sta prispela v Rim
Folchijeva izjava pred odhodom v Beograd

Ni še izključeno, da ne bi prišel Hruščev v Rim, čeprav bo z italijanske strani predsednika na njegovi poti v SZ spremljal samo zunanji minister - Kmalu pride v Rim tudi Adenauer

(Od našega dopisnika)

RIM, 9. — Davi sta prispela v Rim predsednik vlade Karamanlis ter zunanji minister Averof. Na letališču sta ju pričakala Segni in Pella. Politični govori med državniki so se pričeli šele proti večeru in trajali dobri dve uri. Nadaljevali se bodo jutri zjutraj, nakar bo izdano uradno poročilo.

Med Italijo in Grčijo ni problemov, ki bi zahtevalo ve kako težke razgovore. Grčija ima pač v zahodnih držav nekatere skupne interese z Italijo. Ponekod bi ji mogla kolikor toliko pomagati tem, da se postavi na stran teže pa bo glede grške želje, da bi bila vključena v SET.

Minister Straneo, ravnatelj političnih zadev v zunanjem ministrstvu, je dan prej letalom odpotoval proti Moskvi, kjer se bo skupaj z veleposlanikom Pietromarchijem s sovjetskim zunanjim ministrom dogovoril glede potovanja predsednika Gronchija v Moskvo.

Kakor vabilo bo verjetno prišlo v Rim konec tedna. Rim bo najbrž odpotoval po 7. januarju v spremstvu zunanjega ministra Pelle in manjša številna oseb, ki bi bile glavnem iste, ki ga vedno spremljajo na potovanjih v tujino. Kot zahteva tradicija, bo predsednika na njegovem potovanju spremljal sovjetski veleposlanik Kozyrev.

Povračilnem obisku se bo lotil, ko bo Gronchi v Moskvi. Da bo predsedniku obisk Vorošilov, je sovjetsko veleposlaništvo potrdilo pri prvih začetkih razprav o obisku. Ni pa še rečeno, da je izključeno, da bi prišel v Rim tudi Hruščev. Saj je tudi v sami vladi nekaj ministrov, ki se zavzemajo za to, da bi se vabilo razširilo tudi na Hruščeva, ki je predsednik vlade. V tem smislu se je izrekel tudi Bo v intervjuju listu »New York Herald Tribune«, ko je povedal, da bo vlada na prihodnjih sej pretresovala umestnosti, da povabi tudi Hruščeva.

Govori se prično v Rimu italijansko-sovjetska trgovinska pogajanja. Italijanske industrijske skupine so že izrekle pripravljenost, da prodajo SZ za milijard lir industrijskih izdelkov.

Predsednik Folchi je danes odpotoval proti Trstu in nato proti v Beograd. Dopoldne se je še razgovarjal z gospodom Pello, pred odhodom pa je sprejel še predsednika republike in predsednika vlade.

Folchijem v Beograd, je izjavil ob odhodu Folchi, na prvem mestu vabilo vlade jugoslovanske republike. Med svojim bivanjem v Beogradu bom imel stikov z osebami, ki so zelo pomembne za jugoslovansko politiko. Pretresala se bodo predvsem vprašanja skupnega interesa v duhu prijateljstva in razumevanja, ki daleč karakterizira italijansko-jugoslovanske odnose. Vztrajno potrpežljivo delo, ki je bilo opravljeno, da je prišlo do sedanjega položaja, je že zadostna osnova za nadaljnje možnosti za razvoj. Predvsem pa tudi dokaz zavzetosti, s katero sta italijanska in jugoslovanska vlada hoteli ustvariti pogoje za konstruktivne odnose dobrega sosedstva. Številni sporazumi so bili sklenjeni med Italijo in Jugoslavijo in med temi omenjam sporazum o ribolovu, za cestni promet, za socialno zavarovanje, za cestni in letalski promet.

Omenili smo lahko tudi trgovinske pogodbe, ki so pripomogle k znatnemu porastu obojestranske menjave, ki je samo v lanskem letu 1958 dosegel okoli 63 milijonov dolarjev. Omenjeni sta bili še dve posebni dobave, od katerih se druga, sklenjena lani, nanaša na 50 milijonov dolarjev. Vsa ta skupnost konkretnih rezultatov, ki so bili doseženi na gospodarskem področju, ni samo povod za zadovoljstvo, temveč spodbuja, da se še na druga področja razširi sodelovanje, ki se je ustvarilo med obema deželama. Ko tako ravnamo, menimo, da ne delamo samo v dejansko korist Italije in Jugoslavije, temveč prispevamo tudi k razvoju politike miru in splošnega napredka.»

Folchi se bo v Beogradu ustavil tri dni in se bo med tem časom sestal s predsednikom Titom in zunanjim ministrom Popovicem. Folchija spremljajo na njegovem potovanju: Carlo Marchiori, namestnik ravnatelja političnih zadev v zunanjem ministrstvu, Franz Cancellario, šef tajništva, svetnik Oberto Fabiani iz generalnega ravnateljstva za kulturne odnose, ter svetnik Cesare Pasquinelli iz generalnega ravnateljstva za gospodarske zadeve. Ob odhodu je podtajnika Folchija pozdravil jugoslovanski veleposlanik v Rimu Mihailo Javorski.

A. P.

—«»—

Poziv znanstvenikov proti bakteriološkemu orožju

LONDON, 9. — Znanstveniki osmih držav so objavili danes manifest, v katerem pravijo, da so odkrili bakterije, ki bi lahko povzročile halucinacije in duševne motnje prebivalcem obširnega področja, če bi jih uporabili v primeru vojne.

Manifest poudarja, da bakterije, «čeprav povzročajo smrt, bi lahko imele hude posledice. Posamezniki ali skupine, ki bi bili podvrženi njihovi akciji, bi lahko neodgovorno ravnali. Poleg tega izredno visoka stopnja strupenosti nove vrste strupenega materiala dopušča, da se primerja nekaterim vrstam jedrskega orožja».

Znanstveniki, ki so nedavno razpravljali o nevarnosti bakteriološke vojne, so pozvali države, naj ukinejo tajnost teh raziskavanj ter naj prepovedo vse kemijsko in biološko orožje na podlagi mednarodnega sporazuma.

Zborovanje znanstvenikov je bilo v Pugwashu v Novi Škotski. Udeležili so se ga znanstveniki ZDA, SZ, Velike Britanije, Francije, Danske in Švedske.

Znanstveniki ugotavljajo tudi, da bi nenadni napad z bakteriološkim orožjem na neko mesto lahko povzročil v določenem času tako veliko število žrtev kakor napad z majhno jedrsko bombo, in da se biološko orožje lahko izdeluje z majhnimi stroški v velikem obsegu tudi v državah, ki niso tehnološko mnogo napredovale.

—«»—

Burgiba ponovno izvoljen

TUNIS, 9. — Včeraj so bile v vsej Tuniziji volitve za izvolitev predsednika republike in 90 članov zakonodajne skupščine. Burgiba je bil ponovno izvoljen za predsednika republike z 91 odstotki glasov vpisanih volivcev. Bil je edini kandidat. Vseh 90 mest v zakonodajni skupščini je pripadlo stranki, kateri pripada Burgiba, t. j. stranki neodestur. Skoraj v vseh 18 volilnih okrožjih so kandidirali samo kandidati stranke neodestur. Samo v nekaterih okrožjih so se prijavili tudi komunistični in neodvisni kandidati. Komunistična stranka je predložila dve listi: eno v Gafsi v Južni Tuniziji, drugo pa v prvem volilnem okrožju v Tunisu. Dobila je 3471 glasov. Komunistična stranka je pozvala svoje člane, naj glasujejo za Burgibo kot predsednika republike.

Vpisanih volivcev je bilo 1,099.577 moških in žensk

Burgiba je bil izvoljen za predsednika republike za naslednjih pet let. Predsednica zveze tunizijskih žensk gospa Hadad je bila izvoljena in je torej prva poslanka na arabskem svetu. Volitve so na vsem ozemlju potekale v največjem miru in disciplini. Tunizijci so včeraj že tretjič volili, odkar so dobili neodvisnost. Prvikrat so volili 25. marca 1956, ko so izvolili ustavodajno narodno skupščino; tedaj je bila Tunizija absolutna monarhija. 5. maja 1957 so volivci izvolili občinske svetavalce.

Na podlagi volilnega zakona od 30. julija 1959 imajo volilno pravico moški in ženske, ki so tunizijski državljani vsaj pet let in ki so izpolnili dvajset let starosti, 19. t. m. se bodo novi izvoljeni poslanci prvikrat sestali

—«»—

Očitki Eisenhowerju

PITTSBURG, 9. — Po 116 dnevih stavke so se danes vsi delavci ameriških jeklarn vrnili na delo. S tem so se sklonili ukazu vodje njihovega sindikata Davida Donalda, potem ko je v soboto vrhovno sodišče potrdilo, da se lahko uveljavi Taft-Hartleyev zakon. Na podlagi tega zakona se morajo delavci vrniti na delo za 80 dni, med katerimi se bodo pogajanja nadaljevala. Potrebnih pa bo šest tednov, preden bo jeklarska industrija dosegla svojo maksimalno proizvodnjo 2.600.000 ton jekla na teden, kot je bilo pred stavko. Računa pa se tudi, da se bo stavka po 80 dneh obnovila.

Tajnik za delo James Mitchell, ki je govoril včeraj po televiziji, je izjavil, da bi bilo treba Taft-Hartleyev zakon popolnoma prenoviti. Ta zakon je bil že petnajstkrat uporabljen, da so se stavkajoči prisilili vrniti se na delo, toda v 60 odstotkih primerov so se stavke po 80 dneh nadaljevale.

Predsednik sindikata delavcev v avtomobilski industriji Walter Reuther je imel danes v Washingtonu govor, v katerem je Eisenhowerja obtožil, da je čakal na uporabo Taft-Hartleyevega zakona toliko časa, dokler stavka ni pričela železarski industriji škoditi.

Eisenhower obišče Madrid?

WASHINGTON, 9. — V Washingtonu krožijo govorice, da bi bilo možno upošteva možnost, da bi predsednik Eisenhower obiskal v Madridu, bodisi po zaključku konferenci najvišjih oseb, ki bo med svojim potovanjem v Španijo.

Bele hiši in španskih diplomatskih krogih pa so zelo previdni in teh govoric ne komentirajo. Na vsak način bi Eisenhower zelo malo ustavil v Madridu, če bi prišel na obisk. Baje se o obisku sedaj pogajajo z Madridom in Washingtonom.

Kakor tako se v ameriški prestolnici mnogo govori, da bo Eisenhower morda spomladi odpotoval na Daljni vzhod. Govori se na Japonskem, na Filipinih, na Formozi, na Južnem Vietnamu, v Indonezijo, v Tajlandijo in Indonezijo. Ko bodo določeni datumi konferenc med Vzhodom in Zahodom in Eisenhowerjevega obiska v SZ, bo mogoče izdelati jasnejšo sliko glede morebitnega predsednikovega potovanja na Daljni vzhod.

Za izvajanje posebnega statuta

V. zasedanje mešanega odbora - zaključeno

Poudarja se koristnost in odkritost razgovorov V Rimu morajo poskrbeti predvsem za izvedbo sklepov IV. zasedanja

(Od našega posebnega dopisnika)

RIM, 9. — *Ob zaključku petega zasedanja jugoslovansko-italijanskega mešanega odbora so objavili poročilo, ki pravi: «Davi se je zaključilo peto zasedanje mešanega italijansko-jugoslovanskega odbora, ki ga predvideva posebni statut, priložen spomenici o soglasju, podpisani v Londonu 5. oktobra 1954.*

Med delom sta dve delegaciji imeli široko, odkrito in koristno izmenjavo mnenj o vprašanjih, ki se tičejo italijanske etnične skupine na področju pod jugoslovansko upravo in slovenske etnične skupine tržaškega ozemlja.»

Tudi z jugoslovanske strani se na enak način presoja odkritost in koristnost razgovorov V. zasedanja mešanega odbora kakor tudi prijateljsko vzdušje, v katerem je zasedanje potekalo.

Kot smo poročali, se je že v soboto predvidevalo, da tokrat ne bo skupnega poročila z navedbo konkretnih rezultatov dela. Sicer pa poročila ne zaležejo, če se sklepi ki jih vsebujejo, ne izvajajo. Saj je bil odbor na podlagi posebnega statuta ustanovljen le z nalogo, da «pomaga in svetuje glede vprašanj, ki se tičejo zaščite» obeh manjšin. Zato je dolžnost obeh vlad, da poskrbita za izvajanje sprejetih sklepov. Sklep IV. zasedanja pa je bil med drugim tudi ureditev slovenskega šolstva. In ta sklep ni bil uresničen. Krivda je torej očitno na vladi v Rimu.

Njen odlični predstavnik, podtajnik v ministrstvu za zunanje zadeve, Alberto Folchi, je prav nocoj odpotoval na uraden obisk v Jugoslavijo. Ta obisk je nov dokaz dobrih odnosov med obema državama, katere pa kalijo še neizpolnjene določbe posebnega statuta in zadevni sklepi mešanega odbora. Ne bi smelo biti dvoma, da bo o tem dejstvu na uradnih razgovorih v Beogradu tudi govora.

S. R.

Državni podtajnik Alberto Folchi pride jutri na uraden obisk v FLRJ

Pričakuje se, da bo obisk Folchija pripravil ugodno ozračje za rešitev še nerešenih vprašanj med obema državama, med katerimi je tudi izvajanje določb posebnega statuta

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 9. — V sredo 11. novembra bo na vabilo državnega tajništva za zunanje zadeve prispel na uraden obisk v Jugoslavijo državni podtajnik italijanskega zunanjega ministrstva Alberto Folchi. Visoki funkcionar italijanskega zunanjega ministrstva, ki bo gost državnega podtajnika v tajništvu za zunanje zadeve Veljka Micunovića, se bo med bivanjem v Jugoslaviji razgovarjal z odgovornimi jugoslovanskimi voditelji o aktualnih mednarodnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi, in o vprašanjih s področja jugoslovansko-italijanskih odnosov Folchija bo pred odhodom iz Jugoslavije verjetno sprejel tudi predsednik republike maršal Tito.

Obisk Alberta Folchija je logična posledica ugodnega razvoja meddržavnih odnosov dveh sosednih držav. Zboljšano ozračje se je kmalu odrazilo na gospodarskem področju, kjer se je najprej pokazala velika obojestranska korist od trgovinske izmenjave in so se zatem odkrile tudi nove možnosti za poglobitev in razširitev gospodarskega sodelovanja na drugem področju. Če bi bilo rešeno vprašanje, ki je kalilo normalno stanje v medsebojnih političnih odnosih, bi bila ustvarjena neobhodno potrebna platforma za konstruktivno medsebojno sodelovanje ne glede na razlike v pogledih obeh vlad na važna mednarodna vprašanja. Te razlike, kot je znano, izhajajo iz načelnega stališča in položaja Jugoslavije kot doslednega pobornika izvenblokovske politike in politike miroljubne aktivne koeksistence, in stališča Italije, članice atlantskega pakta.

Jugoslovanska vlada je v svoji zunanji politiki dosledno zastopala stališče, ki ga je praksa potrdila kot pravilno, da razlike v pogledih na razna mednarodna vprašanja ne morejo in ne smejo ovirati razvoja prijateljskih odnosov in vsestranskega sodelovanja, kolikor ti odnosi temeljijo na enakopravnih osnovah, na medsebojnem spoštovanju in na nevmešavanju v notranje zadeve. Vzpostavitev dobrih sosedskih odnosov je prišla do sedaj najbolj do izraza v trgovinski izmenjavi, nadalje v industrijskem sodelovanju in v liberalizaciji obmejnega blagovnega in potniškega prometa, kjer so bili doseženi pomembni obojestransko koristni rezultati. Zboljšano ozračje v dobrih sosedskih odnosih je odprlo perspektive za razvoj sodelovanja tudi na kulturnem področju in tesnejših stikov med družbenimi in političnimi organizacijami obeh držav. Do sedaj doseženi rezultati na tem področju zaostajajo za rezultati, doseženimi na področju gospodarskega sodelovanja, čeprav so na področju kulturnega sodelovanja velike neizkoriščene možnosti. Poglobitev kulturnega sodelovanja posebno v obmejnih krajih — prvi začetek je bil storjen z organiziranjem gostovanja italijanskih pevcev v Kopru — bi na primer po mnenju v Beogradu sčasoma omilila razpoloženja, ki ovirajo in zadržujejo popolno izvajanje določil londonskega sporazuma in s tem izkoriščanje vseh pozitivnih elementov rešitve tržaškega vprašanja v korist medsebojnega sodelovanja.

Praksa dosedanjega razvoja jugoslovansko-italijanskega sodelovanja je pokazala koristnost osebnih stikov odgovornih činiteljev obeh držav. Ti stiki, v glavnem na področju gospodarskega sodelovanja, so dali pozitivne rezultate. Zato bo po mnenju beograjske «Politike» tudi obisk Folchija priložnost, da se v duhu medsebojnega spoštovanja proučijo nekatera vprašanja, ki trenutno zanimajo obe državi, in možnosti za nadaljnjo poglobitev medsebojnega sodelovanja. «Borba» v uvodniku posvečenem obisku Folchija, ugotavlja, da sta Jugoslavija in Italija po rešitvi tržaškega vprašanja sklenili nad 80 raznih sporazumov in konvencij, s katerimi so bila urejena številna vprašanja v smeri vzpostavitve dobrih sosedskih odnosov. ist našteva rezultate medsebojnega sodelovanja, ugotavlja neizkoriščene možnosti nadaljnje poglobitve sodelovanja in zaključuje: «Zato se upravičeno pričakuje, da bo obisk Alberta Folchija ugodno vplival na nadaljnjo krepitev razumevanja dveh sosednih držav in pripravil ugodno ozračje za rešitev preostalih odprtih, oziroma ne popolnoma rešenih vprašanj s področja meddržavnih odnosov, kot so uresničenje pravic narodnih manjšin, razširitev kulturne izmenjave in krepitev trgovinskih stikov in znanstveno tehničnega sodelovanja.»

B. B.

—«»—

Novi pozivi v OZN proti eksplozijam v Sahari

NEW YORK, 9. — V političnem odboru OZN se je nadaljevala tudi danes razprava o francoskih pripravah za jedrske poizkuse v Sahari. Delegat Saudove Arabije Ahmed Sukairi je obsojal Francijo zaradi njene «strasti po slavi» in zaradi vztrajanja, da se uvrsti med svetovne atomske sile. Poudaril je, da Francija zaman «skuša biti to, kar ne bo mogla nikoli biti; Francija ni več velika država, kar se tiče virov in znanosti pa je morda zaostala za pet sto let». Sukairi je nato izjavil, da je Francija na robu prepada.

Sovjetski delegat Jakovljev je izjavil, da nameravani poizkusi v Sahari nikakor ne bodo prispevali k uspehu ženevskih pogajanj. Sovjetska delegacija bo glasovala za afriško-azijsko resolucijo, ki poziva Francijo, naj ne dela poizkusov. Dodal je, da čuti SZ simpatijo do zaskrbljenosti afriških narodov, in je pripomnil, da bi zaradi zračnih tokov v Afriki radioaktivne padavine lahko škodovale Srednji Evropi, zlasti CSR, Jugoslaviji, Italiji in tudi južni Franciji.

Velika Britanija pripravlja resolucijo, ki naj bi pridružila Francijo morebitnemu sporazumu o prekinitvi jedrskih poizkusov.

Francoski delegat Moch je prekinil Sukairija in je zahteval od predsednika, naj ga posvari.

Ameriški delegat Cabot Lodge je omenil ameriške jedrske poizkuse v Nevadi 136 kilometrov od Las Vegasa in je izjavil, da niso bili nevarni za bližnje prebivalstvo. Ni pa se izrekel glede bistva francoskih načrtov. Poudaril je samo, da vodijo ZDA sedaj razgovore za prekinitev vseh jedrskih poizkusov, in upa, da bodo plodni.

—«»—

Iz Nemčije z letalom zdravilo v Catanio za 4-letno deklico

CATANIA, 9. — Silvestra Di Palma je stara komaj 4 leta. Napadla pa jo je neka vrsta diabetesa, ki je povzročila disfunkcijo neke možganske žleze. Posledica tega je, da čuti deklica neprestano žejo in mora piti od 7 do 9 litrov vode na dan. Zdravniki so ugotovili, da jo more rešiti le neko nemško zdravilo. Ker tega zdravila na Siciliji niso mogli nikjer najti, je oče po novinarjih pozval vsakogar, ki bi to zdravilo imel. Gre za nemško zdravilo «Tonephin». Tovarna zdravil iz Frankfurta v Nemčiji, ki je zvedela za to nesrečno deklico, je davi s posebnim letalom poslala v Catanio 50 ampul svojega zdravila. Le nekaj minut po pristanku letala v Cataniji, je bilo zdravilo že izročeno zdravnikom, ki zdravijo malo Silvestro.

Čuenlaj predlaga Indiji obmejni pas 40 km s katerega bi se umaknile čete obeh držav

Hkrati predlaga sestanek med njim in Nehrujem - Nehru: Novi predlog je treba temeljito proučiti, ker nudi koristi samo Kitajski - Objavljena zadnja indijska nota, ki poudarja, da so Kitajci kršili indijsko ozemlje

NOVI DELHI, 9. — V odgovor na indijsko noto kitajski vladi, ki je bila izročena 4. novembra, je poslal Čuenlaj Nehruju 7. novembra noto, s katero predlaga, naj se oborožene sile Indije in Kitajske takoj umaknejo dvajset kilometrov od obeh strani Mac Mahonove črte na vzhodu in na obeh straneh črte, «kjer sta do sedaj obe strani izvajali dejansko nadzorstvo na zahodu» (Ladak). Čuenlaj predlaga tudi sestanek z Nehrujum v bližnji prihodnosti.

Pismo pravi, da prejšnja nota indijske vlade ne upošteva temeljnih elementov obmejnega vprašanja med obema državama. «Zelo neprijetno je, pravi Čuenlaj, da je po prejemu pisma Nehruja prišlo 23. oktobra do novega nepričakovanega incidenta na kitajskem ozemlju na področju južno od prelaza Kongka.»

Čuenlaj dodaja, da je neprijetno, da se v indijski noti zavzema stališče, ki temelji na «potvorjenih dejstvih». Očitno je, dodaja pismo, da to stališče nikakor ne prispeva k rešitvi vprašanja.»

Kakor rečeno, predlaga Čuenlaj določitev nevtralnega pasu, širokega 40 km med četami obeh držav, in dodaja, da bi morali to področje zasesti funkcionarji in agenti policije, ki ne bi bili oboroženi in bi imeli nalogo vzdrževati red. Čuenlaj pravi, da je namen tega predloga zagotoviti mir na obmejnih področjih in ustvariti ozračje za prijateljsko rešitev obmejnih sporov. «Ta predlog, dodaja Čuenlaj, pomeni razširitev predloga indijske vlade v njeni noti od 10. septembra, na podlagi katerega ne bi smele obe strani pošiljati oboroženih ljudi v Longju in na vse obmejno področje med Kitajsko in Indijo.»

Čuenlaj pravi, da, če bo potrebno «povečati razdaljo med četami obeh držav, je kitajska vlada pripravljena to upoštevati».

Novo Čuenlajevo pismo Nehruju, ki je pisano v pomirljivem tonu, je drugačno od prejšnjih not pekinške vlade Indiji o tem sporu. Zdi se, da je kitajski predlog o umiku čet za 20 km na obeh straneh Mac Mahonove črte, majhna koncesija pekinške vlade. Toda kar se tiče zahodnega dela meja zlasti na področju Ladak, kjer je 22. in 23. oktobra prišlo do krvavih spopadov, je predlog o umiku kitajskih in indijskih čet za 20 km od «črte do katere ena in druga država izvajata dejansko nadzorstvo», lahko dokaj dvoumen.

To je prvi vtis opazovalcev, ki poudarjajo, da kitajske čete sedaj nadzorujejo obsežno področje Ladak, ki pripada Indiji. Opazovalci pripominjajo tudi, da je kitajski zunanji minister Cenyi v svoji izjavi 26. oktobra poudaril, da je vse področje, kjer so nastali incidenti «vedno bilo sestavni del kitajskega ozemlja in je pod nadzorstvom krajevnih oblasti Sinkjanga, Tibeta in Kitajske».

Čuenlajevo pismo samo na kratko omenja zadnjo noto Nehruja od 4. novembra, ki so jo objavili včeraj v Novem Delhiju. Opazovalci poudarjajo, da je bilo novo kitajsko pismo, ki je vsaj v obliki zmerno, poslano nekaj dni po govoru o zunanji politiki, ki ga je imel Hruščev 31. oktobra v vrhovnem sovjetu in v katerem je obžaloval obmejne incidente «med dvema prijateljskima državama», ter je izrekel upanje, da bo spor mirno rešen. Isti opazovalci so mnenja, da je novi sovjetski poslanik v Pekingu Crvonenko, ki se je že večkrat sestal s Čuenlajem, poudarjal željo sovjetske vlade, naj bi se spor mirno rešil.

Gogor Hruščeva so v Pekingu objavili šele 3. novembra in ga do sedaj uradno sploh niso komentirali

Predsednik indijske vlade Nehru je nocoj izjavil, da bi predlog Čuenlaja za umik čet z obmejnih področij lahko bil koristen za Kitajsko, toda ne za Indijo, če se upošteva različna topografija obeh področij. Dodal je, da bi lahko nastale upravne težave.

Nehru, ki je govoril pred delovnim odborom kongresne stranke, je dodal: «Duh kitajskega pisma ni slab, toda kitajski predlog je povezan s praktičnimi težavami, ki terjajo temeljito vojaško proučitev.»

Nehru ni povedal mnenja glede predloga Čuenlaja, naj bi se sestal z njim.

Nota indijske vlade od 4. novembra, ki so jo včeraj objavili v Novem Delhiju, poudarja, da si bo Indija še naprej prizadevala reševati vse spore na miroljuben način, da pa je «očitno, da bo indijski narod nudil odpor z vsemi razpoložljivimi si lami, kadar gre za napade».

Indijska nota ugotavlja, da je kitajsko sporočilo o incidentih v Ladaku «daleč od dejanske resnice». «Ti incidenti — pravi nota — kakor tudi prejšnji prodor kitajskih čet v severovzhodno obmejno področje, spominjajo skupno z napadalnim stališčem na drugih predelih meje in s propagando, ki jo vodijo iz Kitajske po nalogu vlade, na aktivnost nekdanjih imperialističnih sil, proti kateri so se v preteklosti enako borili narodi Indije in Kitajske.»

Indijska vlada poudarja, da je Mac-Mahonova linija vedno bila tradicionalna meja med Indijo in Tibetom in da pomeni zato sleherni prodor kitajskih enot južno od te meje «premišljeno dejanje kršitve indijskega ozemlja».

Nota nadalje poudarja, da je do incidentov v Ladaku prišlo na indijskem ozemlju, in da indijske čete niso kršile ne obmejnega statusa quo na meji in niso prešle na kitajsko ozemlje.

—«»—

Diplomat pred sodiščem

MADRID, 9. — Davi se je v Madridu začela sodna razprava proti španskemu diplomatu Juliju Ceronu Ayusu in proti 15 drugim osebam. Diplomatu očitajo, da se je uprl vojaškim oblastem, ker se je udeležil priprav za veliko stavko, ki sicer ni povsem uspela, in ki je preteklega junija organizirala tajna španska komunistična partija. Julijo Ceron Ayuso je stopil v diplomatsko službo pred tremi leti. Aretirali so ga, ko se je vrnil v Španijo, potem ko se je bil preteklo poletje udeležil konference mednarodnega urada za delo v Ženevi.

Skoraj vsi obtoženci so mladi, med 20. in 30. letom. Gre za uradnike, univerzitetne študente ter specializirane delavce. Med njimi je tudi Antonio Martinez, eden izmed madridskih voditeljev metalurških delavcev. V sodni dvorani je okrog 200 oseb.

Ceron Ayuso trdi, da je leta 1956 priredil predavanja religioznega značaja, ker je hotel pritegniti tiste, ki so — zlasti na univerzi — mlačni do cerkve. Pozneje je ustanovil neko univerzitetno društvo, nato pa «nacionalno ljudsko fronto», ki pa ni bila sovražna režimu.

—«»—

Izid referenduma v Kamerunu

KADUNA, 9. — Volivci Severnega Kameruna (ki je pod angleško zaupno upravo) so se z referendumom, ki je bil v soboto, izrekli z veliko večino proti takojšnji priključitvi njihovega ozemlja k Nigeriji.

Na ta način so volivci izbrali drugo rešitev, ki je v tem, da se sleherna odločitev o prihodnosti Severnega Kameruna odloži. Ozemlje pa bi se lahko pozneje pridružilo Nigeriji v obliki federacije, ko bo Nigerija postala prihodnje leto neodvisna. Referendum je bil pod nadzorstvom OZN.

—«»—

Predčasna proglasitev neodvisnosti Somalije?

NEW YORK, 9. — V svetu OZN za skrbništvo je italijanski delegat Vitelli sporočil, da je somalska vlada zahtevala, naj bi neodvisnost Somalije proglasili prej, kakor je bilo določeno, t.j. pred 2. decembrom prihodnjega leta. Po mnenju krogov v OZN bi eventualno proglasili neodvisnost istočasno z zasedanjem Varnostnega sveta v Rimu pod predsedstvom italijanskega predstavnika. Še prej pa je treba rešiti spor z Etiopijo zaradi meje.

Danes bo objavljen datum obiska Hruščeva v Parizu

Po zahodni konferenci v Parizu bo novo zasedanje ministrov NATO - Prizadevanja za ugladitev nesoglasij med zahodnimi zavezniki - Jutri pride S. Lloyd v Pariz

PARIZ, 9. — Sovjetski poslanik v Parizu Vinogradov se je danes razgovarjal dvanajst minut z generalom de Gaullom. Po razgovoru je Vinogradov izjavil, da je v imenu Hruščeva predlagal datum za njegov obisk v Parizu. Dodal je, da bodo ta datum objavili jutri. Verjetno se bo to zgodilo na de Gaullovi tiskovni konferenci.

Politični opazovalci izjavljajo, da bo določitev tega datuma sedaj olajšala nalogo sovjetskim in zahodnim voditeljem za določitev časa konference najvišjih med Vzhodom in Zahodom.

Domneva se, da bo Hruščev obiskal Pariz pred tem sestankom. Mnenja so, da bo prišel v Pariz februarja prihodnjega leta. To bi pomenilo, da bi konferenca najvišjih med Vzhodom in Zahodom bila marca ali aprila.

Kakor poročajo iz Washingtona, je ameriški državni tajnik Herter danes izjavil, da je določeno, da bodo zunanji ministri držav NATO imeli po zahodni konferenci najvišjih kratek sestanek v Parizu, in to poleg rednega sestanka zunanjih ministrov, ki se bo začel 15. decembra.

Herter, ki je govoril s časnikarji na letališču po dveh dneh razgovorov s kanadskimi voditelji v Camp Davidu, je izjavil, da pričakuje, da bo stalni svet NATO sprejel dokončen sklep o tem v prihodnjih 48 urah.

Kanadski zunanji minister Howard Green, ki je bil navzoč, je izjavil, da je zadovoljen s takim sklepom. Green odločno zahteva več posvetovanj med državami članicami zavezništva. Skupno poročilo o kanadsko-ameriških razgovorih pravi med drugim: «Ministri so potrdili svojo skupno željo in namen še bolj okrepiti posvetovanja v NATO na splošno in še posebej, kar se tiče priprav za prihodnja pogajanja s Sovjetsko zvezo.»

Green je nato izjavil, da so velik del razgovorov v Camp Davidu posvetili razorožitvi. Tudi skupno poročilo omenja to vprašanje in pravi, da so ZDA in Kanada mnenja, da je treba nadaljevati napore, da se najde možnost svetovnega sporazuma o nadzorovani razorožitvi; medtem pa ne sme biti «nobenega zrahljanja» v obrambi «svobodnega sveta».

Kanadski minister je izjavil tudi, da so na splošno govorili o razmestitvi jedrskega orožja v Kanadi, da pa ne ve povedati, ali bodo to orožje dodali kanadski obrambi.

V Londonu pa je britanski zunanji minister Selwyn Lloyd sprejel danes belgijskega zunanjega ministra Wignyja. Govorila sta o pripravah za konferenco med Vzhodom in Zahodom ter o odnosih med skupnim tržiščem in majhnim področjem svobodne izmenjave, kakor tudi o posvetovanjih v okviru NATO.

Zatrjujejo, da je S. Lloyd zagotovil belgijskemu ministru, da bodo poslušali mnenje manjših držav v NATO pri pripravah za konferenco med Vzhodom in Zahodom.

V sredo bo Selwyn Lloyd prišel v Pariz, kjer se bo razgovarjal z de Murvillom in Debrejem. V četrtek ga bo sprejel de Gaulle.

Kakor je pred dnevi izjavil de Murville, niso odnosi med obema državama «taki, kakršni bi morali biti». Selwyn Lloyd bo skušal ugladiti nekatera nesoglasja.

Toda gospodarska združitev sedmih severni držav, ki jo podpira tudi Velika Britanija, in glede katere bodo podpisali sporazum prihodnji mesec, ne bo olajšala te naloge. «Prepad, piše danes «Le Monde» v svojem uvodniku, je na žalost še globlji. Gre za celo filozofijo gospodarskih odnosov med državami: šest držav verjame v dobre lastnosti integracije, sedem držav pa se zavzema izključno za razvoj medsebojne trgovinske izmenjave. Težko je videti, kako bo mogoče zgraditi ta znameniti evropski most.»

Prav tako so težavna politična posvetovanja v okviru zahodnoevropske zveze, v kateri je včlanjenih šest držav evropskega skupnega tržišča skupno z Anglijo. Zdi se, da gre sedanja britanska pobuda za tem, da napravi utež proti nedavnemu sklepu o političnih posvetovanjih v okviru skupnega tržišča. V Parizu so zaradi tega mnenja, da bo obisk Selwyna Lloyda lahko koristen in važen le v toliko, kolikor bo mogoče ugladiti nesoglasja glede konference najvišjih in glede evropskih ustanov.

Danes je prišel v Pariz britanski minister za obrambo Harold Watkinson, ki se je dolgo razgovarjal s poveljnikom NATO generalom Norstadom. Pred odhodom v Pariz je izjavil, da se bo sestal tudi s francoskim obrambnim ministrom in se z njim razgovarjal o skupnem kupovanju orožja.

KRVAVI SPOPADI V RUANDA URUNDI

Belgijski minister za Kongo bo danes podal v zbornici izjavo o tem ozemlju, kjer kolonialne oblasti namenoma hujskajo plemena drugo proti drugemu

BRUSELJ, 9. — V pričakovanju izjave o ozemlju Ruanda-Urundi, ki jo bo prebral jutri v obeh belgijskih zbornicah minister za Kongo Auguste de Schryver, se je položaj v tej belgijski koloniji izredno poslabšal. Zadnje dni so bili tu številni neredi. Najhujši pa so bili včeraj, in sicer na področju Kibuye, kjer je bilo baje okoli sto mrtvih. Oblasti so razdelile orožje evropskim priseljencem, ki pomagajo policiji pri njenem nastopu proti domačemu prebivalstvu.

Zaradi pomanjkanja točnih poročil, si je težko ustvariti jasno sliko o položaju. Agencije zatrjujejo, da je prišlo na več področjih do spopadov med pripadniki dveh plemen Vatusi in Bahutu.

Belgijski kralj je pozval kralja Ruande v Bruselj na posvetovanje, toda ta je vabilo odklonil zaradi sedanjega položaja. V belgijsko prestolnico pa je davi prišel kralj (mvami) iz Urundi, ki ga je danes popoldne sprejel belgijski kralj. Nekoliko prej je prišel iz Leopoldvilla generalni guverner za belgijski Kongo Henry Cornelis, ki se bo razgovarjal z ministrom za Kongo o proračunu za prihodnje leto. Govorila bosta tudi o nedavnih neredih v belgijskem Kongu in o predlogu za sklicanje konference s političnimi predstavniki iz Konga. Ta konferenca naj bi bila v Kongu med 20. in 30. novembrom.

V Ruanda-Urundi prevladuje pleme Vatusi, ki se je tja priselilo v 15. stoletju iz Severnovzhodne Afrike in je nadvladalo domače prebivalstvo Bahutu. To ljudstvo je ustanovilo dve kraljestvi in njih voditelji (mvami) so imeli vedno veliko oblast. Zadnji kralj pa je bil odstavljen l. 1931, ker je bila njegova politika v nasprotju z direktivami kolonialne vlade. Na njegovo mesto so imenovali njegovega brata. Prestolnica Ruande-Urundi je mesto Usumbura. Po prvi svetovni vojni je Društvo narodov poverilo zaupno upravo nad tem ozemljem Belgiji in ta sklep je skupščina OZN po

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 12,5, najnižja 6,5, ob 17. uri 11, zračni tlak 1014,5, veter vzhodnik 2 km, vlaga 60 odst., nebo 4 desetine oblačno, morje mirno, temperatura morja 13,5.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 10. novembra Andrej
Sonce vzide ob 6,55 in zatone ob 16.42. Dolžina dneva 9.47. Luna vzide ob 14.32 in zatone ob 1.43.
Jutri, SREDA, 11. novembra Martin

Seja tržaškega občinskega sveta

Delavske zadruge niso opravljale v celoti naloge pobijanja cen

Indipendentist Tolloy in misovec Morelli se strinjata s Palamarovim dekretom o «moralni ustanovi» - Za socialdemokrata odv. Puecherja bi demokratične volitve škodovale Delavskim zadrugam

Včerajšnja seja tržaškega občinskega sveta je bila v glavnem posvečena diskusiji o poročilu o položaju v Delavskih zadrugah, ki ga je na prejšnji izredni seji podal svetovalec DK Stopper. V začetku seje je župan spregovoril nekaj besed v spomin bivšemu indipendentističnemu svetovalcu Varniju, ki je umrl. Dr. Pincherle pa je počastil spomin zdravnika dr. Alfreda Brunnerja ter orisal njegove zasluge in človekoljubnost pri izvrševanju poklica. Zatem so sledila razna vprašanja svetovalcev, h katerim se bomo zaradi pomanjkanja prostora povrnili.

V diskusiji o Delavskih zadrugah je prva spregovorila Jole Deferri (KPI), ki je praktično pokazala na razne vrzeli v Stopperjevem poročilu. Tako je dejala, da Delavske zadruge žal niso opravljale v celoti naloge pobijanja cen, kot je trdil Stopper, niti za časa podražitve olivnega in semenskega olja, niti ko so podražili surovo maslo. Glede olja so se zganile šele pozneje, ko so vrgle na trg določeno količino semenskega olja po nižji ceni. Ko so namreč delegacije žena takrat šle na ravnateljstvo DZ, jim je dr. Zocchi odgovoril, da DZ ne morejo intervenirati na trgu.

Kar se tiče povprečnih nakupov se Joli Deferri ne zdi, da kupci prihranijo od 10 do 12 odstotkov, če si nabavljajo živila v Delavskih zadrugah, saj bi bil v tem primeru v njih velik naval. Stopperjevo poročilo govori tudi o nakupu blaga pri proizvajalcih, toda nekoč so v vodstvu DZ trdili, da je to nemogoče, ker so ti viri predaleč. Ko pa se je govorilo o ustanovitvi občinske potrošne ustanove (ENCO) je vodstvo DZ poslalo pismo, v katerem je ponudilo, da zniža cene sladkorja za 3 odstotke, cene drugih živil pa za 5 odstotkov, kar pomeni, da se je šele sedaj zganilo.

Svetovalec Tolloy je v svojem govoru v bistvu podprl stališče demokristjanov in tudi pohvalil Palamarov dekret. Morelli (MSI) se je strinjal s Tolloyem in z dekretom o «moralni ustanovi», vendar je izrekel nekatere pridržke glede volilnega pravilnika. Puecher (PSDI) je rekel, da je del resnice v kritikah o neustavnosti Palamarovega dekreta, da pa je vprašanje zapleteno in bi spoštovanje načela o popolni demokratičnosti volitev lahko spravilo Delavske zadruge kot podjetje v težkoče. Izvoljeni bi namreč lahko bili v upravni svet ljudje, ki ne uživajo zaupanja in ki ne bi hoteli sprejeti nepopularnih ukrepov za uspešno delovanje zadrug. S preprostimi besedami povedano, je pač Puecher menil, da bi utegnila dobiti med izvoljenimi člani upravnega sveta večino levica, ki ne uživa zaupanja. Tu pa je protislovje, kajti če bi člani zadrug izvolili v upravni svet levičarje, bi to seveda pomenilo zaupanje vanje; in to zaupanje je važno ne pa zaupanje Krščanske demokracije ali pa dr. Palamare. Seveda stvar je drugačna, če se DZ smatrajo za «moralno ustanovo». V tem primeru so člani deveto kolo, kot se dejansko tudi dogaja. No, za Puecherja je ukrep o volitvah korak naprej na poti k popolni demokratičnosti. To pa je le slaba tolažba.

Odv. Agneletto je dejal, da se strinja s finančnim delom Stopperjevega poročila, da pa se ne strinja s spremembami statuta Delavskih zadrug in z načinom volitev, ki je nezakonit, kajti zakone je treba spoštovati.

Odv. Pogassi je ostro obsodil ravnanje demokristjanov ter republikancev in socialdemokratov. Vsi so namreč ignorirali voljo članov. Odlok o volitvah je nezakonit, saj obnavlja fašistični zakon iz leta 1935, medtem ko je celo ZVU s svojim odlokom obnovila stari statut. Pri tem je vzkliknil: «Quod non fecerunt barbari, fecerunt Barberini!». Namen odloka je prav podaljšati sedanje stanje, da se zadruge odvzamejo njihovim zakonitnim lastnikom. Po diskusiji o DZ je občinski svet potrdil dva sklepa, in sicer sklep o gradnji telovadnice v osnovni šoli pri Sv. Soboti, kar bo stalo 35 milijonov, ter sklep, da se župan pooblasti, da izjemno dovoli gradnjo hotela v Grljanu, ki bo imel štiri nadstropja, namesto treh, kot predvideva regulacijski načrt za tamkajšnje področje.

—«»—

Odkup stanovanj IACP

Avtonomni zavod za ljudske hiše (IACP) je ponudil v odkup svojim najemnikom sedmo skupino hiš, in sicer štiri hiše na Senenem trgu in 7 hiš v Ulici Ghirlandaio s skupno 162 stanovanji. Tako je doslej ponudil v odkup 1635 stanovanj. Najnižja cena za to skupino stanovanj znaša 334.600 lir za enosobno stanovanje, najvišja pa 1.259.440 lir za štiri sobe.

Podtajnik Folchi danes skozi Trst

Na tiskovnem uradu vladnega generalnega komisariata smo zvedeli, da bo podtajnik v ministrstvu za zunanje zadeve Folchi danes potoval skozi Trst v Jugoslavijo.

Podtajnik Folchi, ki bo v Jugoslaviji na uradnem obisku, bo prispel v Trst z Orient-ekspresom. Po približno enournem postanku bo nadaljeval pot v Beograd, kamor bo prispel jutri zjutraj.

—«»—

Vrnitev prof. Gregorettija z zborovanja Zveze italijanskih pokrajin

Kakor poroča tiskovni urad pokrajinske uprave, se vrnejo danes v Trst pokrajinski predsednik prof. Gregoretti, odbornik dr. Delise in glavni tajnik dr. Leotti, ki so se udeležili 19. rednega občnega zbora italijanskih pokrajin, ki je bil v Milanu v okviru proslav stoletnice italijanske združitve.

Občni zbor se je začel 5. t. m. s predavanjem o vprašanjih pokrajinskih uprav, nato je član izvršnega odbora odvetnik Maggio razpravljal o finančnih vprašanjih pokrajinskih uprav glede na željo po decentralizaciji in avtonomiji javnih ustanov.

Pred občnim zborom se je prof. Gregoretti udeležil kot opazovalec sveta evropskih občin.

Šesti redni občni zbor Rodu modrega vala

Vloga taborniške organizacije med tržaško slovensko mladino

Organizacija šteje že 210 članov, od teh 85 čebelic in medvedkov - Izvolitev novega odbora

Pogled na dvorano med zborovanjem

Mladi bratje in sestre, medvedki in čebelice so v nedeljo dopoldne napolnili Gregorčičevo dvorano. Bilo je pravo veselje videti jih in poslušati, kako so se pogovarjali, poročali in sklepali o delovanju in načrtih svoje taborniške organizacije. Rod Modrega vala je namreč imel svoj 6. redni občni zbor, ki ga je vodila sestra Soča - Vida Pahor.

Otvorila je občni zbor, pozdravila zastopnike raznih društev in ustanov, ki so prisostvovali občnemu zboru, sestre, brate in male čebelice ter medvedke. Nato je govoril starosta brat Perun - Drago Pahor o pomenu in vlogi taborniške organizacije med tržaškimi Slovenci. Njegovim izvajanjem so vsi sledili z veliko pozornostjo.

Po uvodnih besedah je starosta dejal, da prav dejstvo, ki ga mora poudariti, je, da taborniška organizacija raste zdravo. Število članstva se v zadnjem letu bistveno ni izpremenilo, toda z močnim dotokom medvedkov in čebelic (do 14. leta starosti) je taborništvo še globlje pognalo korenine in si zagotovilo nadaljnji dotok mladih sil.

Člani se vedno bolj zavedajo bistva in vzgojnih ciljev taborniškega gibanja. «Njihovo članstvo v našem rodu ni formalno, ni preračunano samo na zunanjo dejavnost, ki bi jo lahko razvijali tudi v kakem drugem društvu.» Zaradi tega je pripomil tov. Pahor, so lahko v preteklem letu pristopali k ustanovitvi rodov Medvedkov in čebelic. Člani so dokazali, da so sposobni samostojno voditi n. pr. taborjenja medvedkov in čebelic.

Taborniška organizacija je zelo zahtevna, ker posega v bistvo človekove osebnosti in nalaga na svoje člane določene obveznosti in žrtve. Želi vzgojiti take ljudi, ki se zavedajo svoje pripadnosti k človeški družbi in svoje dolžnosti, da tej družbi doprinašajo nesebično svoj delež k napredku in razvoju. Taborniki se ne smejo zapreti sami vase in njihova organizacija se ne sme izolirati od ostalih organizacij. Dolžnost vsakega tabornika je, da se vključi v ustrezno društvo in v njem po svojih možnostih sodeluje. Taborniki so in hočejo biti močno zakoreninjeni v naši slovenski narodni skupnosti. Med seboj gojimo, je poudaril govornik, globoko spoštovanje do vsakogar, v ljubosumnem čuvanju svobode prepričanja. Prav zato, ker ni za nas to le programatična deklaracija, temveč vsakodnevna živa stvarnost, smo močni in niti taka ofenziva kot je bila letos sprožena proti nam, nas ne more spraviti iz ravnotežja.

Tov. Pahor je pri tem omenil, da so določeni krogi letos organizirali frontalni napad proti slovenskim tabornikom Modrega vala po vseh predelih, posebno pa v slovenskih srednjih šolah.

Mladina, ki je vključena v katoliške skavte, je kljub stremljenju voditeljev, da bi jo izolirali od ostale slovenske mladine, le začutila, da je samo del naše mlade generacije in da ni prav, da bi bila odsotna od skupnih manifestacij, ko gre za afirmacijo slovenske pripadnosti. Razni voditelji so se tudi zelo razburili, ko so bili ustanovljeni rodi čebelic in medvedkov, ker so mislili, da morajo imeti monopol nad mladino. Trdili so, da so zaskrbljeni za vzgojo mladine. Če bi jim bila zares pri srcu skrb za mladino, naj bi se posvetili in skrbeli za mladino, ki tava brez pravega vodstva v vedno večjo meglo moralnega propadanja.

Mi se ne bojimo nobene konkurence, ker je na žalost še preveč neobdelanega polja, ki čaka pridnih, požrtvovalnih, poštenih in dobronamernih rok. Po govoru staroste so sledila poročila tajništva, načelnika, poročilo o medvedkih in čebelicah, blagajniško poročilo in poročilo nadzornega odbora.

Novi odbor Rodu modrega vala

Iz raznih poročil, ki so bila skrbno in vestno pripravljena, je bilo razvidno, da ima taborniška organizacija skupno 210 članov, od teh 85 čebelic in medvedkov. Letos je praznovala svojo petletnico in razvila lepo dejavnost. Med drugim so priredili miklavževanje v dvorani stadiona «I. maja», zimovanje na Pohorju, razstavo ob svojem jubileju, tekmovanje s koprskimi taborniki, tekmovanje na stadionu «I. maj», dvodnevno taborjenje na Proseku, tritedensko taborjenje članov in čebelic ter medvedkov pri Kobaridu, ekskurzijo članov v Split itd.

Rod modrega vala ima 7 družin ter 4 vode medvedkov in čebelic. Blagajna je aktivna.

V imenu SKGZ je občni zbor pozdravil dr. Skerl, ki je tabornike in njihovo organizacijo zelo pohvalil; predstavnik Slovenske prosvetne zveze jim je želel še mnogo uspehov; prof. Kosovel jih je pozdravil v imenu Dijaške Matice in jim iskreno čestital, predstavnica koprskih tabornikov jim je prinesla pozdrave in jih povabila na njihov občni zbor, prof. Jelinčič jih je pozdravil v imenu Slovenskega planinskega društva in omenil možnost sodelovanja med obema organizacijama, nato jih je pozdravil še predstavnik izvršnega odbora taborniške organizaje Slovenije, ki je tržaškim tabornikom čestital in izrazil željo po tesnejših stikih.

Sledila je diskusija o nekaterih predlogih, nato pa je bil objavljen izid volitev. V novi odbor so bili izvoljeni:

Starosta brat Perun - D. Pahor; namestnik staroste sestra Soča - V. Pahor; načelnik brat Iztok - V. Mijot; tajnici sestri Neda Mijot in Zorka Orel; blagajnik brat Son - D. Lupinc; gospodar brat Medo - D. Starc; referent za kulturo sestra Visla - M. Werk; namestnik načelnika brat Iskra - M. Miklavec.

—«»—

Zaključek seminarja evropeističnih študijev

Včeraj se je zaključil seminar evropeističnih študijev z zaključno razpravo v devinskem gradu. Najprej je francoski predstavnik predaval o premogovni krizi v Franciji, nakar je sledila diskusija. Na seminarju, ki je trajal štiri dni, so v šestih predavanjih z ustreznimi diskusijami obravnavali razna vprašanja v zvezi z Evropsko premogovno in jeklarsko skupnostjo. Na koncu je princ Torre Tasso udeležence seminarja pogostil v Sesljanu.

—«»—

Otroška posvetovalnica odprta v Sesljanu

Včeraj popoldne je bila v Sesljanu slavnostna otvoritev nove zdravstvene posvetovalnice, ki jo je odprla ustanova ONMI. Otvoritvi so poleg mater z otroki prisostvovali komisar omenjene ustanove prof. Redento Romano, ravnatelj prof. dr. Rocco ter devinsko-nabrežinski župan tov. Dušan Furlan.

Nova posvetovalnica, ki je v prostorih občinskega ambulatorija, bo poslovala dvakrat mesečno.

—«»—

Za zaščito pravic starčkov v domu za onemogle

Izvršni odbor pokrajinskega sindikata upokojencev CGIL in zaupniki, ki so se sestali 7. t. m., energično protestirajo proti stališču predsednika ONPI, ki je napravil nezadostno in pristransko preiskavo ter takoj začel braniti tiste, ki so zakrivili, da si je upokojenec Piccinelli zlomil levo roko v domu za starčke in onemogle. Poleg tega zahtevajo, da upravni odbor kaznuje krivce in prepreči, da bi še prišlo do takih žalostnih dogodkov.

—«»—

Odhod delegacije gospodinj v Rim

Včeraj je odpotovala v Rim delegacija 26 tržaških gospodinj, ki so bile izbrane na raznih skupščinah in ki se bodo udeležile vsedržavne konference, katero je sklicala UDI. Delegacijo vodi tajnica UDD Jole Deferri. Na skupščini bodo razpravljali o zakonskem načrtu za priznanje pokojnine gospodinjam.

Iz sindikalnega življenja

Za čimprejšnje izvajanje delovne pogodbe kovinarjev

Danes volitve notranje komisije v podjetju «Stock» - Akontacije na prihodnje poviške pokojnine pomorščakom

Sindikalni aktivisti pokrajinske zveze kovinarjev FIOM bodo imeli v petek ob 16.30 izredno skupščino na sindikalnem sedežu v Ulici Pondares 8, katere se bo udeležil tudi Renato Cappelli, član osrednjega tajništva FIOM. Razpravljali bodo o vprašanjih kovinarske stroke, član osrednjega tajništva pa bo med drugim poročal o izidu spora, ki se je zaključil s podpisom nove vselržavne delovne pogodbe. Nakazal bo perspektive in naloge sindikalne organizacije, da se bodo določbe nove delovne pogodbe izvajale.

Sindikalni voditelji poudarjajo, da bo treba na podlagi vsedržavne delovne pogodbe in sporazuma, ki je bil dosežen na ministrstvu za delo, skleniti krajevne dogovore za izvajanje raznih določb, da bodo delavci dobili obljubljene poviške svojih prejemkov. Kaže, da bodo lahko delavci čez dober mesec dobili izplačane poviške in zaostanke.

* * *

Danes bodo delavci, delavke in uradniki v podjetju Stock izvolili novo notranjo komisijo, in sicer 4 predstavnike delavcev in 1 predstavnika uradnikov. V omenjenem podjetju je zaposlenih približno 350 delavcev, delavk in uradnikov. Volitve se bodo začele zgodaj popoldne in bodo izidi verjetno objavljeni že zvečer.

Delavska zbornica CGIL poziva vse delavce, delavke in uradnike, naj glasujejo za kandidate na listi CGIL, ki se bodo vztrajno in dosledno borili za delavske pravice, tiste delavke in delavce ter uradnike, ki so odsotni zaradi bolezni ali dopustov, pa vabi, naj se udeležijo volitev in tako dokažejo svojo sindikalno zavednost.

* * *

Tržaška sekcija zveze pomorščakov CGIL je sporočila, da je krajevno vodstvo INPS dobilo navodilo od ministrstva za delo in socialno skrbstvo za takojšnje izplačilo akontacij prihodnjih poviškov, ki so bili določeni za upokojene pomorščake. Kakor kaže, bodo začeli izplačevati akontacije že danes. Pravico do poviškov imajo upokojeni pomorščaki, katerim teče pokojnina od datuma pred 19. januarjem 1958. Akontacija znaša polovico mesečne pokojnine, in to najmanj 6.000 lir.

—«»—

Prekop grobov

Županstvo sporoča, da bodo v kratkem obnovili del 11. sektorja pokopališča pri Sv. Ani, kjer so grobovi umrlih od 18. maja 1950 do 16. junija 1950. Kdor bi hotel poskrbeti, da se ohranijo ali pokopljejo posmrtni ostanki svojcev nekje drugje, se mora obrniti do 5. decembra na zadevni občinski urad, Ulica del Teatro štev. 5-III., soba 43, ali na upravo pokopališča.

—«»—

Naenkrat je izginil v globoko jamo

Take nezgode, kot se mu je pripetila včeraj, se 48-letni Francesco Corrente iz ezulskega taborišča v Padričah prav gotovo ni pričakoval. Mož se je malo napil in je stopil po travniku nedaleč od taborišča na sprehod. Srečal je nekega znanca in ga bežno pozdravil ter počasi zaostal. Iznenada pa je ta znanec zaslišal čuden šum. Ozri se je, a Correnteja ni bilo več. Ko je bolje pogledal, je spoznal, da je Corrente nevede zdrknil v 6 do 7 metrov globoko jamo. Najprej je zdrsnil po položnem pobočju in nato padel navpično v jamo.

Njegov znanec je takoj opozoril ljudi v taborišču in kmalu zatem so prišli na kraj bolničarji Rdečega križa, ki so s pomočjo vrvi potegnili ranjenega Correnteja iz jame in ga odpeljali v bolnišnico. Po mnenju zdravnikov je njegovo stanje hujše kot je spočetka kazalo, zaradi česar so si, ko so ga sprejeli na II. kirurškem oddelku, pridržali prognozo.

—«»—

Neroden padec v telovadnici

Sredi ure za telesno vzgojo v telovadnici industrijske strokovne šole na Stari Istrski cesti je 13-letni Darij Perčič iz Ricmanj št. 8 tako nerodno padel, da si je zlomil podlahtnico leve roke. Fant je moral z zasebnim avtom v bolnišnico, kjer so ga pridržali s prognozo okrevanja v 40 dneh. Seveda se bo moral zadržati na ortopedskem oddelku.

—«»—

Sreča v nesreči

Za cerkvijo na Trgu Rosmini se je pripetila na cesti razmeroma huda prometna nezgoda, ki pa se je na srečo končala le s precejšnjo gmotno škodo.

S fiatom 600 sta se vozili 18-letna Grazia Rocatelli, ki je šofirala in njena 30-letna sestra Anna Marija, obe stanujoči v Ul. Guerazzi. Rocatellijeva je azčela zavijati, da bi šla proti Ul. Franca, pri čemer je prišlo do trčenja s tovornikom mestne čistoče, s katerim je Luciano Darini iz Istrske ulice privozil z leve strani.

Zaradi sunka se je fiat 600 prevrnil na desno stran in je zdrsnil še meter naprej. Obe sestri sta se seveda močno prestrašili in se tudi potolkli, a poškodbe niso prav nič nevarne. Seveda je mali fiat utrpel ogromno škodo.

—«»—

Nezgodi na delu

V jutranjih urah so morali bolničarji Rdečega križa kar dvakrat z rešilnim avtom do Sprehajališča sv. Andreja, in sicer najprej po 19-letnega Sergija Di Noio iz Ul. Pallini, ki je v neki delavnici premikal jeklene plošče, pri čemer mu je ena padla na levo roko. Zaradi globoke rane z verjetnimi kostnimi in mišičnimi poškodbami so mladega delavca sprejeli na II. kirurškem oddelku, kjer bo verjetno ostal mesec dni.

Nič bolje se ni pripetilo 51-letnemu Raffaelu Andlovichu s Trga stare mitnice, ki je moral urediti in popravljati radiatorje centralne kurjave v «Izseljenskemu domu» na Sprehajališču sv. Andreja. Med delom je zdrsnil in padel na tla, radiator pa mu je priletel na prste desne roke.

V bolnišnici so ga brez odlašanja poslali na ortopedski oddelek, kjer so zdravniki po bežnem pregledu ugotovili, da bo rabil za okrevanje 30 dni.

Sestra Soča čita poročilo

Sinoči v salonu hotela «De la Ville»

Nagrajena dela za izboljšanje lokalov turističnega značaja

Nagrade so prejeli hotelirji, lastniki gostišč, javnih obratov, kopališč ter «campinga» na obmorskem področju

Sinoči je bila v enem izmed salonov hotela «De la Ville» svečanost, med katero so razdelili nagrade hotelirjem in lastnikom javnih obratov v obmorskem pasu, ki so v tekočem letu izboljšali higiensko-sanitarne naprave v svojih lokalih.

Slovesnost je otvoril predsednik Pokrajinske turistične ustanove odv. Slocovich, ki je v kratkem nagovoru poudaril pomen turističnega razvoja v naših krajih, zlasti pa še v obmorskem pasu, nato pa omenil zaupanje in pogum hotelirjev in gostilničarjev, ki iz leta v leto izboljšujejo svoje lokale, ter s tem v nemajhni meri prispevajo k razvoju turizma na našem področju. Odv. Slocovich je nato poudaril, da postaja turistična dejavnost ena izmed najpomembnejših gospodarskih dejavnosti in da jo bo treba vse bolj razvijati. Končno pa je poudaril, da nagrade, ki jih bodo prejeli nagrajenci z obmorskega področja, ne pomenijo plačila za njihov trud in stroške, ki so jih vložili za izboljšanje svojih lokalov, temveč spodbuda za nadaljnje delo in vsestranski razvoj.

Sledila je razdelitev nagrad. Prva nagrada v kategoriji «A» ni bila podeljena, zato pa so namesto nje podelili dve tretji nagradi. V tej kategoriji je drugo nagrado prejel hotel «Ples» iz Devina, in sicer preko g. Ferluge, ki se je v nekaj besedah zahvalil za diplomo in 500.000 lir ter pri tem tudi izrazil željo, da bi še nadalje izpopolnjevali turistične objekte v Devinu, ki postaja vse bolj priljubljena turistična točka.

Nadalje sta bili razdeljeni dve tretji nagradi, ki sta obstajali v diplomi in znesku 350.000 lir. Dobila sta ju g. Tence, lastnik gostišča ob obmorski cesti pod Križem ter g. Legiša, lastnik gostišča «Eden» v Sesljanu. Tri nagrade po 200.000 lir so prejele lastnice oziroma lastniki zasebnih stanovanj, ki oddajajo sobe v najem: Valeria Antoni, Renato Cosmani in Marija Legiša, dve nagradi po 100.000 lir pa Emilija Černe in Aurora Lenardi.

V kategoriji javnih lokalov, kopališč in «campingov» pa je prejel prvo nagrado v vrednosti 400.000 lir lastnik restavracije «Castelreggio» v Sesljanu, drugo nagrado v vrednosti 200.000 lir pa «Camping Adria» prav tako v Sesljanu. Nadalje so bile podeljene štiri tretje nagrade po 150.000 lir, katere so prejeli podjetje «Riviera Triestina» v Grljanu, lastnik bifeja Antonac iz Križa (Filtri), bar «Alabarda» v Sesljanu ter kopališče pri Miramarskem gradu. Četrto nagrado v vrednosti 100.000 lir je prejel lastnik bara «Alla pineta» v Barkovljah.

Po razdelitvi nagrad je bila zakuska, ki jo je priredila Pokrajinska turistična ustanova na čast vsem nagrajencem.

Iz sodnih dvoran

Anonimno pismo spravilo mladeniča pred sodnike

Neznanec ga je zatožil, da je žalil papeža in predsednika republike - Zanimiva tatinska trojica

Jesensko zasedanje porotnega sodišča so otvorili s procesom proti 21-letnemu Remu Rumiju od Spodnje Magdalene, katerega so spravili na zatožno klop na podlagi anonimnega pisma. V pismu je oseba, ki se je bala podpisati in se je hotela skriti za podpisom «Gli italiani», obtoževala Rumija sramotenja papeža in predsednika republike.

Na podlagi pisma so agenti komisariata pri Sv. Soboti uvedli preiskavo in so predvsem hoteli vedeti od fanta, kaj je govoril v gostilni «Alla bella vista», ko je bil televizijski prenos pogreba papeža Pacellija. Tistega večera: bilo je 11. oktobra lani, je fant prišel precej okajen v gostilno. Tam je srečal prijatelja Benita Crosto in oba sta zapela «Bandiera rossa» in drugo. Ker se je Rumi naveličal pogrebne kronike, je gostilničarja, oziroma njegovega zeta, naprosil, naj vendar zapre televizijski aparat. To je kolikor so povedali gostilničar Matteo Gorella, njegov sin Nicolò in njun zet oziroma svak Giuseppe Pistan. Policija pa je izvedela, da je fant rekel, da je že sit oddaje (seveda je rabil neopisljivo besedo), dalje, da je «jedec milijardov manj na svetu in da so lepše gole noge priletne ženske kot star mrlič». Istočasno naj bi, vsaj po obtožnici sodeč, pokazal roge proti televizijskemu aparatu, kar naj bi dokazovalo, da je hotel fant res sramotiti papeža.

Fant je sam priznal, da je izrekel nekaj besed, a to v pogovoru s prijateljem in da besede niso bile namenjene gostilniškim gostom niti, da je s tem hotel žaliti papeža. Vseeno pa mu ni pomagalo, ker je tožilec predlagal zanj minimalno kazen, to je leto dni zapora.

Njegov odvetnik pa je hotel doseči prekinitev procesa češ, da se lahko v teh primerih sodno postopa samo na podlagi ovadbe užaljene osebe. To ovadbo lahko nadomesti privoljenje pravosodnega ministrstva, ki pa mora biti dano v treh mesecih. Dovoljenje je ministrstvo dalo v tem primeru šele 24. aprila 1959. leta, to je po predpisanem roku.

Sodišče pa ni bilo istega mnenja, posebno, ker je tržaško tožilstvo zaprosilo za dovoljenje ministrstvo 12. decembra istega leta, to je še pred potekom 3. mesecev. Zato je tudi fanta spoznalo za krivega obtoženega dejanja in ga obsodilo na leto dni zapora. Pomilostitev kazni pa je Rumija rešila nadaljnjih nevšečnosti.

* * *

Pred sodnika je morala v Trstu zelo znana troperesna deteljica: Maria Pogorelich por. Sottil iz Ul. Pondares, ki jo prijatelji imenujejo «Maria cisba», njen ljubimec 30-letni Giovanni Nacinovic iz Ul. Gozzi, znan tudi kot «Gianni damigiana» in končno njun znanec in zvesti obiskovalec beznic 56-letni Franc Skerjanec iz Ulice Gozzi. Slednjega bolj poznajo kot «Tiracca».

Vsi trije so bili februarja letos v neki gostilni v Videmski ulici, kjer je Sottilova ukradla Frideriku Stojkoviču s Kontovela 43 denarnico z dokumenti in 9.000 lir. Ko se je Stojković zavedel, da nima listnice, je še isto noč šel na policijo, kjer je izjavil, da jo je morda pozabil v gostilni, ali pa da jo je izgubil po cesti.

Istega dne se je zopet vrnil in tokrat povedal, da se mu je na Trgu Libertà približal «Tiracca», ki mu je obljubil, da mu preskrbi denarnico. Stojković je rade volje sledil možu, njegova spremljevalka, Helena Milič iz Ul. del Toro, pa je nemudoma poklicala policijo. Ta je Skerjanca spremila v Ul. Ghiberti, kjer so našli listnico, seveda prazno, pod nekim tovornikom. Miličeva je nadalje povedala, da je izvedela od prijateljice, da je prav «Maria cisba» okradla Stojkoviča. Tako so šli agenti po splošno znano Marijo. Ta je dejanje priznala ter pripomnila, da je poldrugi tisočak dala Skerjancu, preko 5 tisočakov pa je izročila Nacinovichu.

Trojica je morala sedaj pred sodnika zaradi sodelovanja pri tatvini in Skerjanec nadalje zaradi prevare, ker je Stojkoviča prepričal, da je za tisočak kupil «zlat» prstan, ki je bil dejansko iz navadne medenine.

Sodnik je Sottilovo obsodil za tatvino na 8 mesecev zapora in na 4.000 lir globe, medtem ko je ostala dva oprostil iste obtožbe zaradi pomanjkanja dokazov. Skerjancu pa je prisodil za drugo obtožbo 4 mesece zaporne in 2.000 lir denarne kazni.

GLEDALIŠČA

Slovensko narodno gledališče v Trstu

V sredo 11. t. m. ob 20. uri v Kopru;
v četrtek 12. t. m. ob 20. uri v Piranu;
v petek 13. t. m. ob 20. uri v Izoli

JOSIP TAVČAR

PEKEL JE VENDAR PEKEL

fantazija v dveh dejanjih

VERDI

Prihodnji četrtek bo otvoritev operne sezone 1959-60 z gala predstavo Verdijeve opere «Sicilske večernice». Dirigiral bo Antonino Votto.

Medtem ko se pri gledališki blagajni nadaljuje razdeljevanje abonmajev za letošnjo sezono, bodo v ponedeljek začeli prodajati vstopnice za otvoritveno predstavo.

—«»—

TEATRO NUOVO

V soboto 14. novembra ob 21. uri se bo začela šesta sezona Stalnega gledališča z Gogoljevim «Revizorjem».

KINO

Excelsior 15.30 «Anatomija ...ra», James Stewart, L. ...
Fenice 16.00 «Mednarodna ...ka», Alfred Hitchock, ...vision, technicolor, Gary ..., Eva Marie Saint, James ...
Arcobaleno 16.00 «Prva noč», De Sica, M. Carol, Technis..., Cinemascope.
Supercinema 16.00 «Oddelek ...mila», J. Russell in J. ...
Filodrammatico 15.00 «...Della Rovere», De Sica.
Grattacielo 16.00 «Velika ...» Film, ki je bil nagrajen ...netkah z «Zlatim levom».
Cristallo 16.00 «Sinja obla...», Sordi, F. Fabrizi, E. Manfredi, G. Moll. Prepovedano ...
Capitol 16.00 «Mož za ...» (House boat), G. Grant, S. Loren.
Astra Rojano 16.00 «Gospe ...raje mambo», E. Constantine, Cinemascope.
Alabarda 16.00 «Tabarin», S. ...pez, S. Ziemann, M. Piccoli.
Aldebaran 15.30 «Titanic ...ver», K. More.
Ariston 16.00 «Vrtnica v ...», M. Schell in R. Vallone, ... prepov.
Aurora 16.00 «Zimske pod...», R. Salvatori, A. Sordi, D. ..., Gray. Technicolor.
Garibaldi 16.00 «Ura ...», D. Andrews, Linda Darnell.
Ideale 16.00 «Narednik Vorek», Leslie, W. Brennan.
Impero 16.30 «Dečki ...», M. Carotenuto.
Italija 16.00 «Kako omoditi ...», Kay Kendall.
Moderno 16.00 «Ko žival ...», Mitchell, P. Richard.
S. Marco 16.00 «Tisti, ki ...umreti», J. Servais, C. ...
Savona 16.00 «Anonima ...», B. Keith.
Viale 16.00 «Caitiki», J. ...
Vittorio Veneto 15.30 «Krone ...stare čipke», Gary Grant, ... Lane.
Marconi 16.00 «Sin Ali Baba», Curtis, P. Laurie, Technis...
Massimo 14.30 «U-579 prodira s torpedi», J. Benthley, ... Halsey.
Novo cine 16.00 «Bitka na ...oceanu», S. Saburi, K. ...
Odeon 16.00 «Mademoiselle ...le», B. Bardot. Cinemascope.
Radio 16.00 «Valencia», S. ...

MILJE

Verdi «Cudoviti Mr. Christian»

RADIO

TOREK, 10. novembra 1959

RADIO TRST A

7.00 Jutranja glasba; 11.30 ... obvezno, drobiž od vsepovsod; «Žena in dom, ...», obzornik ... vesti za naše gospodinje; ... Za vsakogar nekaj: 12.40 V ... kulture; 12.55 Orkester ... Sciascia; 13.30 Glasba po ... 17.30 Plešite z nami; 18.10 S... dijska univerza; 18.40 S... koncert orkestra Slovenske ... harmonije; 18.35 Melodije ... mov; 19.00 Šola in vzgoja; ... Pestra glasba; 20.00 Sport; ... Glasbeni album; 21.00 Igra ... predavanje; nato orkester C... Cavallaro; 22.00 Umetniški ... ljenje; 22.15 Jugoslovanski ... datelji — «Krsto Odaki; 23.0... orgle Hammond igra D... ghan; 23.00 Orkester Charles ... gus; 23.30 Polnočna glasba.

TRST

11.30 Komorna glasba; ... Tretja stran; 12.30 Glasbeni ... bum; 16.15 Oddaja za ... 17.05 Eno uro v diskoteki; ... Guido Cergoli pri klavirju; ... Glas dalavcev; 21.00 «La ... rosa», komedija v treh de...

II. PROGRAM

10.00 Zeleni disk — ... poldanska oddaja; 14.00 Ob ... in tretji; 16.00 Tretja stran; ... Vražje močvirje, dramatizacija ... man; 20.30 Mali glasbeni ... nato Tuttototo, pesmi, ... spomini itd.; 21.00 Skrivnost ... dajo vodi Mike Bongiorno.

KOPER

Poročila v italijanščini: 17.15, 19.15, 22.30. **Poročila v slov.:** 7.00, 15.00.

5.00-6.15 Prenos RL; 7.15 Glasba za jutro; 7.40 Glasba za dobro ... 11.00 Otroški kotiček; 12.... Arnić: Uvertura — S. ... Fantazija za violino in ... — B. Bersa: Capriccio ... 12.00 Glasba po željah; 13.... ba po željah; 13.40 Kmečka ... verza: «Strokovne in ... ske osnove intenzivirane ... dov»; 13.50 Odlomki iz ... Šola in življenje: «Na pr... ki Piran»; 14.50 Glasbena ... igra; 15.20 Narodne pesmi ... si iz raznih krajev Jug...; 15.40-17.00 Prenos RL: ... jetni ritmi; 17.30 Filmska ... 18.00 Kronika iz ... življenja; 18.10 Jugoslo... «Ob 150-letnici ... 19.00 Pojejo Nicola ... Anna D'Amico, Juls ... in Gianni Ravera; 19.30 ... nos RL; 22.15 Piano ... vajajo Marvin Ash, ... Jess Stacy, Freddy ... shua Johnson; 22.35 ... lahko noč.

SLOVENIJA

327,1 m 262,1 m 1... **Poročila:** 5.00, 6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00, 22.55.

8.05 Iz albuma popularnih ... kestralnih melodij; ... Ljubljanski komorni ... Evropski zabavni in plesni ... stri in ansambli; 10.10 ... janje Verdijeve opere ... 10.40 Zabavni orkester ... 11.00 Dimitrij Sos ... ludijev; 11.30 Oddaja za ... 12.00 15 minut z ... Kranjčih; 12.15 Kmečka ... — Milka Maleček: ... pralnice na vasi; 12.40 ... narodne pesmi in plesi; ... vestila in zabavna glasba; ... Pester spored operne ... Zanimivosti iz znanosti; ... nike; 14.40 Naši poslušalci ... tajo in pozdravljajo; ... popotniki na tujem ... smo za vas; 17.10 Radio ... livci; 17.20 L. ... Simfonija št. 6 v F-dur ... ralna»; 18.00 Iz zborov ... nov; 18.20 Kotiček za ... bitelje glasbe; 18.45 Kviz ... mednarodnih vprašanj ... Spored hrvatskih zborov ... m. izvaja Ljubljanski ... zbor; 20.30 Radijska igra ... her Weisenborn: Lovca ... 21.21 Nikolaj Lopatinov: ... tino za orkester op. 25; ... kvinteta; 22.15 Iz ... komorne glasbene ustv... 23.10 Zabav i kokaja.

RTV JUGOSLAVIJA

Od 20.50 dalje prenos ... tuje TV postaje.

**TELEVIZIJ

BORBA ZA NEODVISNOST BELGIJSKEGA KONGA

«Vzorna kolonija» v Afriki povzroča vedno večje skrbi

...vljeni so bili na naj-... Že poleti so v Camp ...villu, pred ministrom ...to Gilsonom, defilirali ...dnem maršu beli ofi-... trmi vojaki, oboroženi ...mami in bombami, spi-... je napovedal: «Vežba-... dušenju vstaje». V vež-... pekočim soncem, ob ...nih v senci, so voja-... «veliko pripravlje-... Minister je bil zadovo-... pravili so se najslab-... — zanašajoč se na ... mir v «vzorni kolo-... Afrike — verjetno niti ...no resno mislili, da se ...ška igra tako hitro ...ila v surovo stvarnost. ... teden je v Belgij-... Kongu prišlo do kon-... vojsko in domo-... treli na neoborožene ... Stanleyvillu pa so od-... tudi v belgijskem par-...

...alju že razmišljajo o ... pošljejo nova ojače-... Kamino, Kitono in Ba-... belgijska vojaška o-... v Kongu. Minister ... je predlagal spremem-...nega člena ustave, ki ...ka pošiljanje vojaških ...ov v Kongo. Nekateri ...lje, da to ne bi ustva-... Afriki še eno Alžirijo. ...ra ni. Ne smemo ga ... v Afriki, ampak le v ...

...ki gospodarji Konga ... niso v zavidljivem ... Čarobna formula ko-... politike «stalnega go-...nega razvoja brez vsa-... političnega napredka» ...ela rušiti kot papir-...njava in grozi, da v ...mesecih pokoplje ono, ... Belgijci v Kongu gra-...lje. In to ni nič čudne-...

...ali Konga so se na-... dolgega čakanja. Poli-...ranke v koloniji se na ... neodvisnosti ne želijo ...vznega reda belgijske ...ki je dokončni sklep o ...nosti odgodila na le-... »Želimo svobodo brez ...mnjas, pravijo krajev-... in zahtevajo, da se ...četku prihodnjega leta ... svobodna vlada Kon-... naj razpiše volitve za ...ljno skupščino.

...prihodnem razdobju je ... edina mogoča oblast ...ngu — je guverner ... opozoril 2. novembra ...dce. Oni pa so s svo-...ferenca med Veliko ...o, ZDA, Francijo, Ita-...onsko in Portugalsko, ...ri bi se — skladno z ...konvencijo iz leta 1919 ...vljalo o takojšnji ne-...vi Konga. Belgijska ...ra, ki je preteklega 5. ... diskutirala o politiki ...ke kolonije, pa je iz-...dil zaupnico vladi, ki ...nadalje drži svojega ...ga reda.

...v Stanleyvillu pa so ... tudi v belgijskem ...entu: proti vladi je gla-...lo 78 poslancev. Ta pro-...stavlja na kocko tudi ...nco «okrogle mize», ki ...vlada hotela organizira-... predstavniki Konga «ne-...ti 30. novembrom. Ali bo-... predstavniki vodečih ...Konga (Abako, Nacio-...ibanje in Stranka afri-...dnosti) pristali na ...renco? Prihodnost je ...

...v Stanleyvillu ne ...o niti v Belgiji za naj-...odgovor na te zahteve, ...pa je, da v samem ...niko povečali simpatij ... do belgijskih oblasti. Pa tudi sicer domorodci govore v tem poslednjem času v vedno večji meri o vrnitvi «mundele ja mvinda», belega človeka s svetilko, ki se je pojavil v časih, ko so kolonialni uradniki ponoči obiskovali naselja in odpeljali moške na prisilno delo. Ta pojem se je spremenil v simbol metod, ki so značilne za kolonialno oblast nasploh.

Beli človek s svetilko ponovno vznemirja Kongo, kjer na 2.3 milijona kvadratnih kilometrov živi 17 milijonov afriških domorodcev in komaj 120.000 evropskih priseljencev. Od takrat, ko je kralj Leopold predal svojo osebno posest ob reki Kongo v upravljanje vladi, je manjšina priseljencev vladala nad večino domorodcev. To je delala — kakor se poudarja na zapadu — «kulturno», zaradi česar je Belgijski Kongo s časom pridobil glas «kolonialnega raja». Toda danes je povsem jasno, da je tudi ta «raj» bil le privid.

Sistem «divide et impera», s katerim so belgijski kolonizatorji skušali «civilizirati» Kongo, se je izkazal učinkovit le do določene meje. Še danes je moč z njim pojasniti vrsto pojavov v koloniji: njegove posledice se občutijo v nacionalni politiki (konflikti med posameznimi plemeni, kot na pr. nedavno v okolici Luluabourga), na gospodarskem področju (razdelitev prebivalstva s favoriziranjem posameznih uradnikov in strokovnjakov) in v političnem življenju (cepitve znotraj posameznih strank in med njimi).

Trditev, da je Kongo «najkulturnejša» kolonija Afrike, velja le za omejen del domorodcev: nekaj nameščencev posameznih družb, posamezne duhovnike in kako desetino inženirjev in zdravnikov. Večina delavcev dobiva plače, ki — kakor je napisal neki zapadni obiskovalec — spominjajo na «miloščino», in nikakor ni slučaj, da v Belgijskem Kongu nimamo niti enega domorodnega policijskega komisarja in da so častniki «Force Publicque», ekonomisti, odvetniki in ljudje podobnih poklicev, brez izjeme priseljenci.

Dejanska politična in gospodarska oblast se v Kongu nahaja že desetletja v rokah Belgijcev. Šele po krvavih nemirih v januarju letos je vlada v Bruslju sprejela načrt o politični emancipaciji kolonije, v katerem so domorodcem obljubili samoupravo v razmeroma nedoločenem roku. Uveljavljanje tega načrta pa je privedlo do nesoglasij v belgijski vladi, guverner Konga Cornelis, ki bi bil moral biti zamenjan, pa je nepričakovano ostal na svojem mestu na intervencijo — bivšega kralja Leopolda.

Minister za kolonije Van Hemelrijck, ki se je potegoval za «krepko izvajanje» progresivnega kurza v Kongu, je na to podal ostavko. Novi minister de Schrijver je poklical predstavnike političnih strank Konga na razgovore o upravnih volitvah, ki se bodo vršile v decembru, toda dve največji stranki Belgijskega Konga — gibanje Abako, ki ga vodi Joseph Kasavubu, in Nacionalno gibanje, ki ga vodi Patrice Lumumba — sta objavili bojkot volitev.

Pod pritiskom konfliktov in stavk, ki so se začele v januarju, in ki so do začetka jeseni spremenile Kongo v tleči vulkan, je vlada 14. oktobra objavila novi «pospešeni» program emancipacije, ki predvideva, da se po občinskih volitvah v decembru in deželnih volitvah v marcu, do avgusta 1960 formira «predparlament» in postavi vlada Konga, ki bo odgovorna guvernerju in kralju. Po prvi legislaturi, v poletju 1964, bi Kongo imel možnost, da sam določi svoje bodoče vezi z Belgijo.

Kritiki novega načrta so takoj poudarili, da je bil sprejet z zakasnitvijo najmanj nekaj let in da se poleg tega proglasitev neodvisnosti zavlačuje in povezuje s pogoji, katerih ocena se prepušča Brublju, ne pa predstavnikom ljudstva v Kongu. Dejstvo je, da novi načrt ni zaustavil vrenja v Kongu. Na kongresu Nacionalnega gibanja so 24. oktobra zahtevali, da se takoj proglasi neodvisnost Konga, dan nato pa je novi plan odklonilo tudi gibanje Abako.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Nekoč je bil slaven in bogat. Postal je celo pojem. Poznali smo ga kot Polidorja v mnogih komičnih filmih. Njegovo pravo ime pa je Ferdinando Guillaume in živi ubog in zapuščen in bolan v neki rimski bolnišnici, ne da bi se kdo zanj zmenil. Njegovi kolegi iz filmskega sveta podpisujejo pogodbe po 200, 300 ali celo 400 milijonov za en film, on pa živi od 9000 lir pokojnine na mesec...

KULTURNO PISMO IZ ITALIJANSKEGA DETROITA

V obnovljeni mestni galeriji smo tokrat srečali Italijane

«Bunker», ki je nekaj let povzročal toliko preglavic mestnim očetom in bil predmet tolikšnih kritik, je ena najfunkcionalnejših galerij, kar jih ima Evropa - V njej ima mesto tudi Goričan Špacapan

(Poseben dopis)

TURIN, 7. novembra. — Točno pred letom dni me je pot zanesla v Milan. Bili so lepi jesenski dnevi, ki sem jih izkoristil, da bi si ogledal znano galerijo Ambrosiana. Pri tem moram dodati, da si moreš to slovito galerijo ogledati le ob najlepšem vremenu, kajti veliki umotvori so razvrščeni po obsežnih dvoranah, kjer ni luči. Nato me je pot zanesla v slovito Brero. Tu so razmere veliko boljše, skoraj odlične, in ko sem bil na koncu 38. dvorane, sem prišel v stik z enim izmed kustosov te zares bogate galerije. Beseda je dala besedo in mož mi je dokaj trpko priznal, da če bi ne bilo tujcev, bi svoje bogate galerije morali zapreti, ker med italijanskim občinstvom da ni več zanimanja za upodabljajočo umetnost, niti za velike klasike ne. Morda je imel mož prav, kajti tudi v bogatem muzeju-galeriji Castello Sforzesco si mogel pri tolikšnem umetniškem bogastvu slišati le francosko, nemško ali angleško govorico, italijansko si slišal le od čuvajev, ki te tako rekoč niti za trenutek ne pustijo z vida.

Letos pa me je pot zanesla v Turin. In tu sem doživel glede tega prijetno presenečenje. Res je, da je zanimanje za avtomobilski salon izredno. Dva dni pred zaključkom ga je obiskalo že nad pol milijona ljudi — radovednežev, strokovnjakov in morebitnih kandidatov za motorizacijo. Toda tudi v novem velikem muzeju umetnosti v Gallerii civici d'artę moderna je bilo razmeroma mnogo obiskovalcev in resnici na ljubo, povečini domačinov, torej Italijanov.

Najprej nekaj zgodovine. Leta 1942 je «zavezniška» bomba treščila na staro zgradbo na Korzu Galileo Ferrari, kjer se je stiskala turinska Galleria civica d'arte moderna. Na srečo je bil večji del umotvorov iz te galerije že na varnem. Toda pri tej nesreči bi mogli reči, da je bomba padla na srečo, kajti stara zgradba, v kateri so se tiščali umotvori, ni bila več za rabo. Zgradili so jo leta 1880, torej ni bila tako stara, toda dež ji ni prizanašal in marsikateremu umotvoru je grozila nevarnost, da ga bodo klimatske razmere v tej galeriji uničile. Po končani vojni je bila občinska uprava prisiljena, lotiti se gradnje novega poslopja, ki naj sprejme umetniško bogastvo mestne galerije. Milanska arhitekta Bassi in Boschetto sta izdelala načrt, ki naj bi bil najbolj primeren za zares sodobno galerijo. Toda vsako novotarsko delo naleti na odpor in tako je naletel na odpor tudi njun načrt, kajti zamislila sta si galerijo, ki naj bo skrajno funkcionalna, kar pa mnogi bolj starokopitni strokovnjaki in nestrokovnjaki niso hoteli ali mogli prebaviti. Nastale so zato ostre polemike in še preden je bila galerija pod streho, se je o njej pisalo menda več kot o čemerkoli. To ni nič čudnega. Gre za veliko stavbo — brez oken, kar je za okolico zares čudno. Polemika pa je že mimo in ljudje so se z «bunkerjem» sprijaznili, drugi pa ga hvalijo. In to upravičeno. Druga zanimivost nove galerije je v tem, da njene stene niso navpične, pač pa nekoliko nagnjene, tako da pada svetloba na slike iz zenita in ker ni oken, ni niti senc ali stranskih odbleskov in pride vsak umotvor zares do izraza. Kritiki tega sicer drznega načrta so obmolknili in turinska Galleria civica se lahko ponaša, da je ena najsodobnejših — s stališča gradbene tehnike — v Evropi.

Je to velik arhitektonski kompleks, ki se širi na površini 7000 kv. mterov. Osrednja zgradba je zgrajena v tri nadstropja. Tu so tudi pisarne in direkcija. Stene so le ogrodje velikih salonov, kajti po salonih so tudi premične stene, tako da je razstavnega prostora na pretek in da se posamezen prostor da povečati ali zmanjšati, pač v odnosu na dela, ki jih sprejme. Levo krilo te mogočne zgradbe je določeno za strokovno biblioteko in v njej je že 20.000 del. Nadalje je v tem krilu še nekaj dvoran za strokovne konference in filmske projekcije. Poleg tega je še eno krilo, ki je določeno za periodične razstave, kajti turinska Galleria civica d'arte moderna nima namena le hraniti stare umotvore, pač pa slediti tudi sedanjim stvaritvam, to se pravi organizirati razstave sedaj živečih slikarjev ali pa retrospektivne razstave novejših slikarjev.

Če to galerijo primerjamo z ostalimi, sicer bogatimi, toda ne tako opremljenimi galerijami v Milanu, Florenci ali Rimu, smemo reči, da so v Turinu glede tega daleč pred ostalimi mesti, seveda kar se funkcionalnosti poslopij tiče.

Sedaj pa stopimo malo skozi dvorane galerije. Nemogoče bi bilo našteti dela, ki so tu izvešena občinstvu. Takoj v začetku opaziš, da so začeli nekoč zbirati dela za galerijo bolj v smislu nekega lokalnega patriotizma. Dela so bolj piemontskega značaja, rekli bi celo niti ne za ves Piemont. Tu vidimo veliko del znanega Fontanesija, ki prav gotovo predstavlja osrednjo zbirko te galerije. Nadalje vidimo tu piemontske portretiste D'Azzeglia, Avonda, Calderinija in Pittaro. Vidimo tu nadalje še dela znanega turinskega «impresionista» Reycenda, ki jih je galeriji poklonil Roberto Longhi. Nadalje je tu posebna dvorana slikarja Belleanija, ki morda spada sem, ki pa je močno težak.

S tem smo prilezli nekako na konec preteklega stoletja in od tedaj dalje je zbirka nekoliko bolj široka. Zdi se, da so se pri vodstvu galerije vendarle opredelili za širšo izbiro. V tem dokazujejo slike Grossa, Morbellija in Pelizze da Volpeda. Te zbirke morda niti ne spadajo več sem, vsaj po svoji vrednosti ne, kajti Piemonta je v galeriji več kot dovolj.

Zelo prijetno te preseneti, ko v tej veliki galeriji naletiš tudi na domače ime. Gre za pred kratkim umrlega Goričana Špacapana, ki je tu častno zastopan. Kot je znano, se je Špacapan preselil v Turin in se tu močno uveljavil. Nadalje so tu dela Casorattija, Pauluccija, Levija in nato že velika imena Carrà, De Pisis, Martini, Guttuso, Morlotti, ter nekoliko manj slavna, vendar še vedno velika imena Birolli, Moreni, Levi, Montalcini, Neapeljčan Spinoso ter tudi Anglež Bacon, Francoza Bissier, Mannessier in Saulages, Portugalec Viciro da Silva, Nemec Hartung ter Mehikanec Tamayo.

Nemogoče bi bilo našteti dela, ki so razstavljena, niti imena umetnikov, ki so tu zastopani. Ob koncu bomo omenili, da trenutno gostuje v tej galeriji nenavadna razstava, ki prikazuje tri velike zasebne zbirke milanskih ljubiteljev umetnosti. Gre za 250 del, med katerimi vidimo tudi dela Modiglianija, Morandija, Carraja, De Pisisa, Campiglia, Sironija in še nekaterih drugih velikih imen. Zares izplačalo se je Turinu postaviti spet na noge tolikšno galerijo. Ob koncu bomo ponovno poudarili, da preseneča zanimanje za umetnost, ki ga kaže turinski človek, seveda v kolikor ne bo šlo v tem primeru le za zanimanje ob ponovnem odprtju zares sodobne in velike galerije.

Fre

KOLIKO HRANE POJEDO NA DAN PARIŽANI

Najstarejša tržnica v Evropi

Tržnica je pod upravo policije, ki je odgovorna za oskrbovanje francoske prestolnice - Tu morete najti sadje iz Latinske Amerike, povrtnino iz Italije, Bolgarije, Jugoslavije in drugih dežel, maslo in jajca iz Nizozemske, nekaj pa tudi z drugih celin

PARIZ, novembra. — V neposredni bližini sivih zgradb Louvra, pravega svetišča svetovne umetnosti, se nahaja tudi pariška «Halle», ogromna pokrita tržnica. Parižani so upravičeno ponosni tako na Louvre, kakor tudi na «Halle». Gospod Maurice Bousquet, uradni predstavnik glavne policije Pariza, pod upravo katere se nahajajo «Halle», nas je sprejel v svoji pisarni, ki povsem spominja na nekak majhen vojaški štab. Na stenah je načrt velikih zgradb ogromnega trga. Pred očmi inšpektorja Bousqueta stoje stalno seznami z imeni vseh trgovcev, ki oskrbujejo Pariz. Tu je tudi veliki grafikon, ki inšpektorju kaže, koliko Parižani potrošijo dnevno različnih vrst hrane. Vse je treba vedeti točno, kajti on osebno odgovarja za oskrbovanje mesta s prehrambenim blagom.

— Prihajam na delo že ob 5 zjutraj, odhajam pa šele pozno popoldne — je začel inšpektor Bousquet. «Halle» se odpirajo ob 1 in pol po polnoči.

— Ali se kdaj zgodi, da Pariz ostane brez nekega prehrambenega artikla?

Inšpektor Bousquet skomigne z rameni, za trenutek se čudi takemu vprašanju in le da nekaj reče, se spomni:

— Da, to se nam je dogajalo le za časa pretekle vojne!

— Kako uspete v tako obilni meri oskrbovati tako veliko mesto, ki ima s svojo bližnjo okolico in z vsakodnevnimi gosti, ki ga obiskujejo, nad 7 milijonov ljudi? — smo vprašali inšpektorja Bousqueta.

Odgovoril je na kratko:

— Vsekakor je to ogromno delo.

Vstal je in odprl veliko omaro zraven svoje pisalne mize, pravo biblioteko o zgodovini pariške tržnice.

Tržnica je kot divja reka: nikoli je ne smete prepustiti same sebi. Zdi se, da Francozi spoštujejo to izkušnjo, in zato so poverili svojo tržnico — policiji! Glavni prefekt Seine je predpisal zakon o oskrbovanju Parižanov in gorje tistemu, ki ne spoštuje teh paragrafov. Brez usmiljenja ga postavijo pred sodišče, kjer mu ne preostane nič drugega, kot da plača visoko denarno kazen, ki včasih znaša tudi milijon frankov, ali pa da gre v zapor. Trgovci so prefektu Seine odgovorni za oskrbovanje mesta z zadostnimi količinami hrane, za ceno blaga in njegovo kakovost.

Cene sadja, povrtnine, mesa, sira, jajc, rib, cvetlic — določajo inšpektorji prefekta Seine. In to za vsak dan posebej. Sicer pa je to zelo preprosta zadeva. Oskrbovalci velemesta predlože inšpektorjem najnižje nabavne cene, nato one srednje, končno pa tudi najvišje. Naloga prefektovega predstavnika v «Hallah» sestoji samo v tem, da zbere vse te tri cene in jih deli s tri. Tako dobi povprečno dnevno ceno za vsako vrsto blaga. To je pravo ogledalo ponudbe in potrošnje, kajti na tako velikem tržišču, kakršno je Pariz, se zberejo vsi oni, ki v Franciji ponujajo in kupujejo prehrambeno blago.

Prefekt Seine je določil v «Hallah» točen delovni urnik, in to posebej za vsako vrsto hrane. Živina, meso, maslo, sir se prodajajo samo od 7. do 9.30 zjutraj; ribe samo od 6.30 do 3. popoldne; povrtnina in sadje od 4. do 8. zjutraj, cvetlice pa samo popoldne, od 16. do 19.30. Vsakršno kršenje tega predpisa se kaznuje. V «Hallah» je moč kupiti najmanj 3 kg posamezne vrste blaga. Tu se oskrbujejo vse pariške trgovine, vsi hoteli in bolnišnice, internati in oni Parižani, ki morajo v svojih domovih hraniti prehrambene artikle po nekaj dni.

«Halle» imajo svojo dolgo preteklost. V Parizu obstaja ena najstarejših mestnih tržnic v Evropi. Zaradi tovornjakov, katerih karoserije se dvigajo in spuščajo avtomatsko, kakor nekakšne otroške igračke, pa tudi zaradi ogromnih količin sadja, povrtnine, mesa in velikih zavojev svežih cvetlic, se človek skozi «Halle» težko prebije.

Inšpektor Bousquet nam nudi podatke o tem, koliko Parižani pojedo vsak dan.

Pariz oskrbujejo vsa francoska podeželska področja. Česar ni v zadostni količini v Franciji sami, to se uvaža. Na pariški tržnici morete dobiti sadje iz Latinske Amerike, Afrike in Azije; povrtnino iz Italije, Bolgarije, Jugoslavije in iz raznih drugih krajev; maslo in jajca iz Nizozemske, in tako po vrsti iz vsake evropske dežele, nekaj pa tudi z vseh drugih celin.

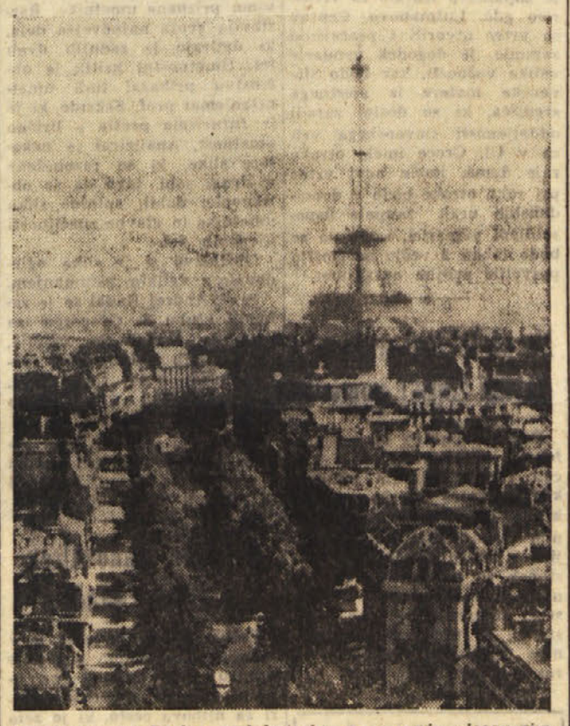

Pogled na del Pariza, nad katerim se vzpenja njegov simbolični stolp... (Foto M. Magajna)

Ribe pridejo v Pariz vsak dan, in to povprečno s 40 tovornjaki in vlakovno kompozicijo okrog 40 vagonov. Ribiči iz Boulogna, iz majhnih morskih pristanišč na severu, z vse atlantske obale in celo do španske meje, pošiljajo v Pariz dnevno po 300.000 kilogramov najraznovrstnejših rib. Parižani pojedo mesečno celo do 10 milijonov kg morskih rib. Inšpektor Bousquet, prav tako kakor vsi ostali inšpektorji, ki prefektu Seine odgovarjajo za oskrbovanje Pariza s hrano, je ob zori vsakega dne obveščen o tem, koliko raznovrstnega blaga prihaja v glavno mesto Francije.

Parižani odnesejo vsakega dne iz tržnice po milijon kg mesa, nad 1.200.000 kg sadja, nad 1.600.000 kg povrtnine in nad 3500 velikih zavojev cvetlic.

Služba obveščanja pariških trgovcev o stanju na tržnici dela dan in noč. Poročila o cenah, o ponudbi in potrošnji posameznega blaga v vseh velikih mestih Francije se snema na gramofonske plošče in na magnetofonske trakove. Ločeno izhajajo uradna poročila o stanju na glavnih tržnicah v Marseillu, Saint-Etiennu, Lyonu, Ruenu... Nihče ne dela le po ugibanju. Ne sme obstajati nikakršna nejasnost niti za trgovce niti za potrošnike. Prebivalstvo mora biti vedno dobro oskrbovano. Tako je predpisal prefekt Seine in nihče, ki je za to zadolžen, ne riskira, da bi samega sebe spravil v neprijeten položaj, niti z druge plati ne izpušča prilike, da bi dobro zaslužil.

Z. T.

Zamenjali so kri otroku dveh dni

MANTOVA, 9. — Zaradi neke čudne motnje so morali v otroški kliniki «Bulgarini» v Mantovi zamenjati vso kri komaj dva dni staremu otroku. Primarij bolnišnice dr. Primo Polecchi in njegovi asistenti so v majhnih zaporednih dozah skozi popkovino nametsili vso kri. Zdravljenje je odlično uspelo in otrok se dobro počuti. Če bi tega ne izvedli, bi bil otrok že mrtev.

Nohti ogledalo značaja in zdravja

Stari rek «Povej mi, s kom hodiš in povedal ti bom, kdo si» za gotovo drži. Toda pravijo, da nič manj ne drži rek «Pokaži mi nohte, da vidim, s kom imam opravka». Strokovnjaki, ki se ukvarjajo s fiziologijo človeka, so prišli do zelo zanimivih, rekli bi frapantnih ugotovitev, kajti nohti tem ljudem povedo tako značaj kot celo zdravstveno stanje človeka. Ne bomo prisegali na njihovo trditev, samo zabeležili jo bomo. Dolgi nohti govore o nedvomnih prednostih človeka, špičasti nohti govore o tendencah človeka k surovosti, kvadratasti nohti govore o smislu za realnost, ovalni nohti govore o neizpodbitnem smislu človeka za umetnost.

Toliko o nohtih kot znaku, ki nam govori o značaju človeka. Sedaj še nekaj o nohtih, ki nam govore o zdravstvenem stanju človeka. Ravni in kratki nohti so znak določenih srčnih slabosti, vzdolbeni in upognjeni nohti govore o živčnih motnjah in o nagibanju k alkoholizmu, trikotasti noht govori, da je človek živčen. Ozki nohti dokazujejo, da je njihov lastnik krepkega zdravja. Ovalni nohti nam pravijo, da je človek nagnjen k pljučnim boleznim. Kratki in izbočeni nohti so znak nagnjenja h kroničnim pljučnim boleznim itd.

Sicer pa kdo bi mogel ugotoviti pravo obliko in barvo nohtov današnje ženske, ko pa si reže nohte in kožico okoli njih po modi in daleč nazaj v meso, do krvi, in nohte pleska z najrazličnejšimi okusnimi in neokusnimi laki.

HOROSKOP ZA DANES

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Ne popustite pred prvo težavo, ker vse kaže, da bo vaš načrt uspel, pa čeprav imate ostro konkurenco. Domači vas ne bodo razumeli.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Izogibajte se prevelikih stroškov, kajti eno je želja, drugo pa so možnosti. Če ne boste dovolj odkriti, bi znalo priti do navzkrižij.

DVOJCKA (od 21. 5. do 22. 6.) Za vas bi tokrat bil na mestu latinski pregovor «Festina lente» (po naše «hiti počasi»). Pazite torej, da se ne zaletite.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Tudi če svetujete nekaj dognano točnega, svojih pogledov ne vsiljujte, kajti znalo bi se zgoditi, da boste račun plačali vi.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Novo poznanstvo z neko mlajšo osebo. Zadeva je mikavna, toda gre za poglede dveh generacij, kar nujno vodi v spore.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Če boste drzni in hkrati dovolj nagli, bi se vam moglo posrečiti, da uresničite daljni sen. Preveliko tveganje pa ni na mestu.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Razumejo vas in to je trenutno najvažnejše. Na osnovi tega gradite svojo bodočnost. Skušajte se vživeti v psiho osebe, ki jo ljubite.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Več sreče kot pameti, boste rekli zvečer. Pazite, da se v tak položaj ne spravite ponovno, ker je sreča opoteča.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Svoje izdatke uravnajte s svojimi dohodki, da ne bo šlo narobe. Ne zahtevajte od drugih tega, česar sami niste sposobni napraviti.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Čemu bi vztrajali pri svojem, ko ste tudi sami prepričani, da nimate prav. Prilagodite se mnenju večine. To velja tako za poslovne kot za družinske zadeve.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Vaš način izražanja ni najboljši. To vam bo ponovno škodovalo. V bodoče se skušajte tega otresti.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Vaše poteze bodo sodelavci napadli. Naj vam to ne bo mar, ker jih bodo pravilno ocenili tisti, ki se na stvar zares razumejo.

— Koliko pa ti požre...?
— On malo, zato pa jaz veliko...

...ončne in senčne plati bogate Švice

...ko nedeljo v oktobru so ...Švici volitve za obno-...vnega sveta (v kate-...dstopnika) in Narodne-...ta (katerega volijo kot ...lament). Izidi volitev ...primeli važnejših spre-...ti so potrdili, da so ...radikali in konser-...najmočnejše stranke, ...ateč pred ostalimi. Svi-...volitve, saj je n. pr. vo-...ležna v normandskih ...komaj dosegla 50 ...avska stranka (komu-...) je izgubila svoja po-...v Baslu in Bernu, pri-...pa enega v Ženevi. S ...to je najpomembnej-...dek teh volitev, so ko-...postali prva stranka ...Ženevi, ki je eno ...ljših mest na svetu. ...te zmage so delo-...gi činitelji, zlasti vr-...dalov, ki so se tu ...zadnja leta, socialno ...veje in, seveda, med-...polom pepuščanje, ki po-...lic Carthy. Vse bur-...stranke, verska in po-...združenja vseh vrst in ...niso zaostali niti so-...demokrati, so namreč plašile volivce pred veliko komunistično nevarnostjo, ki da grozi Švici, če Delavska stranka pridobi še enega poslanca. Do sedaj je ta imela štiri poslance, s petimi pa bi po zakonu postala parlamentarna skupina, kateri bi bil prost vstop v vse komisije. *«En komunistični poslanec več pa je oko Moskve v vse naše notranje zadeve»*, — je klicala buržoazija. To pa se ni zgodilo, ker je, kot že rečeno, DS izgubila dva in pridobila enega poslanca. Ne glede na to pa je povečala skupno število svojih glasov v primerjavi s prejšnjimi volitvami.

Novost letošnjih volitev je bila v tem, da so v kantonu Vaud prvič imele volilno pravico tudi ženske. Tu je bila tudi na listi edina ženska, komunistka, ki pa ni bila izvoljena. Rezultat volitev je dokazal, da se tudi z ženskim glasovanjem razmerje sil ne spremeni. Upamo, da bo antifeminizem, ki nima nič skupnega z demokracijo, odpravljen tudi v drugih kantonih.

V Ženevi so komunisti dosegli nad 2.600 glasov več in bi s takim rezultatom v primeri upravnih volitev imeli 30 odst. sedežev v mestnem svetu. Kot rečeno, je ta uspeh pripisati prej omenjenim činiteljem. Vendar s škandali še ni konca. Zlasti omembne vredna je špekulacija z nepremičninami, katere zadnji primer je Zuerich in kjer je šlo za milijarde v naši valuti. Ženeva se iz dneva v dan širi. V gradnji je tudi drugo letališče. Tuj kapital, zlasti ameriški, gradi tu vedno nove in nove tovarne in uradna poslopja. Gradbišč je malo, zato pa špekulacij veliko. Stanovanja sicer gradijo, a z velikimi najemninami, ki niso dostopna nižjemu sloju prebivalstva, ki najbolj občuti stanovanjsko krizo. Temu je pač kriva «prevelika svoboda» na tem področju, kot tudi na drugih področjih, kjer v konkurenci zmaguje monopol.

Oglejmo si le primer zuerške družbe (ki si nadeva ime zadružna družba) Migros, ki se peča s trgovino živil in potrošnih predmetov vseh vrst. Slednja odpira iz dneva v dan po vsem mestu lokale, kjer s sistemom nizkih cen izpodriva Delavske zadruge in druge male trgovce. In ker ji to ne zadostuje, posega še v bančno in zavarovalno poslovanje in še v športno in kulturno panogo, oznanjujoč dobre strani tako imenovanega ljudskega kapitalizma. Naj omenimo še mestne prevoze, ki so vsi v privatnih rokah. Cena listka stane 10 ct na kilometer. Mesto je obširno, na delo je treba daleč, 180 lir vsak dan za tramvaj pa ni kar tako. Zato pa se ljudje poslužujejo koles in avtomobilov, to pa ovira promet po ozkih mestnih ulicah.

Mesto je pod vzdušjem javne razprave (in to po 16 mesecih) znanega «škandala Jaccoud». Pierre Jaccoud je bil voditelj radikalne stranke, predsednik Zveze odvetnikov, prvi odvetnik (proslavil se je v zvezi z razporoko Rite Hayworth) in seveda tudi prvi antikomunist. Očitajo mu umor nekega moškega in nameravan umor njegove žene. Vsa zadeva se je vršila za zaprtimi vrati s sodniki, ki so vsi njegovi prijatelji in ki bi ga seveda radi rešili, čeprav je bil njegov zločin jasno dokazan. Na pritisk javnega mnenja pa so ga vendarle zaprli in sedaj se je končno začela javna razprava.

Ljudje tudi čakajo, kako se bo razvila preiskava v zvezi z nekim zločinom in tu zopet v krogu bogatašev. V mestni četrti Grand Saconex je bil v družini nekega slavnega zdravnika — bogataša — umorjen nekaj mesecev star otrok. Tragedija se je dogodila zvečer, ko je bila v hiši zbrana vsa družina. Uro prej je otrok zdrav spal v svoji sobi, uro pozneje pa je bil že mrtev in to zaradi nekih udarcev. Kdo ga je ubil in s čim, nihče ne ve. Med devetimi osebami se mora nahajati zločinec. Seveda so takoj zaprli otrokovega varuha, nekega Italijana, ga na policiji dobro pretepli (policija ima namreč posebno antipatijo do Italijanov in z njimi kaj rada uporablja «demokratične» metode za ugotovitev), a on zanika in so ga zato izpustili in v potrditev svoje nedolžnosti hoče sprejeti serum resnice. Krožile so govorice, da je bil otrok umsko neuravnovešen, da je med zakoncema vladal spor itd. itd.

Švica ima svoje dobre strani, toda tudi slabe, in ni jih niti tako malo

DRAGO SEDMAK

Goriško-beneški dnevnik

V nedeljo dopoldne ob udeležbi številnega občinstva

Svečana otvoritev novega udobnega sedeža Akademsko-srednješolskega kluba S. Gregorčič

Z otvoritvijo je bila združena tudi razstava del slikarja prof. Rudolfa Sakside - Prostore je otvoril prof. Andrej Budal - Pozdravni govor F. Benedetiča - Gostje iz Trsta in Benečije

V nedeljo dopoldne so otvorili nove prostore akademsko-srednješolskega kluba Simon Gregorčič na Verdijevem korzu poleg Prosvetne dvorane. Nadvse svečanemu dogodku je prisostvovalo okoli 100 oseb s Tržaškega, Goriškega in iz Slovenske Benečije. Iz Trsta so bili prisotni ugledni predstavniki Slovensko-kulturne gospodarske zveze, Slovenske prosvetne zveze, Kluba slovenskih umetnikov, Društva slovenskih srednješolcev, Dijaške Matice, dalje so bili predstavniki mladine iz mesta in okolice. Goriško so zastopali voditelji Slovenske-kulturne gospodarske zveze, Zveze slovenskih prosvetnih društev, Dijaške Matice, predstavniki prosvetnih društev z okoliških vasi, občinski predstavniki ter bivši gojenci Dijaškega doma, ki živijo po Brdih, Krasu in celo v Tržiču ter Ronkah. Omenimo naj tudi predstavništvo Beneške Slovenije.

Ob 10.30 je prof. dr. Andrej Budal prerezal rdeči trak, ki je bil razpet med vhodnimi vrati in s tem otvoril prostorni sedež akademsko-srednješolskega kluba, v katerem se ne bo zbirala samo naša učeča se mladina, ampak bodo v njem toplo sprejeli vse mladince iz mesta in okolice, ki se čutijo člani naše velike družine.

Številni povabljenci so se potem ustavili v prvi veliki sobi, ki je opremljena s staro skrinjo in Goršetovim kipom. Nasproti vhodnih vrat stoji doprsni kip Simona Gregorčiča, po katerem se klub imenuje. V tej sobi je visokošolec Filibert Benedetič pozdravil prisotne v imenu društva. Rekel je:

«V imenu akademsko-srednješolskega kluba «Simon Gregorčič» se zahvaljujem vsem prisotnim, ki so se odzvali našemu vabilu.

Bili smo še zelo mladi, ko smo se pred približno devetimi leti zbrali v neki gostilni in tam začeli razpravljati o klubu, v katerem naj bi se zbirali, razgovarjali, si izmenjavali misli, kjer bi lahko dali vsaj nekaj tiste moči, ki nam je ležala v srcu in nismo znali, kako jo izpovedati. Tako se je rodil akademsko-srednješolski klub «Simon Gregorčič». Začeli smo delati. Kdor ne verjame, da smo delali, da smo čutili v sebi potrebo po delu, da smo vedeli, da je treba delati, delati in se žrtvovati, temu zakričimo v obraz, da če smo sedaj tu, pomeni, da nismo pozabili tistih idealov, ki jim mi pravimo poštenost, pravičnost in ponos. Da, in ponos. Ponosni smo naše mladosti, pa čeprav ni tako rožnata, kakor to včasih trdijo starejši; ponosni smo, da lahko vsem z mirnim srcem rečemo: naveličani smo hinavstva, neiskrenosti, lažnivih besed. Globoko prepričani, da v nas mladih gori velika moč in sila, pozdravljamo ta dan in v teh novih prostorih v imenu vse naše mladine kličemo: vso moč in vso silo bomo dali za naše pozabljeno, ubogo, majhno in vendar tako veliko ljudstvo!

V imenu ASK «Simon Gregorčič» se zahvaljujem prof. dr. Andreju Budalu, ki se je odzval našemu vabilu za otvoritev in nas tako počastil s svojo prisotnostjo, in goriškemu slikarju prof. Rudolfu Saksidi, ki se je prav tako odzval našemu vabilu in prvi razstavil svoja dela v naših prostorih.»

Umetnosti kritik inž. Milan Pavlin iz Trsta je predstavil slikarja Rudolfa Saksido, razstavljavca 13 olj. Umetnik se je rodil l. 1913 v Gorici. S slikarstvom se je pričel ukvarjati l. 1935, svojo prvo razstavo pa je priredil že tri leta kasneje. Pozneje je prestopil goriški prag in pričel razstavljati v italijanskih in jugoslovanskih mestih. Leta 1947 je z drugimi slikarji razstavljal v Trstu, prvo samostojno razstavo pa je pozneje priredil v Ljubljani. Razstavljal je še v Splitu, na Reki in v drugih večjih krajih Jugoslavije. Prof. Rudolfa Saksido so povabili tudi na slikarsko bienalo v Beneške, kar je nedvomno zelo laskavo priznanje, saj povabijo na bienalo samo priznane umetnike. Razstavlja svoja najnovejša dela, ki datirajo iz zadnjih dveh let. Umetnostni kritik je občinstvu prikazal tudi umetniško smer prof. Sakside, ki je iz futurizma prešla v lirično umetnost. Analiziral je nekatere slike, ki so razobešene v drugi sobi, tako da so obiskovalci dobili splošno sliko umetnika in glavne značilnosti njegovih del.

Občinstvo si je slike ogledovalo z velikim zanimanjem.

Prof. Andrej Budal se je zahvalil klubu S. Gregorčič za povabilo. Izrazil je upanje, da bo klub nadaljeval s svojim delom, sedaj toliko bolj, ker so podani vsi pogoji za vsestransko delovanje.

Sledila je zakuska, med katero so se povabljenci vpisali s spominsko knjigo. Nekateri so napisali tudi svoje vtise.

Predstavnik kluba Filibert Benedetič med pozdravnim govorom

Prof. dr. Andrej Budal je prerezal rdečo vrvico med vhodom v novi sedež ASK S. Gregorčič

Čeprav s precejšnjo zamudo

Odprla so se vrata vrtca v Ul. Randaccio

Obiskuje ga osem otrok - Županstvo je prostore prepleskalo

Včeraj so se za slovenske cicibane iz mestnega središča odprla vrata novega otroškega vrtca v Ul. Randaccio. V lepo urejeni učilnici, ki jo je županstvo v zadnjih dneh prepleskalo, so včeraj pričeli s poukom, ali bolje rečeno z zabavo osmih malčkov, katerim je županstvo izbralo za vrtnarico gdč. Lutmanovo. Čeprav so vrtec otvorili s precejšnjo zamudo, je dogodek vendarle velike važnosti, ker bodo slovenske matere iz mestnega središča, ki so doslej zaradi oddaljenosti slovenskega vrtca v Ul. Croce imele otroke raje doma, imele novi vrtec pri roki, otroke bodo v dopoldanskih urah zaupale usposobljeni vrtnarici, same pa se bodo lahko z večjo prostostjo posvetile svojim opravilom.

Na prefekturi sestanek zaradi zimske pomoči

Danes popoldne bo na prefekturi sestanek, ki so ga sklicali zaradi zbiranja prispevkov v okviru zimske pomoči, ki jo bodo razdelili potrebnim prebivalcem naše pokrajine v letošnji zimi. Na ta sestanek so povabili predstavnike vseh kategorij prebivalstva, organizacij, strank in ustanov in tudi vse predstavnike krajevnih časopisov — razen našega lista.

Razstava slikarja Rudolfa Saksida v novih prostorih ASK Simon Gregorčič na Verdijevem korzu št. 13 (poleg Prosvetne dvorane) je odprta vsak dan od 10. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

Pritožbe stanovalcev v Ulici Palladio

Prebivalci Ul. Palladio se v zadnjem času vedno pogosteje pritožujejo, ker občinska uprava ne skrbi v zadostni meri za njihovo cesto, ki je zelo prometna, ker se je poslužujejo prebivalci Livade in je najprikladnejša pot do Soče. Po njej je zelo velik avtomobilski promet, ki povzroča v sušnih dneh velik prah. Le-ta ne sili samo v bližnje hiše, ampak predstavlja pravo nadlego tudi za tamkajšnjo šolo uršulink. Učenkam prav gotovo ni prijetno, ko gredo v šolo, ali kadar pridejo iz nje (pripomnimo naj, da obiskuje to šolo več stotin osnovnošolskih in srednješolskih dijakinj in tudi veliko malčkov, ki obiskujejo otroški vrtec), da požirajo prah, ki ga dvigajo motorizirana vozila.

Dasiravno bi moralo županstvo poprej položiti cevi za odpadne vode, bi po našem mnenju ne bilo napačno, če bi cesto asfaltirali, da bi zaenkrat odpravilo najhujše zlo. S tem ne bi škodovali poznejši napeljavi kanalizacije.

Volitve notranje komisije v oddelku za rayon

Danes bodo v oddelku za umetna vlakna podgorske tekstilne tovarne volitve notranje komisije. Ob tej priliki se bo Delavska zbornica predstavila s kandidatno listo št. 1, na kateri kandidirajo Mario Querin, Mario Martellani in Mario Galasso. Organizacija se obvezuje, da si bodo njeni predstavniki v notranji komisiji prizadevali, kako bi se čimprej rešila naslednja vprašanja:

zvišati proizvodno nagrado za leto 1960;

določiti kvalifikacije in doklado za škodljiva dela;

prilagoditi organik proizvodnim zmožnostim, urediti vprašanje nadur, ki niso vpisane na plačilni kuverti, ter urediti vprašanje dopusta.

Slabost jug. državljanke

V Ul. Contavalle je včeraj dopoldne obšla nenadna slabost jugoslovansko državljanko Elzo Leban iz Sempetra št. 6. Z rešilnim avtom Zelenega križa so jo prepeljali v civilno bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč.

Povratek socialistov iz Roviga, ki so obiskali Jugoslavijo

Včeraj zvečer se je čez prehod Rdeča hiša vrnila 10-članska delegacija socialističnih voditeljev iz pokrajine Rovigo, ki so se pet dni mudili v Sloveniji na povabilo okrajnega odbora SZDL iz Nove Gorice. Italijanski socialisti so si ogledali Novo Gorico, Koper in Ljubljano ter so na svojem potovanju videli mnogo zanimivih stvari. Z jugoslovanskimi voditelji so se razgovarjali o vprašanju italijanske manjšine na Koprskem, o samoupravljanju, kmetijskih zadrugah, kulturni politiki itd. Vračajo se z najboljšimi vtisi.

Hud padec kolesarja

V nedeljo okrog 8,30 je 35-letni Livio Cecchin iz Podgore, Ul. Cotonificio št. 30, padel s kolesom v Ul. Brigata Pavia zaradi slabega cestišča. Mimoidoči, ki so mu pomagali, so poklicali avto Zelenega križa, ki ga je prepeljal v civilno bolnišnico. Zaradi pretresa možganov, zloma prsnega koša in številnih ran po telesu se bo moral zdraviti v bolnišnici 10 dni, če ne bo komplikacij.

Neznanci ukradli vodovodno pipo v Pevmi

V Pevmi, in sicer v «novi ulici», so v noči od sobote na nedeljo neznanci odnesli medeno vodovodno pipo. Voda je tako celo noč z vso silo drla na cesto. Na prošnjo domačinov so občinska podjetja poslala moža, ki je vodo zaprl, ni pa nadomestil ukradene pipe. Tako so nekatere družine ostale v nedeljo in ponedeljek brez vode. Dejanje nočnih pobalinov je povzročilo veliko skrbi in sitnosti ljudem, ki se oskrbujejo z vodo pri tej pipi.

10 dni je trpela s poškodovanim vratom

Ob 12. uri so pripeljali v civilno bolnišnico, kjer so jo pridržali na zdravljenju, 49-letno Luigio Orzan iz St. Lovrenca. Ženska je pred 10 dnevi šla na senik, da bi zmetala v hlev krmo za živino. Ker se ji je na lestvi zdrsnilo, je padla z višine dveh metrov. Poškodovala si je tilnik. Rana jo je včeraj pričela tako neznosno boleti, da so jo morali z rešilnim avtomobilom odpeljati v bolnišnico, kjer ji je zdravnik svetoval, naj ostane toliko časa, dokler se ji zdravje ne povrne. Izdali so ji prognozo okrevanja v 40 dneh.

Nesreča upokojenca iz Sovodenj

V nedeljo popoldne je padel v kuhinji upokojenec 75-letni Ivan Petejan iz Sovodenj. Včeraj so ga pripeljali v bolnišnico, kjer so mu ugotovili zlom stegnenice. Ozdravel bo v 40 dneh.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja temperatura 13 stopinj ob 12,10, najnižja 0,8 stopinje pod ničlo. Vlage 82 odstotkov.

DEŽURNA LEKARNA

Danes je čez dan in ponoči odprta lekarna S. Giusto, Korzo Italia št. 106, tel. 31-51.

Kino v Gorici

CORSO. 17.00: «Zrcalo življenja», L. Turner, v barvah.
VERDI. 17.00: «Velike družine», J. Gabin, P. Brasseur.
VITTORIA. 16.45: «Kadar sovraštvo žge», F. Fabian, F. Ledony, mladini do 16. leta vstop prepovedan.
CENTRALE. 17.00: «Tarzanov sin», J. Weissmüller.
MODERNO. 17.00: «Tam gori ne nekdo ljubi».

PISMA UREDNIŠTVU

Slovenščina v javnih uradih

Prejeli smo:

Vaš list oziroma vaši uredniki so pred nedavnim izvedli anketo o tem, kako se «pride skozi» s slovenščino po javnih uradih. Prav, da je bila ta anketa izvedena, ker je zelo poučna. Zlasti je poučno to, da javni uradniki ne obvladajo slovenščine, čeprav imamo mi, tržaški Slovenci, na osnovi določil Posebnega statuta vso pravico, da se poslužujemo našega materinega jezika. Toda ne samo na osnovi določil Posebnega statuta! To pravico nam jamči tudi italijanska ustava!

In vendar se ne izvaja ne eno ne drugo. Primeri, ki ste jih navedli v Vašem listu, so sicer osamljeni, toda če bi šli po drugih uradih, bi ne bilo prav nič bolje in zato mislim, da je vaša anketa zadela v živo. Rad bi pa k temu nekaj dodal. Med drugim so vaši uredniki na kvesturi, vladnem generalnem komisariatu, pa tudi na splošni glavni pošti naleteli na slovenske tolmače. Prav in lepo! Toda rad bi vedel, koliko je teh tolmačev v omenjenih uradih? Ne vem, koliko uradnikov ima kvestura, a predvidevam, da jih bo več kot sto. Koliko jih ima vladni generalni komisariat? Tri sto? pet sto? In pošta?

Iz vaše ankete sledi, da je moral urednik čakati na tolmača na kvesturi približno 10 minut, na vladnem komisariatu 10 minut, na pošti pa so ga poslali k okencu št. 32. Kaj bi se zgodilo, če bi prišlo recimo na vladni komisariat v istem času pet Slovencev, ki bi hoteli govoriti o svojih zadevah z uradniki v slovenščini? In če bi hotel nekdo na pošti nakazati denar, pa bi hotel to opraviti v slovenščini? Kaj bi se zgodilo? Ali bi moral vzeti tolmača?

Na kratko hočem le reči, da s tem, če imajo kvestura, pošta ali vladni komisariat po enega ali celo deset tolmačev, zadeva nikakor ni rešena. Z enim ali desetimi tolmači ne moremo reči, da imamo Slovenci možnost občevanja v javnih uradih v našem materinem jeziku, oziroma da se izvajajo določila Posebnega statuta. Jaz to pojmujem tako, da lahko neki opravek v javnem uradu opravim v neposrednem pogovoru z uradnikom, ki pozna oba jezika, brez izgube časa, tako kot ga opravijo ostali državljani italijanske narodnosti. Šele potem bomo lahko govorili o izvajanju določil Posebnega statuta in republiške ustave!

J. L.

O vrtcu na Opčinah

Z Opčin smo prejeli naslednje pismo «prizadetih mater»:

Spoštovano uredništvo,

obračamo se na Vas s prošnjo, da te vrstice javno posredujete pristojnim oblastem, zlasti pa še vodstvu ustanove OAI v Trstu, ki upravlja tudi otroški vrtec na Opčinah.

Že pred časom, in sicer pred dobrim mesecem, se je na ravnateljstvu OAI zglasila delegacija mater, ki imajo svoje otroke vpisane v slovenski otroški vrtec na Opčinah. Najprej so govorile z ravnateljico, g. Puspanijevo, kateri so povedale, da je v slovenskem otroškem vrtcu letos vpisanih 54 otrok, ki pa imajo na razpolago le en prostor in eno otroško vrtnarico. Ga. ravnateljica, ki vodi italijanski oddelek, je matere napotila k ge. Canzianijevi, ki je odgovorna za slovenske otroške vrtce, še prej pa je obljubila svojo podporo, da bodo stvar uredili v smislu želja mater, pod pogojem seveda, da bodo otroci redno obiskovali otroški vrtec.

Medtem ko so matere pri ge. Puspanijevi naletele na razumevanje, tega ni moč trditi za go. Canzianijevo, ki je najprej vprašala, kdo je matere poslal, potem je hotela vedeti, «če vedo kaj je prav in kaj ni prav», potem se je sklicevala na to, da so otroci ali bolni ali da jih matere pripeljejo v vrtec, zaradi česar ne bo v njem nikoli no število vpisanih otrok v tem tonu dalje. Razgovor se je končal s tem, da je Canzianijeva dala razumeti, z zahtevo mater po ... nčnem prostoru in še ena moči ne bo nič.

In dejansko do sedaj ... lo nič, kajti otroci so bi... no v enem samem prostoru in z eno samo otroško vrtnarico.

Me matere mislimo, da ... tak odnos do otrok ... vrtcih nepravilen in ... sprotju z modernimi pedagoškimi načeli. Dokaz tega ... stanje v občinskih ... vrtcih, kjer sta za 60 do ... otrok že nameščeni ... učni moči. Kako je po ... italijanskih vrtcih, ne ... vendar smo prepričane, da ... nikjer vrtca s 54 vpisanimi otroki, ki bi imel na razpolago samo en prostor in ... večno moč.

Kar se pa prisotnosti otrok tiče, bi rade poudarile naslednje: Slišale smo, da je bilo že v oktobru opazno ... številnih osnovnih šolskih ... učenci zaradi bolezni manjkali ... no posečali šole. To velja ... di za otroške vrtce, ki ... moramo dodati še ... vremena, ki pri otrocih v ... nežnejših letih življenja ... ne igra podrejene vloge ... piha mrzla burja ali ... močno dežuje, kaj lahko ... htevamo od matere, ... nuje kilometer daleč ... troškega vrtca, da ... svojega otroka v vrtec.

Če je trenutno obisk ... troškem vrtcu neposredno ... da kljub temu se dnevna ... sotnost giblje okoli 40 ... je temu krivo vreme ... lezen. Toda to je prehodno ... značaja, kajti ob lepem ... menu se obisk takoj ... da ne govorimo o mesecu ... sledijo februarju. Zato ... mo, da je naša prošnja ... dodelitvi še enega ... in še ene učne moči ... upravičena in zato že ... — tokrat javno — ... ravnateljstvo ustanove ... da jo pretrese in ... kar bo v izključnem ... zu otrok, ki posečajo ... venski vrtec na Opčinah ... ob tej priložnosti tudi ... mo željo, da bi ga Ca... jeva, ki je odgovorna ... venske vrtce, pokazala ... še potrebe nekaj več razumevanja.

Iz koprskega okraja

Donizettijev «Don Pasquale» v koncertni izvedbi

Gostovanje solistov ljubljanske Opere v Kopru in Izoli

Znano je, ali naj bi vsaj bilo, da ima koprski zavod «Primorske prireditve» dve «delovni» sezoni: eno — da tako rečemo — odrešujoče, to je tisto, pri kateri je zaključna bilanca optimistična, a to je lahko poletna. Potlej pa še drugo, v materialnem pogledu problemsko sezono, ki naj v nekem smislu nadomešča pred leti nesrečno ukinjeno gledališče in opravlja hkrati funkcije nekakšne «koncertne poslovnice». Se zdaj — in zlasti zdaj — sem mnenja, da je bila ideja o «zavodu», ki prejema redno letno subvencijo, sama na sebi ponesrečena: prevelik aparat je ta zavod sčasoma demobiliziral. Praksa je namreč pokazala, da «Primorske prireditve» — niti ne toliko po svoji krivdi — niso izpolnjevale funkcije posredovanja, ali pa vsaj ne v taki meri in programsko - vsebinski obliki, kot bi bilo želeti. Žal postajajo ta in taka dejstva očitna šele takrat, ko teče voda v grlo.

Minulo soboto in nedeljo je gostovanje nekaterih solistov ljubljanske Opere uvajalo «zimsko sezono» letošnjih prireditev v Kopru in Izoli. Na sporedu je bila «koncertna izvedba» Donizettijeve komične opere «Don Pasquale». To je bila v resnici reducirana opera na arije in ansambelske speve z nekaterimi povezujočimi recitativi, ki ohranjajo vsebinsko zaporedje, vse pa ob klavirski spremljavi. Res je, da bi nad to izvedbo lahko razpeli pajčevino problemov o estetski vrednosti take predstave, a je tu spet — materialno — vprašanje originalnih opernih produkcij. Na srečo so štirje izbrani solisti do neke mere udušili gnev nad «koncertnim» «Don Pasqualom», ki niti ni bil tako zelo «koncerten», saj so protagonisti nastopali v kostumih in je bilo — razen klavirja, simbolično nakazanih scen in v tem primeru nujnih okrajšav — sicer vse v redu. Basist Ladko Korošec izjemno briljanten v vsakem pogledu, sopranistka Sonja Hočevar v koloraturi in kantileni scela formirana pevka, tenorist Marcel Ostaševski rutiniran operist s komorno barvo in seveda tudi Janez Lipušček, ki pa je bil tokrat zaradi prehlada nekolikanj izven forme. Po belih in črnih tipkah je izvedbo zanesljivo vodila pianistka Zdenka Lukec-Carjeva, sodeloval pa je v vlogi notarja še baritonist Tone Kozlevčar.

ML

Brazilski konzulat v Trstu

Kakor vse kaže, bo Brazilija premestila svoj konzulat iz Benetk v naše mesto. Ta sklep naj bi bili že sprejeli in sicer zaradi uspeha, na katerega je naletela uvedba skladišča za brazilsko kavo v novem prostem pristanišču. Do premestitve naj bi prišlo proti koncu tega meseca. Ta korak navaja k sklepu, da bo Brazilija povečala svojo dejavnost v Trstu, da bi čez naše pristanišče pošiljala na srednje in vzhodnoevropska tržišča nekatere svoje posebne pridelke.

Nedeljsko zaključno slavje na Škofijah

70. obletnica prosvetnega društva „Istrski grmič"

Na prireditvah so sodelovali tudi pevski zbor «Lipa» iz Bazovice, folklorne skupine iz Trsta in dolinski trio

V soboto in nedeljo so v dvorani Zadružnega doma na Škofijah imeli veliko slavje. Domače prosvetno društvo «Istrski grmič» je slavilo 70-letnico svojega obstoja. V soboto zvečer je bil lep koncert, na katerem so sodelovali bazoviški pevski zbor «Lipa», folklorne skupine iz Trsta in dolinski trio. Dvorana, ki je bila do zadnjega kotička nabita, je tržaške goste sprejela z navdušenjem. Naslednjega dne, v nedeljo, pa je bila glavna, rekli bi slovesna prireditev. Že samo okolje je kazalo, da se redkemu jubileju posveča posebna pozornost. Vsa vas je bila v zastavah, z dvorišča kulturnega doma pa so odmevale koračnice, ki jih je igrala godba na pihala.

Proti peti uri popoldne so se proti kulturnemu domu začele usipati gruče ljudi in ob peti uri si v sicer zelo prostorni dvorani zaman iskal sedež. Kmalu sta bila polna tudi hodnika ob stenah. Tik pred začetkom slovesnega programa je v prve štiri vrste sedežev prišla tudi skupina najstarejših pevcev in prosvetarjev iz slovenske Istre. Ganljivo je bilo gledati kakih petindvajset starčkov in stark, ki so pred petdesetimi, šestdesetimi ali celo osemdesetimi leti začeli orati ne preveč hvaležno ledino ljudske prosvete na pustih tleh zaostale Istre. Da si bo naš človek v sedanjih razmerah prosvetne iskanosti in malomarnosti na jasnem, kaj je pomenilo in kako naporno je bilo tedanje prosvetno delo, bomo povedali, da se je najstarejši pevec in ustanovitelj «Istrskega grmiča» Peter Cupin lotil tega dela, ko so bili vsi prebivalci Škofij in okoliških vasi še skoraj nepismeni.

In ti najstarejši prosvetni delavci, ki so pred toliko desetletji zaorali v ledino tako zaostale slovenske Istre, zaslužijo, da jih poimensko omenimo. Najstarejši med njimi je Anton Hrvatin (88 let), ki se je udejstvoval v prosvetnem društvu «Branik». Po starosti mu sledita le leto mlajša Mihael Sancin iz društva «Straža» in Peter Cupin, ustanovni član društva «Istrski grmič», nato je tu Ivan Eler, član «Pevskega društva» v Elerjih, ki je star 84 let. Temu sledi po letih Evgen Vidali, pevec kubejskega pevskega zbora «Skala», star 83 let, njemu sledi leto mlajši Ivan Riosa, član «Svobode» iz Pridvora, ter nato spet eden iz Kubeda, Ivan Udovič (81), ki je pred desetletji pel pri «Skali». Med starimi pevci z nad osmimi križi na plečih sta še Dekančan Anton Prinčič (81), ki je nekoč pel pri dekanskem društvu «Zrinski», in Rudolf Babuder (80), ki je pel pri «Braniku». Tem najstarejšim sledijo še Ivan Grahonja (69 let), pevsko-bralno društvo «Osp» in Ana Novak (70 let), prav tako članica PBD «Osp», Jože Primožič (69 let), «Pevski zbor» Tinjan, Anton Furlanič (76 let) in Nikola Korda (66 let), člana pevsko-bralnega društva «Slovenija», Škofije II., Anton Lazar (72 let), pevsko društvo «Sloga» Podpeč in Marija Bordon (69 let), članica istega društva, Jože Bordon (78 let), pevsko, bralno in godbeno društvo «Volarič», Cežarji, Anton Bordon (75 let), član pevsko-bralnega društva «Neodvisnost», Marezige, Ivan Bertok (76 let), pevsko društvo «Samsa», Bertoki, Marija Grižonič (68 let), pevsko društvo «Jadran», Gažon, Marija Debernardi in Nazarij Bertok (70 let), pevsko-bralno in godbeno društvo «Ilirija», Pobegi, Ivan Kavalič (81 let), biva v Trstu.

Ko so se ti veterani razmestili po svojih rezerviranih sedežih, se je začel program, ki ga je sestavljal slavnostni govor, razdelitev diplom starejšim še živečim prvim buditeljem v slovenstvu, ki smo jih že omenili, nato pa je sledil še kulturni program, ki so ga sestavljali recitacije, pevski nastopi koprskega zbora koprske «Vode» in dva nastopa malih burašev iz Plavij.

Hkrati s to proslavo v Zadružnem domu na Škofijah priredila tudi razstavo prvih dejavnosti v slovenstvu. V tem našem prostoru pa jo le omenjamo, kajti razstava zasluži posebno ...

Dela za ureditev obale v Barkovljah

V kratkem se bodo začela dela za postavitev novega ... loloma ob robu zasutega ... ročja med barkovljanskim ... stanom in Cedasom. ... že oddali in bodo vrednosti ... milijonov lir. Tako bo ... del, ki so ga pridobili ... ja zadnja leta z zasipanjem ... ki se je za njegovo ... živo zavzemala tujskoprometna ustanova, dobil ... liko. Sredi njega bo ... vodnjak, razsvetljen s ... njajočo se lučjo. Ve... bodo posadili v bor... njimi speljali pota.

Nov žagarski obrat v industrijskem pristanišču

V tržaškem novem industrijskem pristanišču zelo napredna dela za postavitev moderne žage, ki je last ... furlanskih industrijcev. ... ni lastnik nove industrijske naprave je «Italijanska ... šče za predelavo ... lesa». Dela se počasi ... koncu. Žaga bo lahko ... 60 kubičnih metrov ... osmih urah. Podjetje ... lo poslovati okoli prvega ... cembra. Pri žagi je že ... nih 5000 kubičnih metrov ... skega mahagonija, ... čine lesa pa bodo v ... dospele iz Sovjetske zveze.

Posledice prometne nesreče

V nedeljo okoli 21. ure se je zgodila na cesti, ki vodi z Opčin proti bloku na Fernetičih huda prometna nesreča, katere žrtev je postal 30 let stari Mario Causi iz Ul. Boccardi 5. Mladenič je bil s svojo vespo namenjen na Fernetiče, ko je na povsem ravni cesti, in sicer na koncu prvega klanca za openskim trošarinskim uradom, izgubil oblast nad vozilom. Posledice so bile izredno hude. Vespa je podrla dva obcestna kamna in nato zletela preko ceste tri metre niže, medtem ko je Causi treščil z glavo v betonski steber ter nepremično obležal na samem robu cestišča, kamor so kasneje prišli ponj tudi bolničarji RK in ga odpeljali v bolnišnico.

Causija so sprejeli s pridržano prognozo na kirurškem oddelku, kjer so zdravniki ugotovili, da ima zlomljeno čeljust, levo ramo, rano na čelu ter pretres možganov. Sreča v nesreči je bila, da je Causi obležal na cesti, kajti če bi ga vrglo v grmičevje pod cesto, bi ga do prihodnjega dne prav gotovo nihče ne našel. Na sliki vidimo ostanke vespe v grmičevju pod cesto, preden so jo policisti izvlekli in odpeljali v svojo garažo.

Kino na Opčinah

predvaja danes 10. t. m. z začetkom ob 18. uri

«Šola vohunov»

Igrajo: VIRGINIA MCKENNA, PAUL SCOFIELD in JACK WARNER

Prva nedelja prvenstva diletantov II. kat.

Razigrani sovodenjski igralci prepričljivo nadigrali Sagrado

Slab dan juniorjev, ki so sedaj na 3. mestu na lestvici

S. Canciano - Villesse 7:0
Sovodnje - Sagrado 2:0
S. Marco - Moraro 1:0
Lucinico - S. Lorenzo 3:2
Hausbrandt - Romana 2:2
Piedimonte - Farra 1:1
Capriva - Pro Gorizia neodigrana
Panzano - CRDA B neodigrana.

LESTVICA:

S. Canciano	1	1	0	0	7 0	2
Sovodnje	1	1	0	0	2 0	2
S. Marco	1	1	0	0	1 0	2
Luninico	1	1	0	0	3 2	2
Farra	1	0	1	0	1 1	1
Romana	1	0	1	0	2 2	1
Hausbrandt	1	0	1	0	2 2	1
Piedimonte	1	0	1	0	1 1	1
S. Lorenzo	1	0	0	1	2 3	0
Moraro	1	0	0	1	0 1	0
Sagrado	1	0	0	1	0 2	0
Villesse	1	0	0	1	0 7	0
Capriva	0	0	0	0	0 0	0
Panzano	0	0	0	0	0 0	0

SOVODNJE - SAGRADO 2:0

Sovodenjski igralci so dobro začeli letošnje prvenstvo diletantov druge kategorije, saj so iztrgali dve točki rdeče-črnim Zagrajčanom. Čeprav so domači, ki so nastopili v novih belo-modrih majicah, vodili vseh 90 minut, niso pokazali tiste igre, kot se je pričakovalo. Zaradi večkratnih napačnih podajanj, so se morali veliko bolj truditi, da so bili lastniki žoge. Kakor vedno je dobro opravila svoj posel obramba. V krilski vrsti, še bolj pa v napadu, ni bilo povezave, čeprav je večkrat bil gol tako rekoč že v zraku. Zagrajčani so pred sovodenjsko tehniko lahko uporabili samo svoje atletsko sposobnost. Poskušali so s presenetljivimi izpadi, ki so jih domači sproti onemogočili.

Sovodenjci so šli takoj v napad. Podgornik je na dober predložek Petejana II. zastreljal žogo tik ob vratnici. V 22. minuti je zabil gol Anselmi, potem ko mu je lepo podal Podgornik. Domačim so vedno bolj rasla krila. Neprestano so pritiskali na gol, tako da je v 37' branilec v kazenskem prostoru z rokami zadržal močno žogo, ki je letela v gol. Sledila je enajstmetrovka, ki jo je s šibkim, toda učinkovitim strelom realiziral Ferfolja. Po tem rezultatu so domači diktirali počasnejši tempo; nadzorovali so igro in se od časa do časa omejili na protinapade. Številni navijači so zmago pozdravili z navdušenim ploskanjem.

ZAGRAJ: Benfotto, Bertocco, Cechet, Natural, Bragognolo, Cocolet, Boscarol, Pian, Ridolfi, Bertogna in Benfotto II.

SOVODNJE: Marson, Hmeljak, Vižintin II., Čijak, Vižintin I., Petejan I., Devetak, Podgornik, Anselmi, Ferolja in Petejan II.

SODNIK: g Allegra iz Tržiča.

PRVENSTVO JUNIORJEV

S. Lorenzo - Sovodnje 3:1
Pro Gorizia - Juventina 3:1
Mossa - Lucinico 2:0
Olivi - Pro Isonzo 2:1

LESTVICA:

S. Lorenzo	6	5	0	1	15 4	10
Pro Gorizia	5	4	1	0	16 3	9
Sovodnje	6	3	2	1	16 8	8
Olivi	6	2	2	2	9 12	6
Lucinico	6	2	1	3	7 11	5
Mossa	5	2	0	3	12 8	4
Juventina	6	1	2	3	6 14	4
Pro Isonzo	6	0	0	6	3 25	0

S. LORENZO-SOVODNJE 3:1

Dvoboj med vodilnima ekipama prvenstva juniorjev se je zaključil s porazom domačih. Raunichova ekipa je premagala Dondove mladince predvsem zaradi odsotnosti kaznovanega sposobnega Vižintina in bolnega Di Lenarda. Vrzeli, ki je nastala zaradi njune odsotnosti, namestnika nista izpolnila; nista bila kos nalogi predvsem zaradi nezadostnih fizičnih moči, ki so tako krvavo potrebne, kadar se odloča o vodilnem mestu na lestvici. V takih primerih govori samo rezultat. Z nekoliko večjo mero sreče bi domačini lahko zaključili tekmo z neodločenim rezultatom. Tak izid bi ustrezal njihovim naporom, s katerimi so uspeli prevladovati precejšen del igre. S. Lorenzo je zabil dva gola zaradi slabega Ferfoljovega dne; izpustil je dve žogi, ki sta bili ulovljivi. Marson se je tudi tokrat izkazal in rešil čast, toda gostje so pred koncem tekme v silovitem zagonu zabili še tretji gol.

SOVODNJE: Ferfolja, Devetak, Kovic, Cej, Devetag, Tomšič, Ferfolja II., Pelicon, Marson, Terpin in Petejan.

Vsaj dva obroka hrane na dan

Do konca prvega petletnega plana gospodarskega razvoja Pakistana preostane še osem mesecev. S 1. januarjem leta 1960 se bo začelo uresničevanje drugega petletnega plana, ki ga zdaj pripravljajo. Ta plan naj bi postavil temelje za hitrejši gospodarski razvoj in «vsakemu prebivalcu vsaj zagotovil vsaj dva obroka hrane na dan, zadostno obleko, pokritje najnujnejših potreb in nekoliko primerno streho nad glavo», kakor je dejal predsednik Pakistana, Ajub.

V gospodarskem oziru je Pakistan siromašna dežela in so v njej gospodarsko najbolj zaostali deli Indije. Zato ga čaka težka in naporna pot k osvoboditvi iz siromaštva.

Prihod generala Ajuba na oblast pomeni odločnejše prizadevanje za moderniziranje in gospodarsko izgradnjo dežele. Eden izmed prvih Ajubovih revolucionarne vlade je bila temeljita reorganizacija v aparatu, ki mu je bilo poverjeno planiranje gospodarskega razvoja. Ustanovil so gospodarski svet s predsednikom Ajubom na čelu. Naloga tega najvišjega gospodarskega telesa v državi je določanje splošne gospodarske politike, odobravanje petletnih planov, kakor tudi letnih planov za gospodarski razvoj vzhodnega in zahodnega dela Pakistana.

Prvi petletni plan, ki je zdaj pred koncem, je bil glavnem uresničen, kar zadeva investicij. Toda dosežen je od daleč ne bo prinesel tega, kar so od njega pričakovali. Ta plan je predvidoval kmetijstvu prvenstvo, vendar pa se po tem nihče ravnal. Pričakujejo skupno povečanje kmetijske proizvodnje le za glede oziroma za 1% manj na leto, medtem ko se je povečalo prebivalstvo za približno 2%, tako da bodo morali še nekaj let uvažati velike količine živil. Tudi problemom nezaposlenosti, ki so v Pakistanu zelo težki, ni dali pomembno mesto v planu. Čeprav pa je za pet let določal samo preprečevanje nadaljnjega naraščaja nezaposlenosti, se je zgodilo nasprotno nezaposlenost se je razmeroma povečala. Glede na sedanje možnosti so namesto planiranih 10% povečanja narodnega dohodka ustvarili samo približno 10%, čeprav so porabili vsa finančna sredstva — nekaj nad deset milijard rupij. Menijo, da pomanjkanje učinkovitih organov, ki bi morali skrbeti za nadzorstvo in izvajanje planov, glavni vzrok njegovega neuspeha prvega plana. Kakor vse kaže, v drugem planu teh napak ne bodo ponovili.

Drugi petletni plan sedaj pripravljajo in ga mora dokončno izgotoviti in odobriti gospodarski svet še pred potekom leta. Glavne cilje tega plana je napovedal predsednik Ajub v svojem sporočilu ljudstvu meseca julija letos. Tedaj je izjavil, da je treba v drugem planu kreniti k hitrejšemu povečanju narodnega dohodka za 20%, k izdatnejšemu povečanju kmetijske proizvodnje, povečanju industrijske proizvodnje za 50%, odstranitvi razlik v gospodarski razvitosti med Vzhodnim in Zahodnim Pakistanom ter k ustvarjanju novih delovnih mest za najmanj 3 milijone delavcev, ki jih je sedaj brezposelnih v pakistanski industriji 2 milijona.

Izdelava podrobnega načrta drugega letnega plana je bila poverjena svetu gospodarskih strokovnjakov, med katerimi so najbolj znani pakistanski ekonomisti. Predlog je bil izdelan in nedavno izročen v širše razpravljanje, da bi na podlagi tega formulirali končni plan.

Svet gospodarskih strokovnjakov, ki se je ravnal po pobudah predsednika Ajuba, je predložil plan, ki določa 18 milijard rupij investicij. V tem drugem planu bi bile investicije za 50% večje kakor v prvem planu.

V okviru javnega sektorja predlaga svet gospodarskih strokovnjakov 11,5 milijarde rupij investicij, medtem ko bi 6,5 milijard investirali v privatnem sektorju. Ta ogromna sredstva bi zagotovili na ta način, da bi znesek, določen za investicije v javnem sektorju, vskladili z notranjimi dohodki dežele, medtem ko bi preostalih 6,5 milijard rupij morali zagotoviti s pomočjo inozemstva. V končnem razporedu pomoči iz inozemstva bi nad 5 milijard rupij šlo za investicije v javnem sektorju, ostanek pa v privatnem.

Kot glavni cilj drugega petletnega plana predlaga svet gospodarskih strokovnjakov «zagotovitev dostojnega življenjskega standarda za vse», kakor tudi «okrepitev gospodarstva in zmanjšanje njegove neodvisnosti od pomoči iz inozemstva». Na podlagi takih zamisli predlaga svet strokovnjakov kot prvi konkretni ukrep priznanje prvenstva kmetijstvu. V letih drugega plana se predvideva večja potrošnja kmetijskih pridelkov na posameznega prebivalca, kakor tudi kot glavni cilj povečanje kmetijske proizvodnje za 20%, medtem ko je prvi plan določal povečanje samo za 4%.

Za industrijski razvoj svet ni predložil konkretnih predlogov, medtem ko je predsednik Ajub predlagal povečanje industrijske proizvodnje za 50%. Strokovnjaki menijo, da «je treba napraviti velike napore tudi na tem področju», zlasti za razvoj težke industrije, pri čemer opozarjajo na devizne težave, ki bi jih lahko prinesla takšna usmerjenost. Končna pristojnejšim krogom.

Pomembno mesto dajejo tudi prosveti. V prvem planu je bila prosveta zapostavljena in izraža svet strokovnjakov glede na njen «neproduktivni» značaj skrb, da bi se to lahko zgodilo tudi v drugem planu. Zato predlagajo, naj se razen kmetijstvu prizna prvenstvo tudi prosveti. V Pakistanu je približno 85% nepismenih.

Predlagajo, naj se plan zamisli tako, da bi do konca tretjega plana leta 1970 postavili celotno gospodarstvo na tako solidne temelje, da bi se lahko nadalje samostojno razvijalo brez vsakršne dodatne pomoči iz inozemstva. Do tega roka naj bi tudi povsem uredili težavni problem nezaposlenosti. V tretjem petletnem planu naj bi ne uvažali nobenih kmetijskih pridelkov več, tako da bi se takrat postavlja dežela res na lastne noge. Pri sestavljanju plana je svet upošteval najbolj elementarne potrebe ljudstva. Te potrebe so ogromne in bodo nedvomno zahtevale ogromne napore vsega prebivalstva.

Predlog sveta gospodarskih strokovnjakov je pakistanski tisk toplo pozdravil in izrazil upanje da bo naletel na splošno podporo pakistanskega ljudstva.

S. P.

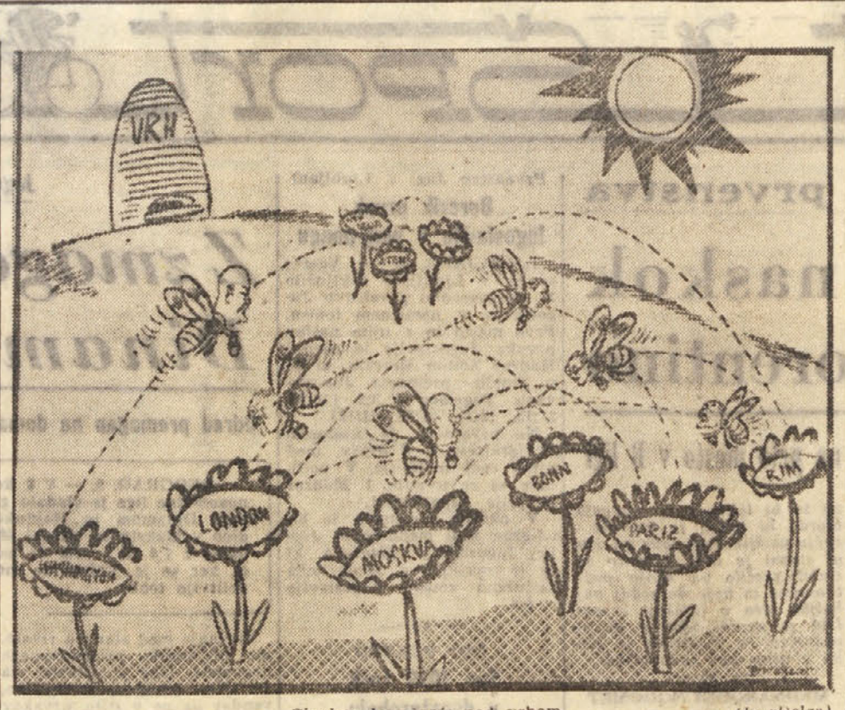

Zivahno brenčanje pod vrhom (Iz «Dela»)

„Telefonska" poroka maroškega princa

Mulaj Abdalah se je poročil z Lamio Sohl, hčerko bivšega libanonskega ministrskega predsednika, ki je bila že prej obljubljena princu Mohamedu iz Saudove Arabije

PARIZ, 9. — Maroški princ Mulaj Abdalah se je včeraj «po telefonu» poročil z lepo Lamio Sohl, hčerko bivšega libanonskega ministrskega predsednika Sohla, danes pa je z letalom odpotoval v Beirut, kjer pripravljajo velike slovesnosti na čast mladima zakoncema.

S tem se je zaključil ljubavni roman, ki se je pričel pred tremi leti v pariški «Latinski četrti», ki je intelektualni in študentovski center Pariza. Lamia Sohl in princ Abdalah sta se spoznala v okrilju Sorbone. Ona je študirala filozofijo, on pa pravo. Sedaj ima ona 21, on pa 26 let.

Njuni ljubezni pa se je stavilo na pot mnogo ovir politične narave. Lamio je njena družina obljubila princu Mohamedu iz Saudove Arabije. Deklica je morala pokazati mnogo nepopustljivosti, njena družina pa še precej diplomatskih sposobnosti, da je bilo mogoče preklicati dano obljubo.

Tudi na princevi strani ni šlo vse gladko. Po protokolu se ne bi smel poročiti prej kot njegov starejši brat Mulaj Hasan. Toda ta protokol je prelomil sam maroški sultan, ki je osebno pisal Sohlovi družini ter v imenu sina prosil za roko Lamie.

Poročni obred je bil včeraj popoldne v Beirutu v rezidenci družine Sohl po muslimanskem obredu, toda v odsotnosti ženina in neveste. Poročno pogodbo je za ženina podpisal princ Mulaj Hasan El Alavi, bratranec maroškega sultana, za nevesto pa veliki mufti. Toda v tem trenutku je zazvonil telefon; iz svojega pariškega hotela se je oglasil Abdalah, ki je tako po telefonu sporočil svojo privolitev. Poroka pa bo efektivna šele po javni slovesnosti, ki jo bodo opravili, ko bo princ opravil na univerzi diplomo.

—«»—

Smrt ob delovni mizi

GENOVA, 9. — Ravnatelj pošte in telegrafa v Genovi dr. Primo Zoli je danes popoldne umrl ob svoji delovni mizi. Dr. Zoli, ki je imel 64 let in bi moral v kratkem v pokoj, je delal v svojem uradu, ko mu je nenadoma postalo slabo in se je na videz nezavesten naslonil na mizo. Ko je hitro pritekel neki zdravnik, pa je ugotovil, da je Zoli mrtev zaradi srčne kapi.

—«»—

Zaradi urana se mora vas preseliti

MAURIAC, 9. — Celo vas bodo preselili ali bolje premestili iz enega kraja v drugega. Zdi se, da je to usoda vasi Saint Pierre v pokrajini Cantal. V tem kraju so namreč odkrili ležišča urana, ki so točno pod vasjo. Krajevni prefekt in poslanci te pokrajine so dali že izdelati načrte za novo naselje. Ko bodo načrte novega naselja odobrili tudi sami prebivalci Saint Pierra, se bodo stare vasi lotili s krampi in buldožerji, ki bodo stanovanjske hiše, šolo in občinsko zgradbo porušili do tal. Edino pokopališču bodo prizanesli.

Zdi se, da je ležišče urana tik pod zemljo in da bo zato kopanje te dragocene kovine zelo lahko. Krajevne oblasti računajo, da bodo ob novem rudniku mogli zaposliti rudarje iz Champagnaca, kjer so pred meseci rudnik zaprli.

G. Cooper in E. G. Robinson v Moskvi

Filmska igralca iz ZDA Gary Cooper ter Edward G. Robinson z ženama, poleg njih pa še Harold Hecht in Delbert Mann so prispeli v Moskvo, kjer bodo prisostvovali slavnostni predstavi filma «Marty». SZ je ta film odkupila in vrteli ga bodo po sovjetskih kinematografih. Ta film je prvi od desetih, ki jih je SZ kupila v okviru sporazuma o kulturni izmenjavi. Cooper in Robinson se bosta danes udeležila sprejema na ameriškem veleposlaništvu

Uspeh italijanske komedije v Rusiji

Lep uspeh je imela v Moskvi v Puškinovem gledališču komedija Alda De Benedettija «Lahko noč, Patricija». Režiral je Nikolaj Petrov. Ista komedija se je lepo uveljavila že tudi v državnem gledališču v Sverdlovsku.

Če je res malopridnež, zakaj je bil pri policiji

Znanega stražnika Meloneja, tistega, ki je zaradi prekrška ustavil avto, v katerem se je vozil kvestor Marzano, so sedaj aretirali. Že dolgo so prihajale na dan razne podrobnosti iz njegovega življenja, po katerih bi Melone res ne bil cvet poštenosti. Sedaj ga pa še neke ženske obtožujejo. (Sicer nič lažjega, kot pridobiti nekaj dvomljivih žensk, da dajejo poljudne izjave.) Navadni ljudje se pa sprašujejo, ali bi Melonejeve malopridnosti prišle na dan, tudi če ne bi imel «smole», da je ustavil kvestorja. Čudno se tudi zdi, kako more moralno tako malo trden tip priti k policiji. In končno: taki ljudje lahko po mili volji zafrkavajo poštene državljane zaradi kakega brezpomembnega, neprostovoljnega in neškodljivega prekrška — dokler ne nalete na kvestorja, ki je nedotakljiv.

Proces zaradi napačnih diagnoz o raku

V Varšavi se je včeraj pričel proces proti dr. Ameliji Kostowski-Szybkowski, 35-letni ravnateljici državnega zavoda za raka, ki je obtožena, da je dajala napačne diagnoze o raku ter nato brez potrebe uporabljala radij, kar je bilo zelo drago, obenem pa je nekaj žensk napravilo nerodovitnih. Pacienti so morali tako plačati za nekoristno zdravljenje z radijem 18 tisoč zlotov (okoli pol milijona lir).

V raznih deželah sveta cela vrsta hudih nesreč pri katerih so izgubile življenje desetine oseb

Osem mrtvih pri požaru petrolejske ladje v Houstonu, v Indiji je plaz podsul nad 20 oseb, na Siciliji je našla v požaru smrt mati z dvema otrokoma, v Mehiki pa nad 20 mrtvih pri trčenju vozil na mostu

HOUSTON, 9. — Na petrolejski ladji «Virginia Amoco» je nastal preteklo noč velik požar, ki je grozil, da se raztegne po pristanišču v Houstonu. Pri požaru je izgubilo življenje 7 od 42 članov posadke, in med temi tudi kapitan. V bolnišnico so jih spravili 18, in od teh je eden močno poškodovan.

Pozneje so požar omejili, umrl pa je še en gasilec, ki je bil pri gašenju ranjen.

BOMBAY, 9. — Davi je v obrobu Bombaya v kraju Gatkopar ogromen zemeljski plaz pokopal pod sabo 50 oseb. Do nesreče je prišlo v tem, ko je skupina delavcev odstranjevala neki plaz, ki se je bil zrušil pred dnevi. Reševalne skupine so doslej potegnile izpod zemlje štiri trupla, dva delavca pa sta bila huje ranjena in so ju odpeljali v bolnišnico. Reševanje se nadaljuje.

Poznejša vest javlja kot bilanco nesreče: 7 mrtvih, 5 hudo ranjenih in 12 pogrešanih, ki so verjetno še vsi pod plazom in je torej malo verjetno, da bi bil še kdo živ.

Nesreča se je pripetila pri delu za razširitev mednarodnega letališča Santa Cruz.

PALERMO, 9. — V kraju Calcarelli so tri osebe zgorele v požaru. Iskre, ki jih je povzročil kratek stik, so zažgale slamo in lesne odpadke v pritličju stavbe, kjer je bil prostor mizarske delavnice. Dim je kmalu prišel do prvega nadstropja, kjer sta spala dva zakonca z 11 in 13 let starima otrokoma. Prva se je zbudila žena, ki je takoj planila iz hiše, sledil pa ji je še mož. Ko je žena videla, da sta otroka še v nevarnosti, je planila nazaj. Mogoče sta bila otroka tedaj že nezavestna in mati se je preveč zadržala pri njiju, da bi ju zbudila. Toda dim je tudi njo zadušil. Ogenj je nato opravil še svoje. Mož od zunaj ni mogel nič pomagati.

GUADALAJARA (Mehika), 9. — Okrog 100 km od Guadalajare sta včeraj na nekem mostu trčila avtobus in tovorni avtomobil. Od potnikov v avtobusu je bilo 23 oseb ubitih, ni pa še znano, koliko je bilo mrtvih na tovornem avtomobilu.

—«»—

MILAN, 9. — Tatovi so vlomili v neko lekarno in odnesli za pet milijonov zdravil, dasi nered v lekarni priča, da so iskali kaj drugega: zdravila na osnovi mamil, ki pa jih lekarnar hrani drugje.

Gasilci ob goreči petrolejski ladji v Houstonu

—«»—

Vsi živi in zdravi člani japonske himalajske odprave

KATMANDU, 9. — Nepalska vlada je objavila, da so člani japonske ekspedicije, za katero je obstajala bojazen, da je končala v snežnih viharjih, živi in zdravi. Vseh 32 se dobro počuti in pripravljajo se, da se v kratkem vrnejo v Katmandu. Alpinisti so hoteli doseči okrog 7500 m visoki vrh Gavrizankar.

—«»—

«Sistem Leclerc» tudi v Parizu

PARIZ, 9. — Med trgovci pariškega predmestja Issy-les-Moulineaux je prišlo do velike zaskrbljenosti. Znani «revolucionar» prehrambenih artiklov Edouard Leclerc namerava 17. t.m. odpreti svoj «center Leclerc Paris nr. 1», to se pravi veliko trgovino pod geslom «neposredno od proizvajalca k potrošnikom», kar je bil poizkusil že z uspehom v Bretaniji in v Grenoblu.

«Sistem Leclerc» obstaja v skrajnem skrčenju dobička od treh do petih odstotkov tudi v prodaji na drobno, tako da prodaja svoje blago na drobno po grosističnih cenah. V tem uspeva, ker skrči vse stroške, predvsem, ker proda veliko blaga in ker so njegove trgovine zelo skromno opremljene in more v njih prodajati tudi do 1500 artiklov. Prvi učinek napovedanega prihoda Leclerca v to pariško predmestje, je bilo naglo znižanje cen, ki so ga uvedli domači trgovci, toda to se zdi, da je prva faza ostre konkurence, ki jo pariški trgovci pripravljajo Lecler-u. Nekaj veletrgovcev in tovarnarjev je sklenilo, da svojega blaga ne bodo prodajali «tistemu, ki skuša zrušiti cene». Krajevne oblasti pa so sklenile, da bodo z ostrimi ukrepi kaznovale vsakogar, ki bi ne hotel prodajati blaga Leclercu. Hkrati se je zvedelo, da bo prvemu «centru» sledil tudi drugi Leclercov «center».

—«»—

Mlada nuna umrla za volanom

PALERMO, 9. — Tovornik se je zaletel v neki «600», ki ga je vozila 22-letna nuna. Redovnica je bila na mestu mrtva, medtem ko je bila druga nuna, ki se je z njo peljala in ima 62 let, le ranjena in se bo morala zdraviti kakih 10 dni.

—«»—

«Vzorna kolonija»

(Nadaljevanje s 3. strani)

V začetku novembra pa so izbruhnili krvavi konflikti.

Za konflikti med plemeni Lulua in Baluba je bila vmes tudi nestrpnost, ki jo je povzročila belgijska kolonialna politika «divide et impera».

Ozadje sedanjih konfliktov je politično: povzročila jih je izključno želja ljudstev Konga, da bi dobila čimprej neodvisnost. Nemiri v Stanleyvillu, v katerih je izgubilo življenje nad 70 domorodcev in ob priliki katerih so aretirali voditelja Nacionalnega gibanja Lumumbo, so izbruhnili po represivnih ukrepih vojske in policije proti udeležencem nedavnega kongresa Nacionalnega gibanja.

Belgijski vladi grozi nevarnost, da povsem izgubi kontrolo nad dogodki, katerih tempo razvoja ni odvisen od volje posameznih politikov, ampak od objektivnih razmer. Bodoči razvoj je odvisen od tega, v kolikšni meri se bo upoštevalo dejstvo, da je Kongo nepovratno na poti k samostojnosti. Oviranje zgodovinskega razvoja bi moglo privesti do nevarnih komplikacij, njegovo podpiranje pa bi koristilo i Belgiji i Afriki i zgodovinskemu napredku nasploh.

Prvi mraz in megla v Franciji

Zaradi močne megle avto zavozil v prekop

Šest oseb, ki so se vozile s svatbe, je izgubilo življenje

PARIZ, 9. — Po izredni blagi in sončni jeseni se je pojavil prvi mraz in megla. Vreme se je spremenilo med soboto in nedeljo in povzročilo vrsto incidentov. Najbolj dramatičen incident se je pripetil včeraj zvečer v kraju Void v departmaju Meuse. Avtomobil, na katerem se je vozilo sedem oseb z neke svatbe, je treščil v prekop, ki povezuje Marno z Renom. Tragedija je terjala 6 mrtvih. Vzrok nesreče je bila megla, edini ki je ostal živ, je orožnik Marcel Henri, ki je bil huje ranjen in ki zato še ni v stanju povedati, kako je do incidenta prišlo.

Drugi hujši incident zaradi megle se je pripetil vlačilcu «Cargo», ki je plul proti Nantesu. Prevažal je premog. Včeraj zjutraj je nasedel na sipine med Dongesom in Palmbeufom.

Prvi mraz je povzročil tudi prvi val influence. Ker vremenoslovci napovedujejo ostro zimo, zdravniki priporočajo svojim pacientom, naj jedo bolj mastno hrano, naj se veliko gibajo in naj spe pri odprtih oknih, da bi postali bolj odporni proti influenci.

COSENZA, 9. — Po vrhovih Sile je v pretekli noči zapadel prvi sneg. Gorski grebeni Scuro in vrhovi gore Botte Donato so bili davi vsi beli.

BENETKE, 9. — Zaradi megle je bil danes zelo oviran promet po laguni; zlasti je bilo nerodno voziti na progah za Choggio in Burano. Na Lido so ladje vozile vsakih 40 namesto vsakih 20 minut. Letalo za Rim je odletelo s polurno zamudo.

—«»—

DALLAS (ZDA), 9. — Pevka Maria Callas je odpotovala danes iz Dallasa (Texasa). Na poti je z letalom preko New Yorka v Italijo. Pevka namerava prispeti v Brescio, kjer se bo v petek začela pred tamkajšnjim sodiščem sodna obravnava v zvezi z njeno razporoko.

IVAN TAVČAR

MRTVA SRCA

20.

POVEST

Naposled pride zopet sluga ter zanosija: «Gospod Filip Tekstor!»

Leta urno pristopi. Pri strani ob zidu se je tiščal in nikdo ni hotel govoriti ž njim.

«Kaj hoče ta izprijeni dijak pri knezu!»

Skoraj glasno so se napravljale take in enake opazke. Ali Filip odide s strežajem. Pri vstopu v visoko škofovo sobano se mu je nekoliko skrčila visoka oseba. Pri vhodu obstoji. Ker no bile pri oknih spuščene zavese, vladal je skoraj mrak v prostoru. Knez je bil, kakor znano, jako nervozen, zategadelj ni bil jasnih, sončnih žarkov.

Ravno vhodu nasproti je viselo na steni velikansko zrcalo. Ko se mu oko privadi mraku, opazi Filip, dvignivši pogled, sebi v steklu temno svoje obličje.

Z belo roko, na kateri je tičal drag kamen, pa si je dal opraviti pri cvetju, ki je v dragoceni vazi stalo na mizi.

«Poklical sem vas,» izpregovori zveneče, «ker ste po grofu Antonu izrekli prošnjo, da bi smeli z mano govoriti. A sedaj ne vedel, kaj hočete vi od mene?»

Ko se Filip z mesta ne gane, zgrbančí se čelo knezu in škofu. V veliki milosti mu je dodelil avdienco, a sedaj noče izkazati spodobnega počaščenja višjemu svojemu pastirju; sedaj stoji pri vratih in niti koraka ne stori, da bi poljubil prstan na blagoslovljeni roki. V tem pa je bil škof Janez Evangelist jako občutljiv!

«Kaka je torej želja vaša?» vpraša znova ter nekako strastno prime za zlasti križec, ki mu je visek čez prci.

«Knežja milost!» odgovori oni mehko, «prišel sem k vam prosit — miloščine in sedaj sem v stiski, kako bi besede uvrstil, da bi vam, knez in škof milostlivi, prijetno donele in vam ne utrudile visokega duha! Dana vam je oblast, dane so vam moči in pravice in izročenih vam je toliko talentov, da vam bode težka odgovornost, če jih ne bodete obračali v prid!»

Knez vstane s sedeža svojega. Nekje pri oknu pa je bil prišel sončni žarek v sobo ter mu obsijal prstan na roki, da švigajo iskre ž njega. Ta govorica, ki je bila nenavadna za knežje uho, je pri tej priliki vendar povišala pozornost pri knezu.

«Vi ste dejali, da prosite miloščine,» izpregovori dobrovoljno, «a reči moram, da vaš govor ni tak, da bi vzbujal usmiljenje in dobrotljivost! Toda moje srce je mehko, in kjer sem videl v resnici potrebo, delil sem vedno s polno roko, ker je nam ravno dan poklic, celiti rane in brisati solze!»

«Lep in blag je ta poklic! Ali miloščine ne prosim zase, pač pa za trpina, ki nosi na telesu svojem toliko ran, da jih niti Job ni toliko imel v najhujši svoji nesreči; ki je prelil že toliko solza, da bi se napolnilo ž njimi jezero; za trpina, ki je tako nesrečen, da se joče zemlja sama pod njim!»

«Kdo je to?» vpraša knez sočutno.

«Ta trpin» — in Filip v strasti pristopi — «ta trpin, knežja milost, je ubogi narod, stanujoč in vzdihujoč po ubornih slovenskih kočah, narod, ki tava v duševni temoti od stoletja do stoletja kakor bolnik, ki ne more niti živeti, niti umreti!»

Ko škof ničesar ne odgovori, nadaljuje Filip: «In vi, knez in škof milostlivi, vprašali bodete sedaj, čemu vam vse to pripovedujem? Vprašali bodete: ali nisem v ljubezni služil stanu svojemu? Ali nisem delil dobrot svete vere z vdanostjo in prepričanjem? Ali nisem pohajal bolnikov na revnih ležiščih ter jim vlival tolažbe v dušo, ko se jim je odpirala večnost? Ali nisem vestno delil med ubožce, kar mi je ostajalo od mize, in ali nisem vsekdar učil ljubiti sovražnikov svojih ter jim odpuščati vsako krivdo? Blaga dela so to, in večno plačilo vam izostalo ne bode! Dane pa so vam še višje moči, in pravice in izročeni so vam talenti, a nekaj ste jih zakopali v zemljo, kjer leže brez prida in koristi. Kaj ste storili za narod trpeči? In če bi le-ta od najvišjega pastirja svojega zahteval račune, morali bi vi, knez in škof milostlivi, s krvjo obliti spoznati, da se opravičiti ne morete!»

«Ostre so besede vaše!» odgovori knez, ne v srdu, ker je vsekakor občutil, da sveti ogenj, plapoleč v mladi duši, vsaj nekoliko opravičuje predrzne besede.

«Čul sem že o vas fantastih!» ponavlja knez, «a da ste tako žaroviti, nisem menil! Toda svet ni takov, kakor se slika v dušah vaših! Višjih razmer zahtev še ne poznate, Filip Tekstor, če pa kaj časa živite, spoznali jih bodete tudi!»

«Višjih razmer zahteve,» vzklikne Filip, «kaj so li drugega nego pregreha zgodovinskih časov. Niso jih poznali naši apostoli, niti učenci in nasledniki njihovi. Te višje razmere zahtevajo, da mora okosteneti vsak ud naše družbe, da si mora zamoriti sam sebi duha, da mora potem nositi vedno mrtvo srce v sebi, mrtvo srce, četudi cvete naokrog spomlad, pojo ptice pod nebom in se žari priroda v vsej svoji krasoti. Višje razmere so samo izgovor, in vsak, kdor si ne upa na pekoče sonce delapolnega življenja ter bi rad prespal trenutke bodočnosti v senci duševne lenobe, ima te razmere takoj pri roki in opravičuje ž njimi brezplodno postopanje svoje. Ali vi, knez milostlivi, sklicevali se pri blagem svojem srcu ne bodete nanje, in če se bode zbral narod okrog vašega prestola, pomoči in rešitve proseč, tedaj mu ne bodete odgovorili: tiči v temi, v kateri si tičal do sedaj, ker višje razmere zahtevajo tako.»

«Moj Bog, kaj mi govorite!»

«Vaša milost, bodite milostlivi in dovolite mi, da izgovorim. Le malo besed mi teži še dušo, in takoj hočem končati!»

«Govorite torej!»

«Stolica svetega Maksima, katera vam je izročena v teh dnevih, dviguje se kakor siva skala iz minulih časov naroda našega. V njenem vznožju je trpel narod, in njegove usode so pljuskale sedaj burno, sedaj rahlo ob njo. Na njej so sedeli možje različne narodnosti, plemenitaši, ki so v mehkem življenju tratili čas in o katerih se sedaj še samo to ve, da so se rodili in da so končno v Gospodu zaspali.»

«Ostro sodbo izrekate! A mladi svet je že tak!»

«Sodbo prepuščam drugim. Nikakor ne štejem vašim knežjim prednikom v zlo, da niso bili drugačni. Kar je v življenju (o večnosti, knežja milost, ne govorim) najvišje, tega niso poznali!»

«In kaj je to?» vpraša škof radovedno.

«Ljubezen do materinega jezika! Kdor je ne pozna, stoji v življenju s prozo v srcu in svetišče najvišjih vzorov mu je za večno zaprto. Spoznanja grenke pijače mora piti, ne da bi ga tolažila poezija, ki veje iz materinih sladkih glasov. Življenje mu je temna noč, po kateri razsaja vihar in v kateri so se vesoljnega obnebja svetle zvezde zavile v goste megle. Življenje mu je kakor starodaven gozd, v katerem so okamenela drevesa in okamenele veje na njih!»

Ko škof ničesar ne odgovori, nadaljuje: «Najlepši trenutek v življenju, visoki gospod, je pač tisti, ko se človek zave te poezije, s katero je obdana domačega jezika beseda vsaka, ko se človek zave, da mora ta jezik ljubiti nad vse. Dobro se se ga spominjam, tistega trenutka! Vsa se mi je pretresla duša, ali svet okrog mene se je hipno praznično preoblekel. Sonce mi je sijalo še enkrat tako svetlo pod visokim nebom in cvetoča spomlad na desni in levi se je usipala še enkrat tako žarovito materi zemlji iz srečnega osrčja. In tistega, ki je umiral na Golgoti, prosim vsak dan, da bi tedaj, ko bodem s smrtnimi boji moral zapuščati to naše življenje, da bi tedaj zveneli okrog mene domačega jezika glasovi, da bi mi tedaj napolnjevali dušo tisti mogočni občutki prve ljubezni — do materinega jezika! Ali vaši predniki,» dostavi Filip z mrtvim glasom, «niso je poznali, te ljubezni, in zategadelj se tudi nikdar niso zavedeli tiste grozne bede in revščine, katera je od očetov časov trla rod, ki se je zbiral okrog staroslavne stolice sv. Maksima!»

Nekaj časa je vladala tihota. Knez se zamisli.

«Morda je nekaj resnice v besedah vaših!»

In po sobi prične hoditi. Pristopi k oknu ter dvigne zaveso, da prisije sonce v sobo. Pred njegovim pogledom se razprostira rumeno obsejana ravnina: zlato klasje se ziblje v pšu, zeleni travniki se širijo vmes in štrleči vinogradi se vrste med zračnimi logi. V ozadju pa se dviga ponosno gorovje s kipečimi svojimi vrhovi, na katerih počiva skoraj večni sneg. Knez se zamisli v pokrajino.

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

7. kolo A lige in 8. kolo B lige nogometnega prvenstva

A LIGA

Rezultati

*Atalanta-Bari	3-0
*Bologna-Palermo	3-1
*Inter-Milan	0-0
*Juventus-Fiorentina	3-1
*Lanerossi-Alessandria	0-0
*Napoli-Lazio	0-0
*Roma-Spal	1-1
*Sampdoria-Padova	1-1
*Udinese-Genoa	2-2

LESTVICA

Juventus	7	6	1	0	25	5	13
Bologna	7	4	3	0	12	4	11
Milan	7	4	2	1	12	7	10
Inter	7	3	4	0	13	6	10
Spal	7	3	3	1	10	7	9
Fiorentina	7	4	0	3	13	11	8
Sampdoria	7	2	4	1	10	6	8
Lazio	7	2	3	2	6	9	7
Roma	7	2	3	2	8	7	7
Alessandria	7	1	5	1	6	11	7
Lanerossi	7	2	1	4	7	10	5
Palermo	7	1	3	3	5	8	5
Atalanta	7	1	3	3	7	12	5
Padova	7	2	1	4	7	14	5
Bari	7	2	1	4	3	9	5
Udinese	7	1	2	4	8	13	4
Napoli	7	1	2	4	3	10	4
Genoa	7	1	1	5	4	10	3

TEKME 15.11.1959

Alessandria - Udinese, Bari - Roma, Bologna - Juventus, Fiorentina - Palermo, Genoa - Sampdoria, Inter - Spal, Lazio - Atalanta, Napoli - Lanerossi, Padova - Milan.

B LIGA

Rezultati

*Cagliari-Marzotto	1-1
*Catania-Reggiana	3-2
*Lecco-Brescia	2-0
*Messina-Catanzaro	0-0
**Modena-Sambenedettese	3-1
Verona-*Novara	2-1
*Ozo Mantova-Como	2-1
Torino-*Parma	2-0
*Taranto-Triestina	1-1
*Venezia-Simmonza	1-1

LESTVICA

Lecco	8	5	2	1	15	8	12
Torino	8	4	3	1	15	4	11
Marzotto	8	4	3	1	13	6	11
Catania	8	4	3	1	13	7	11
Reggiana	8	5	1	2	16	9	11
Venezia	8	4	2	2	12	5	10
Modena	8	4	1	3	10	9	9
Messina	8	3	3	2	5	4	9
Catanzaro	8	3	2	3	8	8	8
Brescia	8	1	5	2	2	4	7
Triestina	8	2	3	3	9	11	7
Novara	8	2	3	3	3	4	7
Taranto	8	2	3	3	7	13	7
Verona	8	2	2	4	11	12	6
Como	8	2	2	4	8	12	6
Simmonza	8	1	4	3	8	12	6
Sambened.	8	2	2	4	10	16	6
O. Mantova	8	2	2	4	5	12	6
Cagliari	8	2	1	5	6	13	5
Parma	8	1	3	4	6	13	5

TEKME 15.11.1959

Brescia - Venezia, Cagliari - Lecco, Catanzaro - Reggiana, Como - Messina, Marzotto - Modena, Parma - Taranto, Simmenthal Monza-Catania, Torino - Ozo Mantova, Triestina - Novara, Verona - Sambenedettese.

Športne stave

TOTOCALCIO

1 1 X 1 X X X X X 1 2 1 X

Kvote: 13 točk: 2.242.000 lir, 12 točk 93.100 lir. — V Trstu za sta 2 zmagovalca s 13 točkami in 25 z 12 točkami.

TOTIP

2 X X 1 X 2 1 1 X 2 X 1

Kvote: 12 točk: nihče, 11 točk: 112.426 lir, 10 točk: 22.996 lir.

Juventus povečal svoj naskok z učinkovito zmago nad Fiorentino

Remi in razočaranje v milanskem derbiju - Reggiana zdrknila s prvega na peto mesto v B ligi

Tako je Juventusov napadalec Nicole dosegel prvi gol za svoje moštvo

A LIGA

7. kolo A lige, kolo direktnih spopadov med velikimi, se je zaključilo v izključno korist Juventusa, ki se je razen z lastno zmago nad Fiorentino, okoristil še z neodločenim izidom srečanja med Interjem in Milanom in tako povečal vodstvo pred svojimi najbolj nevarnimi konkurenti (izvzeta je Bologna) na 3 točke oziroma kar na pet pred Fiorentino. Govoriti o Juventusu kot novem prvaku je seveda še prezgodaj, saj se je prvenstvo komaj dobro začelo, toda danes lahko že povsem upravičeno trdimo, da bi si črno-beli iz Turina ta naslov povsem upravičeno zaslužili.

Juventus je izredno in vsestransko močna enajstorica tako v individualnem kot kolektivnem oziru. Fiorentina se je tega dejstva morda premalo zavedala in njena velika napaka je bila prav v tem, da je z Juventusom hotela igrati kot enaka z enakim. V tej od vsega začetka zgrešeni taktiki, jo je zavedel še gol, ki ga je dosegel Hamrin že v 3' prvega polčasa. Toda iluzija je trajala samo 20 minut dokler ni v 21' Nicole izenačil. Juventus je poslej z veliko avtoriteto prevzel igro v svoje roke in Fiorentino naravnost zaprl v njeno polovico igrišča in le tu in tam je nasprotnim napadalcem uspelo izvesti kakšen protinapad, ki pa so bili v ostalem vedno nevarni. Premoč črno-belih je dvakrat uveljavil Sivori, ki je bil poleg Charlesa najboljši mož v napadu, v obrambi pa so izstopali Sarti, Castano in Cervato.

Za Fiorentino ni mogoče trditi, da bi igrala slabo, res je samo, da je z odprto igro tvegala preveč. Poznala se ji je tudi odsotnost Montuorija in Chiappelle, čeprav je posebno Rimbaldo (bivši član Triestine) dobro zamenjal svojega slavnega titularca.

Skratka, bila je to lepa tekma dveh velikih enajstoric in 70.000 gledalcev, ki so napolnili stadion, že dolgo niso bili priča tako kvalitetnemu nogometu.

Če je bilo v Turinu tako, pa drugih 70.000 v Milanu prav gotovo ni prišlo na svoj račun. Mestni derby med Interjem in Milanom namreč ni nudil pričakovane igre. Posebno je razočaral Inter, ki je bil glede na trenutno dobro formo nekaterih igralcev in pa zaradi nekompletnosti Milana, favorit. Toda državni prvak se je zagrizel v igro in s požrtvovalnostjo izbojeval neodločen rezultat, ki je v tem trenutku zanj vsekakor pozitiven. Najboljše moči je imel v Grillu, Mazzoli, Fontani, Ghezziju in Occhetti.

Remi med obema milanskima predstavnikoma je razen Juventusu prišel prav tudi Bologni, ki igra v letošnjem prvenstvu vlogo »čudežnega otroka«. Sprva se je zdelo, da se ne bo mogla obdržati tako visoko, sedaj pa postaja njena vloga že nevarna premnogim kandidatom. Tokrat je bil njena žrtev Palermo. Bologna je zaigrala tehnično in taktično odlično. V obrambi se je oslanjala predvsem na srednjega krilca Greca, napad pa je z lahkoto prodiral skozi sibke in neurejene obrambne vrste otočanov in sicer izvrstni Anzolin je moral kar trikrat kapitulirati.

Tretjo in zadnjo zmago v 7. kolu je požela Atalanta in z njo izbrisala zadnjo ničlo v svojem stolpcu. Na svojem igrišču je zasluženo premagala Barija, vendar pa se mora zanjo v prvi vrsti zahvaliti Maschiu, ki je sam dosegel dva gola. Bari je preveč kombiniral in vse njegove akcije so se prav zaradi tega razbijale ob črvsti obrambi domačih.

Vse ostale tekme so se končale z neodločenimi izidi, kar je tudi svojevrsten rekord, saj se še ni primerilo, da bi bila v enem samem kolu od 9 tekem kar 6 neodločenih. Posledica tega pa je seveda, da se položaj na lestvici bistveno ni spremenil, čeprav so gostujoče enajstorice v vseh primerih prej dobile kot pa izgubile po eno točko.

To velja še posebej za Genoo, ki je rešila pol plena v Vidmu, potem ko je Udinese po vrvem polčasu že vodila z 2:0 z goloma Bettinija v 18' in Milana v 24'. Furlani so bili v prvem polčasu absolutni gospodarji na igrišču in če bi v vratih Genoe ne bilo Buffona — heroja iz Prage — bi bilo golov v njeni mreži lahko še več. Drugi polčas se je zaradi tega začel v znamenju gole formalnosti, kar pa je trajalo le do 5', ko je Barison zmanjšal razliko. Gol je goste poživil in jim dvignil moralo. Zaigrali so odločno bolje in v 17' je isti Barison izenačil. V preostalih minutah si je Udinese zaman prizadevala popraviti zamujeno in tekma se je končala z rezultatom, ki prav gotovo ni resničen odraz moči na igrišču.

Brez golov in brez zanimive kronike sta se končali tekmi med Lanerossijem in Alessandrio ter med Napolijem in Laziom. Padova je rešila točko v Genovi proti Sampdoriji z golom, ki ga je dosegel Tortul v 44' drugega polčasa, Spal pa je s požrtvovalnostjo prisilil na delitev točk Romo, ki je samo v prvem polčasu zadovoljila komaj 25.000 gledalcev na olimpijskem stadionu.

B LIGA

Predvidevanja za B ligo so se skoraj v celoti uresničila. Reggiana je morala prvo mesto odstopiti Leccu, sama pa je zdrsnila kar na 5. mesto, pa čeprav samo zaradi slabega razmerja v golih.

Catania je zaigrala proti Reggiani kot prerojena in če se končni rezultat glasi samo 3:2 v njeno korist, potem je to v prvi vrsti stvar sodnika, ki je v prvem polčasu razveljavil kar tri gole domačih in spregledal očitno 11-metrovko v njihovo korist. Tekma je v začetku potekala v obojestransko odprti igri, vendar z očitno terensko premočjo domačih, ki so po Macorju dosegli v 10' in 26' dva gola. Potem je sodnik — kot že rečeno — razveljavil zaporedoma tri gole domačih (dva povsem neupravičeno) in v 34' je Tribuzio zmanjšal razliko. Igra se je v drugem polčasu še bolj razživela, ko pa je v 18' Pistacchi iz očitnega offsidea izenačil, je postala nervozna in razburljiva. Duhove je pomirila šele v 20', ko je sodnik hote ali nehote moral priznati 11-metrovko v korist Catanie, katero je realiziral Macor.

S porazom Reggiane se je najbolj okoristil Lecco, ki je v zadnjem delu igre odpravil Brescio in se začasno usidral na prvo mesto, na katerem pa najbrž ne bo ostal dolgo, saj so za njim kar štirje pretendenti, med katerimi je prav gotovo najbolj poklican Torino. Po slabem startu si je Torino z vrsto zaporednih zmag toliko izboljšal položaj, da je samo vprašanje prve priložnosti, da prevzame vodstvo do katerega ima tudi vso pravico. Tokrat je prinesel obe točki iz Parme, kjer je naletel na sicer žilavega toda v vsakem oziru šibkejšega nasprotnika. Za zmago sta mu zadoščala dva gola v prvem polčasu, ki sta ju dosegla Moschino v 30' in Bearzot v 40'.

Marzotto je prinesel dragoceno točko iz Cagliarija, Venezia pa je prav tako, če ne še bolj dragoceno točko, izgubila na svojem igrišču proti Simmenthalu.

Poleg Torina je dosegla zmanjo zmago še Verona na škodo Novare, kar predstavlja največje presenečenje 8. kola. Zmagi na svojih igriščih sta dosegla še Modena proti Sambenedettese ter Mantova proti Comu, vse ostale tekme pa so se končale neodločeno vključno s tekmo med Tarantom in Triestino.

S svoje turneje v Como in Taranto je tržaška enajstorica prinesla 3 točke, kar je vsekakor pozitivna bilanca. Kot v Comu, je bila Triestina tudi v Tarantu boljši nasprotnik na igrišču in glede

Prvenstvo Jug. v Ljubljani

Berczik prvak Jugoslavije v ping-pongu

LJUBLJANA, 9. — Včeraj se je v Ljubljani zaključilo X. mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu. Prvo mesto in z njim naslov prvaka Jugoslavije je osvojil Madžar Zoltan Berczik, ki je v finalu premagal Jugoslovana Vogrinca s 3:2 (18:21, 21:13, 12:21, 21:16, 21:12).

Na prvenstvu je nastopilo 88 igralcev iz 8 držav, med njimi tudi iz Italije. V polfinale so se uvrstili 1 Madžar in trije Jugoslovani.

V okviru prvenstva je bil odigran tudi meddržavni dvoboj Jugoslavija - Švedska, ki se je zaključil s tesno, toda zasluženo zmago Jugoslavije s 5:4.

—«»—

NOV REKORD

Sar 7019 točk v deseteroboju

FORMIA, 9. — V nadaljevanju atletskega tekmovanja v deseteroboju je Sar znova izboljšal državni rekord. Zbral je 7019 točk, kar je za 286 točk več od prejšnjega rekorda. V zadnjih petih disciplinah je Sar dosegel naslednje rezultate:

110' m ovire: 14"8; disk: 47,89; palica: 3,80; kopje: 53,61, 1500 m: 4'49"4.

MEDNARODNI NOGOMET

Romunija - Bolgarija 1:0

BUKARESTA, 9. — V kvalifikacijski tekmi za olimpijski nogometni turnir je Romunija premagala Bolgarijo z 1:0. Povratna tekma bo 1. maja 1960 v Sofiji. V tretji evropski skupini je v vodstvu SZ s 4 tockami in vsemi odigranimi tekmami Bolgarija in Romunija pa imata po 3 točke kar pomeni, da se bo za olimpijski turnir kvalificiral zmagovalec povratnega srečanja v Sofiji.

Poljska - Finska 6:2

VARŠAVA, 9. — V povratni kvalifikacijski tekmi za olimpijski turnir je Poljska premagala Finsko s 6:2. V prvi tekmi je zmagala Poljska s 3:1. Poljska reprezentanca je morala nastopiti s številnimi rezervami.

—«»—

SAARBRUCKEN, 9. — Tekma B reprezentanc Zah. Nemčije in Madžarske se je končala z zmago Nemcev z 2:1 (0:0).

—«»—

ODBOJKA V PARIZU

Francija - Jug. 3:2

PARIZ, 9. — Odbojkarska reprezentanca Francije je sinoči premagala reprezentanco Jugoslavije s 3:2 (16:14, 15:5, 12:15, 7:15, 16:14). Igra je bila ves čas enakovredna in Francozi so si priborili zmago šele v zadnjih sekundah. Obe moštvi sta igrali odlično. V enajstih srečanjih v zadnjih 9 letih so Jugoslovani zmagali 7-krat, Francozi pa 4-krat.

Jugoslovansko nogometno prvenstvo

Z zmago nad Hajdukom Dinamo še v vodstvu

Odred premagan na domačih tleh - Remija N. Gorice in Izole na domačih igriščih

BEOGRAD, 9. — V 8. kolu prve zvezne jugoslovanske nogometne lige je vladalo glavno zanimanje za srečanje med Dinamom in Hajdukom, ki je privabilo na stadion v Maksimiru skoraj 40.000 gledalcev. Zmagal je Dinamo z 1:0 in s tem še povečal svoj naskok na lestvici, ker se je Vojvodina morala že drugič zadovoljiti z delitvijo točk.

Srečanje med starima rivalo- ma ni nudilo pričakovanega nogometa. Obe enajstorici sta se sicer borili požrtvovalno, vendar pa ne v stilu prvakov tako, da je v marsikaterem pogledu bila mnogo boljša igra med starimi nogometaši obeh moštev v predtekmi, v kateri so bivši «Dinamovci» premagali bivše «Hajdukovce» z 2:1. Med bolj znanimi so nastopili Jozo Matošič, Ljuštica, Lemešič, Radovnikovič, Kokeza, Lokosek, Drago Horvat, Jazbinšek, Pukšeč, Pleše, Cimmermančič, Wolfl, Lesnik in drugi.

Edini gol med «mladimi» je dosegel v 12' drugega polčasa Matuš, v ostalem pa je tudi Hajduk imel precej priložnosti za izenačenje.

Vojvodina je gostovala v Beogradu proti istoimenski enajstorici. Igro je oviral dež in blaten teren a je bila kljub temu dovolj lepa in zanimiva. Vojvodina je bila boljša v prvem polčasu, Beograd pa v drugem, posebno v zadnjih minutah. Oba gola za Novosadčane je dosegel Nikolić, za Beograd pa mladi in mnogo obetajoči Skoblar.

Crvena zvezda je prinesla točko iz Titograda po zaslu... Kostiča, ki je dosegel edi... gol tekme. Partizan je bil uspešen v Tuzli z golom Ki... loperoviča in Galiča v drugem polčasu. Radnički in Velež sta si po obojestransko povprečni igri v Beogradu razdelila točki. Sarajevo pa je požel visoko zmago nad Rijeko. Ta tekma je bila odigrana na 15 cm snegu, kar je mnogo bolj... kem snegu, kar je mnogo bolj... oviralo Rečane kot domačine, ki pa so svojo terensko premoč realizirali šele v drugem polčasu, ko so kar petkrat... tresli mrežo nesigurnega gostujočega šiča.

Rezultati: Budućnost - Crvena zvezda 0:1, Sarajevo - Rijeka 5:1, Sloboda - Partizan 1:1, Dinamo - Hajduk 1:0, Beograd - Vojvodina 2:2, Radnički - Velež 1:1.

LESTVICA

Dinamo	8	6	1	1	20: 4
Vojvodina	8	4	3	1	14: 5
C. zvezda	8	5	1	2	12: 6
Partizan	8	4	2	2	19:13
Beograd	8	3	3	2	11: 8
Hajduk	8	3	2	3	23:11
Radnički	8	3	2	3	10: 9
Sloboda	8	3	2	3	3:11
Velež	8	2	3	3	11:11
Sarajevo	8	3	1	4	10:16
Budućnost	8	1	1	6	7:20
Rijeka	8	0	1	7	6:31

V zahodni skupini II. zvezne lige je še vedno v vodstvu Borac, ki je premagal Igman iz Sarajeva. Split je na svojem igrišču visoko premagal Trešnjevko, Šibenik pa Vrateksa. Osiješki Proleter je moral prepustiti obe točki domačemu Elektrostroju. Železničar iz Sarajeva pa proti pričakovanju prinesel... točki iz Zagreba.

Ljubljanski Odred je spomladi... jel v goste zagrebško Lokomotivo. V začetku je imel pobudo Odred, toda njegovi napadalci so zapravili precej... priložnosti. V 18' pa so prišli iz navidez nenevarnega napada... da dosegli po Jukiću edini gol tekme. V 25' je imel Odred spet lepo priložnost za gol... Tudi drugi polčas je potekal v premoči domačih, toda rezultat se do kraja ni spremenil in položaj edinega slovenskega predstavnika v... je začel naglo slabšati.

Rezultati: Elektrostroj - Proleter 1:0, Zagreb - Železničar 1:2, Split - Trešnjevka 4:0, Odred - Lokomotiva 0:1, Partizan - Igman 2:0, Šibenik - Vardar 6:3.

LESTVICA

Branik	9	6	1	2	17:11
Maribor	9	6	1	2	12: 7
Kladivar	9	6	1	2	21:10
Triglav	9	6	0	3	27: 9
Rudar	9	5	1	3	10:10
Krim	9	3	4	2	20:15
Sobota	9	4	1	4	16:20
Ljubljana	9	4	0	5	18:21
Graficar	9	2	2	5	10:21
N. Gorica	9	2	1	6	9:21
Ilirija	9	2	1	6	9:23
Izola	9	0	3	6	4:21

—«»—

Tenis za pokal švedskega kralja

Italija - Poljska od 13.-15. v Padovi

RIM, 9. — Na pokritem igrišču US Padove bo 13.-14. in 15. t. m. teniški dvoboj med Italijo in Poljsko, veljaven za četrtfinale tekmovanja za pokal švedskega kralja. Poljska je v osmini finala premagala Belgijo s 3:2.

Za Italijo bodo igrali: Pietrangeli, Merlo, Sirola in Giammalva. Poljsko moštvo pa sestavljali: Vladislav Skonecky, Jozef Pjatek, Wiesław Gasiorek ter kapetan Jerzy Challier.

Sodil bo mednarodni sodnik Kofler.

—«»—

Predolimpijski boks v Trstu

Trst bo sedež ene izmed predolimpijskih boksarskih prireditev. To je sporočil predsednik diletantske komisije pri zvezi, ki je ta sklep sprejela na zadnjem sestanku v Orvietu. Turnir bo obsegal borbe v peteljinji, muhasti, ki, welter težki in v ostalih kategorijih in bo 26., 27. in 28. t. m. v Športni palači na Opčinah. Tekmovali bodo po sistemu tebellu. Tekmovali bodo po 8 boksarjev v dveh skupinah po 8 boksarjev.

Italijansko košarkarsko prvenstvo

Moška in ženska vrsta Stock uspešni v Bologni in Mantovi

Mnogo presenečenj v Prvi seriji in normalni izidi v ženski A seriji

7. kolo Prve serije italijanskega košarkarskega prvenstva je poteklo v znamenju velikih presenečenj. Do sedaj je namreč veljalo skoraj kot pravilo, da favoriti zmagujejo na domačih in na tujih igriščih, tokrat pa se je kar trikrat primerilo, da so bili favoriti premagani in povrhu še na lastnih tleh.

Za največje presenečenje je gotovo poskrbela vrsta Stock iz Trsta, ki je v Bologni premagala Giro z rezultatom 64:56 (29:28). Tržačani so nastopili brez Natalija in D'Ioria, toda že po prvih minutah je bilo jasno, da bodo bostje domačinom zelo nevarni, čeprav njihov pivot Gagagnin ni bil v formi. Medtem ko so Ruprecht, Cavazzoni in Steffè igrali z vso paro, je Gavagnin delal napako za napako in dosegel svoj prvi koš šele v 9' drugega polčasa. Toda že samo dejstvo, da je dosegel koš, ga je v trenutku prerodilo in do kraja je sam dosegel za svoje moštvo še 20 točk. Bil je res skrajni čas, da je Gavagnin začel igrati, kajti Gira je že začela prevzemati pobudo. Moštvi sta nastopili takole:

STOCK: Dazzara, Ruprecht 12, Cavazzon 9 Mejak 10, Magrini 4, Zaccaria, Steffè 6, Bianco 2, Gavagnin 21, Porcelli.

GIRA: Garagnani, Fluttill, Gaiba, Di Cera 3, Nardi 7, Viscardi 7, Angori 5, Magnoni 8, Paoletti 15, Del Prete.

Ostali dve presenetljivi zmagi sta požela Lanco v Cantuju nad Fonte Levissimo ter Santagostino nad Petrarco v Padovi. V obeh primerih sta gosta zmagala samo z 1 točko razlike.

Glavno srečanje kola je bilo med Simmenthalom in Stello Azzurro. Igra ni bila posebno lepa in Rimljani niso nudili tako močnega odpora kot se je pričakovalo. Zmaga Simmenthala je bila zaslužena. Oransoda Virtus je obračunal z Reyerjem iz Benetk. Ignis pa je v Livornu le s težavo uklonil borbene domačine.

Rezultati: *Simmenthal-Stella Azzurra 62:51, *Oransoda Virtus - Reyer 96:73, Lanco - *Fonte Levissima 71:70, Stock *Gira 64:56, Santagostino - *Petrarca 52:51, Ignis - *Livorno 69:67.

Lestvica

Oransoda	7	7	0	575	413	14
Simmenthal	7	7	0	490	354	14
Stella Azz.	7	5	2	463	418	12
Fonte Lev.	7	5	2	449	417	11
Ignis	7	4	3	466	446	11
Petrarca	7	3	4	396	412	10
Lanco	7	3	4	439	466	10
Gira	7	3	4	394	421	10
Stock	7	2	5	373	441	9
Livorno	7	1	6	416	461	8
Reyer	7	1	6	388	480	8
S. Agostino	7	1	6	356	474	8

V ženski A seriji je bilo na vrsti srečanje med Udinese in Stando, ki je moralo vodilno trojico nujno zreducirati na dvojico. Videmčanke so seveda brez težav zmagale z dovolj visokim rezultatom v igri, ki je bila lepa in tudi razburljiva. Tako sta poslej nepremagani samo še vrsti Udinese in pa Stock, ki je v Mantovi premagala žilavo ekipo Lubiam. Tržačanke niso zaigrale tako lepo kot znajo, toda njihova zmaga je bila kljub temu zaslužena. Največ košev za gostinje je dosegla Tarabocchia, ki je igrala pretežno v napadu. Dobre realizatorke so bile tudi Maraspinova (8) ter Nunzijeva, Prennuschijeva in Vascotto, vsaka s 5 koši.

Rezultati: Stock - Lubiam 43:32, Montecatini - Fiat 45:41, Talmone Aut. - OZO 49:46, Fontana - Omsa 52:40, Udinese - Standa 70:50.

Lestvica

Udinese	3	3	0	150	81	6
Stock	3	3	0	142	110	6
Standa	3	2	1	171	131	5
Fontana	3	2	1	127	116	5
Montecatini	3	2	1	129	124	5
Fiat	3	1	2	126	119	4
Talmone Aut.	3	1	2	123	144	4
OZO	3	1	2	101	138	4
Lubiam	3	0	3	107	160	3
Omsa	3	0	3	75	128	3

Pred 100.000 gledalci na Nep stadionu

Madžarska-Zah. Nemčija 4:3 po izvrstni igri domačih

Mladi Albert naslednik velikega Puskasa

STRELCI: v prvem polčasu v 14' Tichy (M.); v drugem polčasu v 2' Albert M.), v 3' Sandor (M.), v 29' Seeler (N.), v 34' Tichy (M.) iz 11-metrovke, v 35' Seeler (N.), v 45' Bruells (N.).

MADŽARSKA: Grosics; Matrai, Sipos, Sarosi, Bundszak, Kotasz; Sandor, Goeroecs, Albert, Tichy, Szimczak.

NEMCIJA: Tilkowski; Stollenberg, Juskowiak; Benthaus, Erhardt, Szymaniak, Rahn, Schmidt, Seeler, Bruells, Siedl.

SODNIK: Saar (SZ). Gledalcev 100.000.

BUDIMPEŠTA, 9. — Madžarska je premagala Zah. Nemčijo s 4:3 na Nep Stadionu v Budimpešti, katerega je napolnilo okrog 100.000 gledalcev. Rezultat sam ne pove vse resnice. Madžari so namreč daleč prekasali Nemce tako v tehniki kot v hitrosti in njihov napad je dajal vtis, da lahko kadar hoče prodre skozi obrambo Nemcev.

Tekma je bila napeta in borbena od prvega do zadnjega trenutka. Madžari so bili izredno solidni v obrambi in živahni v napadu, v katerem bo mladi komaj 18-letni Albert kmalu zasenčil velikega Puskasa. Prvi polčas je potekal v znamenju znatne terenske premoči domačih, ki je prišla do izraza že v 14' z golom Tichyja. Nemci so igrali zelo ostro v obrambi, v napadu pa so bili počasni in netočni in niti slavni Rahn ni prišel do veljave.

Začetek drugega polčasa je spravil gledalce na noge. V 2' je Albert preigral tri nasprotnike in podal Sandorju ta pa Tichyju, ki je žogo spet podaljsal do Alberta. Dva koraka in žoga je v preračunani paraboli preko desnega beka Nemcev zletela v mrežo.

Navdušenje se še ni poleglo, ko so domači vodili že s 3:0. Albert je s centra podal Sandorju, ki je ušel dvema nasprotnikoma, izvabil vratarja iz vrat in prisebno realiziral. Madžari so poslej predvajali akademijo in zdelo se je že, da bodo Nemci doživeli katastrofo. Toda v naslednjih minutah je prišla do izraza njihova velika mednarodna rutina, predvsem pa njihova fizična vzdržljivost. V 28' je prodrl Rahn skoraj do zadnje črte, preigral branilca in prečizno centriral Seelerju, ki je zatresel mrežo. 3:1.

Prizadeti Madžari so takoj ostro reagirali in prodrli v nemški kazenski prostor. Sandor je podal Albertu, ta pa v koridor Tichyju. V istem trenutku je nemški branilec Tichyja zrušil in odlični sovjetski sodnik Saar je brez pomišljanja pokazal na belo piko. 11-metrovko je realiziral Tichy.

Toda Nemci se še niso vdali. Zopet je bil Rahn tisti, ki je povedel v napad in izsilil kot. Izvedel ga je Rahn sam, Seeler pa je z glavo neubranljivo usmeril žogo v mrežo.

Do konca je manjkala samo še ena minuta. Zadovoljni gledalci so že zapuščali stadion, ko so Nemci še enkrat prodrli. Seeler je poslal dolg predložek pred vrata, prestregel ga je Bruells in z ostrim strelom dosegel tretji gol. Takoj nato je sodnik dal znak za konec.

—«»—

Barcs navdušen nad madžarsko reprezentanco

BUDIMPEŠTA, 9. — Predsednik madžarske nogometne zveze Sandor Barcs je tako komentiral izid nogometne tekme med Madžarsko in Nemčijo:

«Bila je navdušujoča tekma, ki je pokazala tradicionalne odlike obeh moštev. Pri Nemcih je prevladovala moč, pri Madžarih pa tehnika. Izid srečanja v našo korist je odločila hitrost. Bil sem presenečen, da je madžarsko moštvo bilo toliko hitrejše od nemškega. Lahko ugotavljamo, da sta obe reprezentanci v obnovitveni fazi. Prej sem mislil, da so Nemci že pred nami glede tega, toda tekma me je prepričala o nasprotnem. Naše moštvo moramo korigirati samo na dveh ali treh mestih in potem bo že kar pripravljeno za svetovno prvenstvo v Čilu.

Med današnjo madžarsko reprezentanco in ono veliko iz let 1950-54 — je nadaljeval Barcs — so samo neznatne razlike. Zelo je razveseljivo, da je napad še bolj razvil igro stare velike reprezentance, katero je prekosil v hitrosti. Srednji trio Goeroecs-Albert-Tichy je tudi po mednarodnem merilu med najboljšimi.

Od Nemcev so mi ugajali desni bek Stollenwerk ter napadalca Rahn in Seeler, od naših pa Bundszak, Sandor, Kotasz, Goeroecs in Albert.»

—«»—

ITALIJA - MADŽARSKA

Samo drugi polčas za radijski prenos

MILAN, 9. — Zaradi preložitve mednarodne nogometne tekme Italija - Madžarska od sobote 28. t. m. na nedeljo 29. t. m. in zaradi njene istočasnosti s prvenstvenimi tekmami B lige, je Nacionalna nogometna zveza dosegla preložitev televizijskega prenosa na ponedeljek 30. t. m. in zahtevala, da se direktni radijski prenos omeji samo na drugi polčas.

* * *

MISKOLCS, 9. — Mlado moštvo Madžarske je igralo neodločeno z mladim moštvom Zah. Nemčije 2:2.

Tri točke s tujih terenov

Triestina bi lahko zmagala a Taranto je točko zaslužil

Secchi strelec za Triestino - Izvrstna igra Vargliena in Bandinija

STRELCA: v prvem polčasu v 29' Secchi (T.); v drugem polčasu v 2' Gianmarinaro (Ta.).

TARANTO: Soldaini; Tagliamente, Manzella; Alloni, Pontrelli, Giorgis; Buonfrate, Fiorindi, Biagioli, Giammarinaro, Ferrarese.

TRIESTINA: Bandini; Frigeri, Brach; Szoke, Varglien, Radice; Auber, Taccola, Secchi, Magistrelli, Fortunato.

SODNIK: De Robbio. KOTI 7:3 za Taranto. GLEDALCEV 5.000.

TARANTO, 9. — Še ena točka za Triestino z njene dvotedenske turneje od severa do juga polotoka. Tokrat jo je izbojevala v Tarantu po igri, za katero je bila po zaključnem žvižgu sodnika deležna burnih aplavzov gledalcev.

Triestina se je predstavila kot dobro vigrana in tehnično odlična enajstorica. Napadati je začela že od samega začetka, diktirala je silovit tempo in prisilila domače k obrambi. Gol je visel v zraku in že v prvih minutah je moral Soldaini ubraniti močan strel Auberja po njegovi solo akciji. Premoč gostov je bila očitna in čeprav so domačini okrog 15' dvakrat ogrožali Bandinija, ki pa je vedno uspešno opravil svojo dolžnost, je v 29' Secchi izkoristil dolg predložek v globino in zmedo v obrambi ter z neubranljivim strelom dosegel vodstvo za Triestino.

V 30' so domačini izvedli protinapad in Bandini je povzročil prosti strel, ker se je predolgo zadržal z žogo izven 16-metrskega prostora. Domačite priložnosti niso izkoristili, pač pa je moral že trunutek nato Soldaini rešiti svoje svetišče z drznim padom pod noge Magistrellija. V 33' je bil v gneči pred vrati poškodovan Bandini, ki pa si je kmalu opomogel. V naslednjih desetih minutah se je igra odvijala praktično v samem kazenskem prostoru Taranta, toda vsa ta premoč se je izcimila v en sam nevaren strel Secchia v 42', katerega je Soldaini ubranil.

V drugem polčasu je žoga komaj dobro krenila s središča, ko so domačini že izenačili. Po strelu iz kota je Buonfrate z glavo usmeril žogo proti vratom, toda odbila se je od droga nazaj v polje kjer jo je prestregel Giammarinaro in prisebno plasiral v mrežo.

Domači so se poslej razigrali in prevzeli za nekaj časa pobudo. Pred vrati Triestine je pogosto bila gneča, toda Varglien in oba branilca, posebno Frigeri, so bili nepremagljivi. Kadar je pretila nevarnost sta priskočila obrambi na pomoč še Szoke in Radice, kadar pa se je ponudila priložnost za ofenzivo, je bila zopet vsa Triestina v napadu. Bili so to najlepši trenutki tekme, ki je gledalcem nudila dovolj užitka. V 12' in v 15' je Biagioli zaposlil Bandinija, potem pa je v 25. minuti Radice podal Taccoli, ki je streljal naravnost v vratarja. V 30' je Manzella odbil žogo s same gol črte ko je bil Soldaini že brez moči. V 39' je Bandini odbil Giorgisov strel v kot, v 41' pa je po indirektnem prostem strelu Taccola prisilil Soldainija h krasni paradi.

Kot že rečeno, je Triest